

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İSTANBUL İLİ BAYRAMPAŞA İLÇESİ
AÇIK VE YEŞİL ALANLARININ NİTELİK VE NİCELİK
AÇISINDAN İRDELENMESİ

Tuğba ÖZTÜRK LEVEND
YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANA BİLİM DALI
Konya – 2008

T.C
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

İSTANBUL İLİ BAYRAMPAŞA İLÇESİ AÇIK VE YEŞİL
ALANLARININ NİTELİK VE NİCELİK AÇISINDAN
İRDELENMESİ

Tuğba ÖZTÜRK LEVEND

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ ANABİLİM DALI

Bu tez 06.10.2008 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Serpil ÖNDER

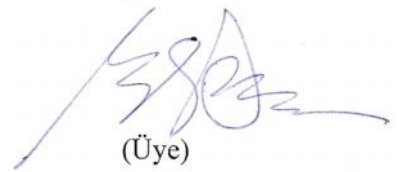
(Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Sertaç GÜNGÖR

(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Rahmi ERDEM

(Üye)

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İSTANBUL İLİ BAYRAMPAŞA İLÇESİ AÇIK VE YEŞİL ALANLARININ NİTELİK VE NİCELİK AÇISINDAN İRDELENMESİ

Tuğba ÖZTÜRK LEVEND

Selçuk Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Serpil ÖNDER

2008, 148 Sayfa

Jüri: Doç. Dr. Serpil ÖNDER
Yrd. Doç. Dr. Sertaç GÜNGÖR
Yrd. Doç. Dr. Rahmi ERDEM

Bu çalışma İstanbul İli Bayrampaşa İlçesi açık-yeşil alanlarının niteliksel ve niceliksel açılardan yeterliliklerinin belirlenmesi için yapılmıştır. Bu amaçla öncelikle açık ve yeşil alanları tanımlamak ve standartlarını belirtmek için literatür çalışması yapılmıştır. Daha sonra ilçede bulunan mevcut yeşil alanlar yapılmış olan

literatür çalışmasına göre değerlendirilmiştir. Bu kapsamda 5 çocuk oyun alanı, 55 mahalle parkı, 1 şehir parkı, 5 spor alanı ve pasif yeşil alanlar incelenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; Bayrampaşa ilçesi yeşil alanlarının hem alansal hem de niteliksel açıdan yetersiz oldukları görülmüştür. Bayındırlık ve İskân bakanlığı normları göz önüne alındığında ilçede kişi başına 5.45 m²'lik yeşil alan açığının bulunduğu tespit edilmiştir. Erişebilirlik açısından ise çocuk oyun alanları ve spor tesislerinin gerekli standartları yakalayamadığı ancak mahalle parklarının bu standartları ulaştığı belirlenmiştir. İlçedeki yeşil alanların algılanabilir bir yeşil alan sistemine sahip olmadığı görülmüştür. Ayrıca ilçedeki açık -yeşil alanların için nitelik ve nicelik yönünden öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: açık-yeşil alanlar, İstanbul İli Bayrampaşa İlçesi, niteliksel ve niceliksel yeterlilik, yeşil alan açığı, erişebilirlik, süreklilik

ABSTRACT

Master Thesis

STUDYING OPEN-GREEN AREAS IN BAYRAMPAŞA DISTRICT OF ISTANBUL

Tuğba ÖZTÜRK LEVEND

Selçuk University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Agricultural Structures and Irrigation

Supervisor: Doç. Dr. Serpil ÖNDER

2008, 148 Page

Jury: Doç. Dr. Serpil ÖNDER
Yrd. Doç. Dr. Sertaç GÜNGÖR
Yrd. Doç. Dr. Rahmi ERDEM

This study was prepared to determine adequacy of quantity and quality (qualitative) of the open and green areas in Bayrampaşa district of İstanbul. For this purpose, firstly a literature study was investigated to define open and green areas and to show standard of this areas clearly. Then available green areas in Bayrampaşa district were evaluated according to the literature study. In this research, 5-children

play ground, 55-neighborhood parks, 1-city park, 5-sports fields and passive green areas were studied.

According to the results, it has appeared that the green areas in Bayrampaşa district are in sufficient in terms of both qualitative and quantitative. When the norms of the Ministry of Public Works and Settlement are considered, it is found that there is 5.45 m² of deficiency in the green areas for per person in the district. In terms of distance, it is determined that children play ground and sports fields have not caught the required standards; however, neighborhood parks have caught this standard. Besides, it is seen that the green areas in the district have not got a regularity.

Key Words: open and green areas, Bayrampaşa district of İstanbul, in sufficiency qualitative and quantitative, in efficient green areas, distance, regularity

ÖNSÖZ

Çalışmama verdiği destek ve gösterdiği anlayıştan dolayı danışmanım Sayın Doç. Dr. Serpil ÖNDER'e, tezin tamamlanması sürecinde belirttikleri görüş ve önerilerle tezin yönlenmesinde yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Sertaç GÜNGÖR ve Yrd. Doç. Dr. Rahmi ERDEM'e, eğitim ve iş hayatımın tüm dönemlerinde desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme, çalışmalarımda benimle birlikte çaba gösteren sevgili eşim Sinan LEVEND'e ve doğumuyla hayatımın en anlamlı dönemini yaşamama vesile olan oğlum Taha İlter LEVEND'e desteklerinden ve sabırlarından dolayı teşekkür ederim.

Tuğba ÖZTÜRK LEVEND

Konya - 2008

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR LİSTESİ	ix
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
GRAFİK LİSTESİ	xiv
HARİTA LİSTESİ	xv
FOTOĞRAF LİSTESİ	xvi
EK LİSTESİ	xvii
1.GİRİŞ	1
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI	3
2.1. Açık-Yeşil Alanlar	3
2.1.1 Açık-Yeşil alanların sınıflandırılması	3
2.1.2. Açık-Yeşil alanlarının fonksiyonları	6
2.2. Yeşil Alan Hiyerarşisi	10
2.2.1. Kentsel yeşil alanlar	10
2.2.1.1. İlköğretim ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar	10
2.2.1.2. Mahalle ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar	18
2.2.1.3. Semt ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar	22
2.2.1.4. Kent ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar	23
2.2.2. Doğal yeşil alanlar	27
2.2.2.1.Orman alanları.....	27
2.2.2.2.Bölge parkları	28
2.2.2.3.Koruma alanları	29

2.3. Yeşil Alanlarla İlgili Yasal Düzenlemeler	32
2.3.1. Kentsel yeşil alan standartları	32
2.3.1.1.1933–1956 yılları arasında yeşil alan standartları	32
2.3.1.2.1956–1985 yılları arasında yeşil alan standartları	33
2.3.1.3. 1985–1999 yılları arasında yeşil alan standartları	34
2.3.1.4.1999’dan günümüze yeşil alan standartları	35
2.3.2. Türkiye’deki yeşil alan standartlarının genel değerlendirmesi	36
2.4. Bazı Ülkelerde Yeşil Alan Standartları	38
2.4.1. Amerika yeşil alan standartları	38
2.4.2. Bazı avrupa ülkelerinde yeşil alan standartları	38
3. MATERYAL VE YÖNTEM	41
3.1. Materyal	41
3.2. Yöntem	41
4. ARAŞTIRMA BULGULARI	46
4.1. Çalışma Alanının Doğal ve Kültürel Özellikleri	46
4.1.1. Coğrafi konumu	46
4.1.1.1. İstanbul metropoliten alanı içindeki yeri	46
4.1.1.2. Ulaşım durumu	47
4.1.2. Doğal çevre analizi.....	48
4.1.2.1. Topografik durum	48
4.1.2.2. Jeolojik yapı ve depremsellik	51
4.1.2.3. Hidrolojik yapı	55
4.1.2.4. İklim ve bitki örtüsü	56
4.1.3. Tarihsel gelişim süreci	58
4.1.4. İdari ve demografik yapı	63
4.1.4.1. İdari yapı analizi.....	63
4.1.4.2. Demografik yapı	64
4.1.5. Ekonomik yapı	74
4.2. Bayrampaşa İlçesi Açık-Yeşil Alanlarının Değerlendirilmesi	74
4.2.1. İstanbul’daki yeşil alanlar ve yeşil alan kararları	76

4.2.1.1. İmar planlarındaki yeşil alan durumları	76
4.2.1.2. Mevcut yeşil alan durumu	85
4.2.2. Bayrampaşa İlçesi mevcut arazi kullanım durumu	92
4.2.3. Bayrampaşa İlçesi imar planlarındaki yeşil alan kararları	101
4.2.4. Bayrampaşa İlçesi yeşil alan envanteri	104
4.2.4.1. Çocuk oyun alanları	104
4.2.4.2. Mahalle parkları	108
4.2.4.3. Şehir parkları	114
4.2.4.4. Spor alanları	117
4.2.4.5. Pasif yeşil alanlar	119
4.2.5. Bayrampaşa İlçesinin yeşil alan gereksinimi ve açığı	121
4.2.6. Bayrampaşa İlçesinin yeşil alanlarının ulaşılabilirlik yönünden irdelenmesi	128
4.2.7. Bayrampaşa İlçesi yeşil dokusu ve mekânsal sürekliliğinin irdelenmesi	130
4.2.8. Karşılaştırmalı analiz	132
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	137
KAYNAKLAR	145
EKLER.....	149

KISALTMALAR LİSTESİ

AZA	: American Zoo Association
İBB	: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
KTKÇG	: Kentsel Tasarım Kılavuzu Çalışma Grubu
MİA	: Merkezi İş Alanı
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1 Yerleşme birimlerinde yer alması gerekli spor donatımları	21
Tablo 2.2 Spor ve oyun alanları için belirlenen ölçütler	21
Tablo 2.3 Yeşil alanlar hiyerarşisi	31
Tablo 2.4 Ankara nazım plan bürosu’nca hazırlanan “sosyal ve teknik altyapı standartları” çalışmasında önerilen yeşil alan standartları	34
Tablo 2.5 İmar ve İskan Bakanlığı’nın “imar planı dışındaki toplu konut alanlarında teçhizat ve standartlar” çalışmasında önerilen yeşil alan standartları	34
Tablo 2.6 Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına ODTÜ’nün yaptığı araştırma sonucuna göre öneri yeşil alan ve spor alanı standartları	35
Tablo 2.7 1985 Tarihli 3194 Sayılı Yönetmelik ve 02.09.1999 Tarihli değişiklikler sonucunda belirlenen yeşil alan standartlarının günümüzdeki durumu	36
Tablo 2.8 Yurdumuzdaki yeşil alan standartlarının tarihsel süreç içerisindeki değişimi	37
Tablo 2.9 Bazı ülkelerdeki yeşil alan standartlarının karşılaştırılması	39
Tablo 3.1 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri	43
Tablo 3.2 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri	44
Tablo 4.1 İstanbul İli İlçeleri 1997–2000 Nüfus, İstanbul ili nüfusu içindeki payı, nüfus artış hızları	65
Tablo 4.2 İstanbul ilçeleri yoğunluk değerleri	67
Tablo 4.3 Bayrampaşa İlçesi nüfusu, İstanbul İli içindeki payı, nüfus artış hızı, yoğunluk	69
Tablo 4.4 İstanbul-Bayrampaşa yoğunluk değerleri	71
Tablo 4.5 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri nüfus değerleri	72
Tablo 4.6 Bayrampaşa mahallelere göre nüfus karşılaştırılması	73
Tablo 4.7 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklükleri ve kişi başına düşen yeşil alan miktarları	76
Tablo 4.8 Planlama alanlarına ait bilgiler ve sağlanan yeşil alan miktarları	78
Tablo 4.9 İstanbul genelindeki yeşil alanların oluşum özelliklerine göre dağılımı	86
Tablo 4.10 İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alanların idari birimlere dağılımı	87

Tablo 4.11 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanların bölge şefliklerine göre dağılımı	88
Tablo 4.12 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanların yerleşim birimlerine göre dağılımı	90
Tablo 4.13 İlçe belediyeleri ilgili müdürlüklerinin yetkisindeki kentsel aktif yeşil alanların yerleşim birimlerine göre dağılımı	92
Tablo 4.14 Bayrampaşa İlçesi sosyal donatı alanları alan dağılımı ve standartlarla karşılaştırılması	98
Tablo 4.15 Bayrampaşa İlçesi 1/5000 ve 1/1000 planlarının arazi kullanım kararlarının karşılaştırılması	102
Tablo 4.16 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri	105
Tablo 4.17 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi	106
Tablo 4.18 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının standartlarla karşılaştırılması	106
Tablo 4.19 Bayrampaşa İlçesi mahalle nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri	109
Tablo 4.20 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi ...	110
Tablo 4.21 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının standartlarla karşılaştırılması	112
Tablo 4.22 Bayrampaşa İlçesi şehir parkının niteliksel ve niceliksel yönden incelenmesi	115
Tablo 4.23 Bayrampaşa İlçesi spor alanlarının niteliksel ve niceliksel yönden incelenmesi	117
Tablo 4.24 Bayrampaşa İlçesi spor alanlarının standartlarla karşılaştırılması	118
Tablo 4.25 Bayrampaşa İlçesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	121
Tablo 4.26 Altıntepe Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	122
Tablo 4.27 Cevatpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	122
Tablo 4.28 Yıldırım Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	123
Tablo 4.29 Yenidoğan Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	123
Tablo 4.30 Vatan Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	124
Tablo 4.31 Terazidere Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	124
Tablo 4.32 Orta Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	125
Tablo 4.33 Muratpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	125
Tablo 4.34 Kocatepe Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	126
Tablo 4.35 Kartaltepe Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı	126

Tablo 4.36 İsmetpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve aç ığı	127
Tablo 4.37 Mevcut aktif ve pasif yeşil alanların mahalle ve ilçe bütünü içindeki yüzde dağılımı	133
Tablo 4.38 Mevcut aktif ve pasif yeşil alanların mahalle yüzölçümü içindeki alansal ve yüzde dağılımı	134
Tablo 4.39 İlçe bazında mevcut olan ve planların ayrılan yeşil alan büyüklükleri	135
Tablo 4.40 Mahalleler bazında standartlara göre gerekli yeşil alan miktarları	136
Tablo 5.1 Bayrampaşa İlçesi yeşil alan eksikliği	139

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 Açık-yeşil alanların sınıflandırılması	3
Şekil 2.2 Kent ısı adası ve ısı kubbesi	8
Şekil 2.3 Farklı yaş grubu çocukların bir arada bulunan oyun mekânları ayrımı	16

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 4.1 Bayrampaşa İlçesi yıllara göre nüfus gelişimi	69
Grafik 4.2 Bayrampaşa İlçesi Nüfusunun İstanbul İ li nüfusundan aldığı pay	70
Grafik 4.3 Bayrampaşa İlçesi nüfus artış hızı	70
Grafik 4.4 İstanbul-Bayrampaşa yoğunluk	71
Grafik 4.5 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri 2000 yılı nüfus dağılım ı	72
Grafik 4.6 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklüklerinin düzeyle rine göre dağılımı	77
Grafik 4.7 Planlarda ayrılan toplam yeşil alan büyüklüklerinin yerleşimlere dağılımı	80
Grafik 4.8 Planlarda ayrılan kent düzeyindeki ve mahalle ve semt düzeylerindeki yeşil alan büyüklüklerinin yerleşimlere dağılımı	81
Grafik 4.9 Planlarda sağlanan kişi başına düşen yeşil alan miktarları	82
Grafik 4.10 Planlarda sağlanan kişi başına düşen kent düzeyindeki ve mahalle ve semt düzeylerindeki yeşil alan miktarları	83
Grafik 4.11 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklükleri ve imar mevzuatı'na göre sağlanması gereken yeşil alan büyüklükleri	84
Grafik 4.12 İstanbul genelindeki yeşil alanların oluşum özelliklerine göre dağılımı	86
Grafik 4.13 İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alanların idari birimlere dağılımı	87
Grafik 4.14 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri yeşil alan gereksinimleri	127
Grafik 4.15 Yeşil alan miktarlarının mahallelere göre %'lik dağılımı	132

HARİTA LİSTESİ

Harita 4.1 İstanbul'un Türkiye içindeki konumu	46
Harita 4.2 Bayrampaşa İlçesi'nin İstanbul Metropoliten alan içerisindeki konumu	47
Harita 4.3 İstanbul Ulaşım Sistemi içerisinde Bayrampaşa İlçesi	48
Harita 4.4 Bayrampaşa İlçesi eğim durumu	50
Harita 4.5 Bayrampaşa İlçesi-jeolojik yapısı	52
Harita 4.6 Bayrampaşa İlçesi yerleşime uygunluk değerlendirmesi	55
Harita 4.7 İstanbul bitki örtüsü	58
Harita 4.8 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri	63
Harita 4.9 İstanbul ili ilçeleri 1997–2000 arası nüfus artış hızları değerlendirmesi	66
Harita 4.10 İstanbul ilçeleri yoğunluk dağılımı	68
Harita 4.11 Bayrampaşa İlçesi arazi kullanım durumu	100
Harita 4.12 Bayrampaşa İlçesi yeşil alanları	120
Harita 4.13 Bayrampaşa İlçesi yeşil alanlarının ulaşılabilirliği	129
Harita 4.14 Bayrampaşa İlçesi yeşil doku ve mekânsal sürekliliği	131
Harita 5.1 Bayrampaşa İlçesi açık-yeşil alanları için önerilen erişebilirlik haritası	144

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 4.1 1970’li Yıllarda Bayrampaşa merkez camii ve abdi ipekçi caddesi ile demirkapı caddesinin kesiştiği bö lge	61
Fotoğraf 4.2 Günümüzde Bayrampaşa merkez camii ve abdi ipekçi caddesi ile demirkapı caddesinin kesiştiği bölge	61
Fotoğraf 4.3 Büyük İstanbul otogarı giri ş i	62
Fotoğraf 4.4 Büyük İstanbul otoga rı	62

EK LİSTESİ

Ek 1 Bayrampaşa İlçesi Çocuk Oyun Alanları Envanteri

Ek 2 Bayrampaşa İlçesi Mahalle Parkları Envanteri

Ek 3 Bayrampaşa İlçesi Şehir Parkı Envanteri

Ek 4 Bayrampaşa İlçesi Spor Alanları Fotoğrafları

1.GİRİŞ

Teknolojinin sağladığı çok çeşitli olanaklara rağmen, 21. yy kentlerinin sıkışık ve zor yaşam koşulları içerisinde insanların doğa ve yeşille ilişkisi giderek azalmaktadır. Bu durum kentlerde yaşayan insanların rekreasyon gereksiniminin çoğalmasına neden olmaktadır.

Rekreasyonun hedefi hayat kalitesini yükseltmektedir. Bu dış mekânda yapılan aktivitelerle sağlanmaktadır. Dış mekân rekreasyonu doğada var olan şeylerin ve doğanın kullanımı ile gerçekleşen aktivitelerden; balık tutma, kamp yapma, avcılık vb. ile gerçekleştirilebilir. Bütün bu aktiviteler doğal çevreye bağlıdır. Bazı insanların gerçek rekreasyon alan anlayışı doğa ile iç içe olmaktır. Günlük yaşamın sıkıntı ve stresini geride bırakıp taze bir ruh yaratmak, ancak doğal alanlardaki rekreatif faaliyetler ile gerçekleşiyor.

İnsanların doğaya yakın olma istekleri, zaman yetersizliği, ekonomik nedenlerle sınırlı olmaktadır. Bu nedenle kent halkının bu yöndeki gereksinimlerinin bu yönde günlük yaşam çerçevesi içinde karşılanması ve bunu sağla yacak açık yeşil alanlar büyük önem kazanmaktadır. Kentlerde bu gereksinimlerin günlük yaşam çevresi içinde karşılanması ve bunu sağlayacak açık yeşil alanlar büyük önem kazanmaktadır.

Bayrampaşa ilçesinin çalışma alanı olarak seçilmesinde, İstanbul metropolü içinde merkezlere yakın olması, ulaşım sistemi içerisinde gerek şehirlerarası otogar gerekse raylı sistem varlığı ile önemli bir noktada yer alması, yoğun yerleşim dokusu içerisindeki konumu ile dinamik bir bölge niteliği taşıması, İstanbul metropolü içindeki konumu ve fiziksel özellikleri itibari ile günümüzde ve özellikle gelecekte hem kendi hem de şehir bütününe hizmet edecek önemli bir yeşil alan işlevine sahip olması, etken olmuştur.

Araştırmanın amacı ilçedeki yeşil alan sisteminin nicelik ve niteliksel açılarından irdelenerek hem ilçenin açık-yeşil alan varlığını değerlendirmek hem de İstanbul bütünü için bir örneklem yapmaktır. Bu nedenle Bayrampaşa İlçenin idari sınırı çalışma alanı sınırı olarak kabul edilmiştir.

Bayrampaşa belediyesince yapılan yeşil alan envanter çalışmalarında yeşil alanların büyük çoğunluğu mahalle parkı olarak kabul edilmiştir. Bu ayrımı, parklarda yeşil alanın olup olmamasına göre yapmışlardır. Sadece çocuk oyun elemanlarının olduğu yeşil alanları çocuk oyun alanları, yeşil alana sahip parkları mahalle parkları olarak sınıflandırmışlardır. Ancak yeşil alan ayrımı yapılırken yeşil alanların yüz ölçümleri ve niteliksel açıdan standartlara uygunlukları göz önüne alınmalıdır.

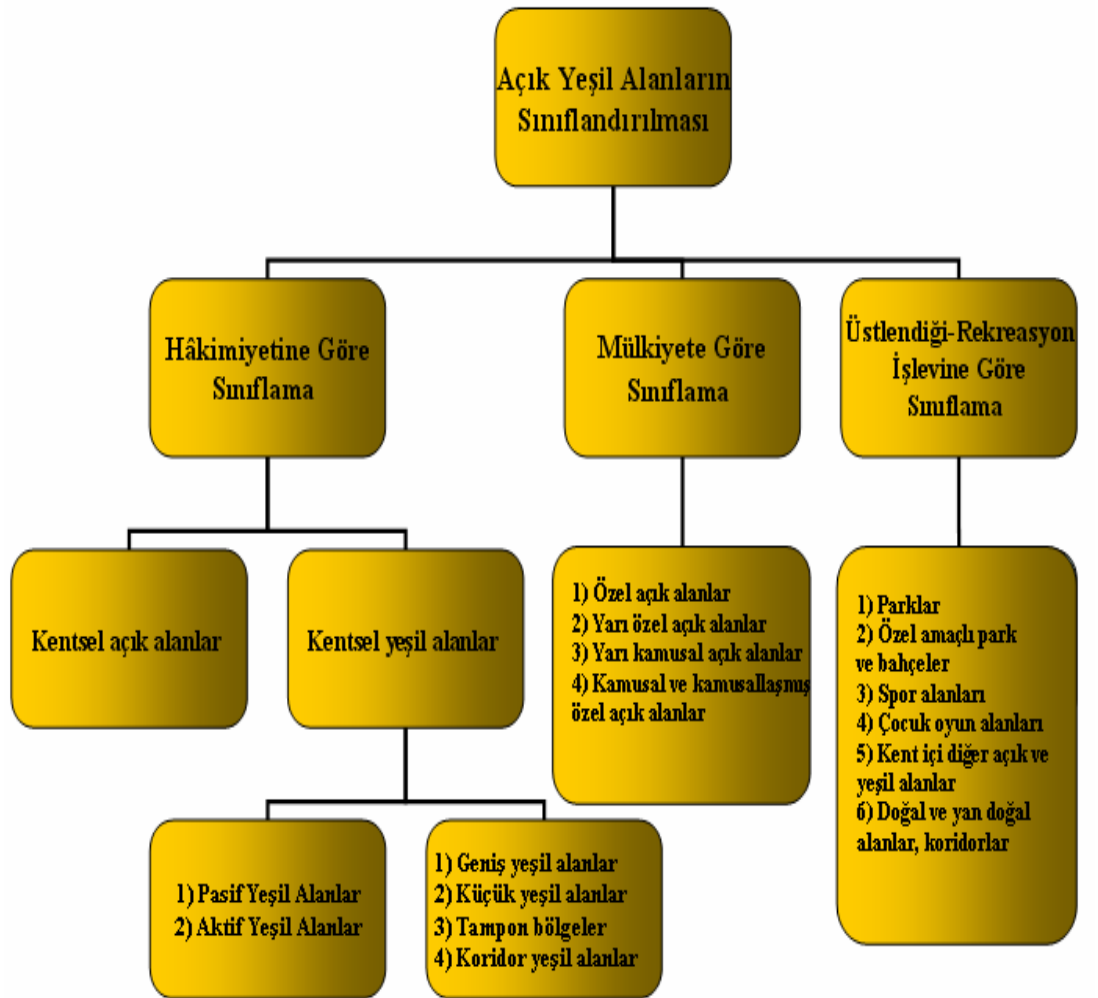
Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Kaynak Araştırması bölümünde açık-yeşil alanları tanımlamak ve standartlarını belirtmek için literatür çalışması sunulmuştur. Araştırma Bulguları bölümünde ilçede bulunan mevcut yeşil alanlar, yapılmış olan literatür çalışmasına göre irdelenmiştir. Sonuç ve Öneriler bölümünde ise Bayrampaşa İlçesi açık-yeşil alanlarının değerlendirilmesi yapılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

2.1. Açık-Yeşil Alanlar

İngiliz peyzaj mimarı Sylvia Crown'a göre açık ve yeşil alanlar “ Mimar; elemanların dominant olduğu yolun kent dokusu için de yer alan küçük park, çocuk bahçesi, meydanlar gibi oturma ve seyretmeye yönelik pasif rekreasyona hizmet eden ve kentin kalabalığından uzak aktif rekreasyon olanağı sağlayan alanlar” olarak tanımlanır. Açık alanların bitki materyali ile bilinçli ve planlı bir şekilde düzenlenmesi sonucu yeşil alanlar oluşmaktadır (Önder 1997).

2.1.1 Açık-Yeşil alanların sınıflandırılması

Şekil 2.1 Açık-yeşil alanların sınıflandırılması

- **Hâkimiyetine Göre Sınıflama**

Kentsel açık alanlar: Yapılar arasındaki dış mekânları kapsayan, kent peyzajına görsel olarak olumlu katkı yapan ya da halkın kullanabildiği kentsel alanlardır. Genelde yapı yüzeyleri ile şekillenirler ve sert peyzaj elemanları hâkimdir. İki grupta ele alınabilir;

- Dış kullanım alanları (açık ve yarı açık özel alanları -teraslar, balkonlar-meydanlar, ibadethane avluları, vb.)
- Dolaşım alanları (taşıt, bisiklet ve yaya yolları)

Kentsel yeşil alanlar: Dunnett ve ark. (2002)'na göre, büyük ölçüde geçirgen, toprak, çim, çalı, ağaç gibi yumuşak yüzeylerden oluşan, alanlardır. Bu bir şemsiye tanımdır; halk tarafından kullanılmayan ve kamuca denetlenmeyen yeşil alanları da içerir. Rekreatyonel kullanımda olsun ya da olmasın kalıcı olan tüm yeşil alanları kapsar park ve bahçeler, oyun ve spor alanları, işlevsel yeşil alanlar, estetik yeşil alanlar (kamusal alanlardaki yeşil düzenlemeler), doğal yeşil alanlar/korular, yeşil koridorlar, çeşitli nedenlerle koruma altındaki alanlar (jeolojik, ekolojik, arkeolojik, tarihsel, vb.), toplumca yararlanılan özel yeşil alanlar, vb. bu gruba girerler.

Kullanılma biçimine göre iki gruba ayrılırlar;

Pasif yeşil alanlar (mezarlıklar, trafik adaları, refüjler, ekolojik açıdan tam koruma altındaki alanlar, topografya ve drenaj gibi nedenlerle aktif kullanıma uygun olmayan yeşil alanlar)

Aktif yeşil alanlar (parklar, piknik yerleri, her türlü spor ve oyun alanları, hayvanat ve botanik bahçeleri, kent tarım bahçeleri, toplumun yararlandığı özel yeşil alanlar, vb.)

Nyhuus, Thoren (1992)'e göre, ekolojik işlevine göre ise dört gruba ayrılabilirler;

Geniş yeşil alanlar: Ekolojik değer ve işlevi önemli olan alanlardır (kent içindeki koruluklar, tarihi bahçeler, kenti saran yeşil kuşaklar, sulak alanlar/doğal alanlar, vb.),

Küçük yeşil alanlar: Biyolojik türlerin yetişmesine katkıda bulunurlar (park, mezarlık, kent içi ziraat alanları, vb.),

Koridor yeşil alanlar: Yabanıl doğayı birbirine bağlayan doğa koridoru olarak ayrı bir öneme sahiptirler.

Tampon bölgeler: Önemli yeşil alanların çevresinde koruma amaçlı alanlardır).

Seçilecek ölçüte bağlı olarak daha farklı sınıflamalar da yapılabilir (Aydemir 2004).

- **Mülkiyete Göre Sınıflama**

Özel açık alanlar; iç bahçeler, avlular, işletmesi özel olan eğlence ve dinlenme alanları.

Yarı özel açık alanlar; teraslar, balkonlar, verandalar, vb.

Yarı kamusal açık alanlar; yan ve ön bahçe gibi çevresi tamamlanmış eylemsel olarak belirli kullanıcısı olan, görsel olarak kentliye katkısı bulunan mekânlar.

Kamusal ve kamusallaşmış özel açık alanlar; kamu mülkiyetinde olan ve olmayan halkın herhangi bir sınır olmadan kullanabildiği/erişebildiği alanlardır; parklar, meydanlar, oyun ve spor alanları, yollar, vb. (Aydemir 2004).

- **Üstlendiği-Rekreasyon İşlevine Göre Sınıflama**

Parklar; komşuluk ünitesi ve mahalle parkları, kent ve semt parkları, kıyı parkları.

Özel amaçlı park ve bahçeler; çatı bahçeleri, tarım ve hobi bahçeleri, sergi parkları, fuar alanları, eğlence parkları (lunapark, su parkı, vb.), kültür bahçeleri (botanik bahçesi, hayvanat bahçesi, sanat parkı, vb.)

Spor alanları; kamu ve özel mülkiyetteki spor ve antrenman sahaları, atletizm pistleri, golf alanları, çayırliklar, vb.

Çocuk oyun alanları; oyun yeri, çocuk bahçesi, oyun parkı, vb.

Doğal ve yan doğal alanlar, koridorlar; kent ormanı, koruluk, tarihi bahçe, göl, akar su ve vadisi, ağaçlıklı yollar, vb.

Kent içi diğer açık ve yeşil alanlar; mezarlıklar, konut ve toplu konut bahçeleri/avlular, meydanlar, avlular, yaya yolları, geniş kaldırımlar vb. (Aydemir 2004) (Şekil 2.1).

2.1.2. Açık-Yeşil alanlarının fonksiyonları

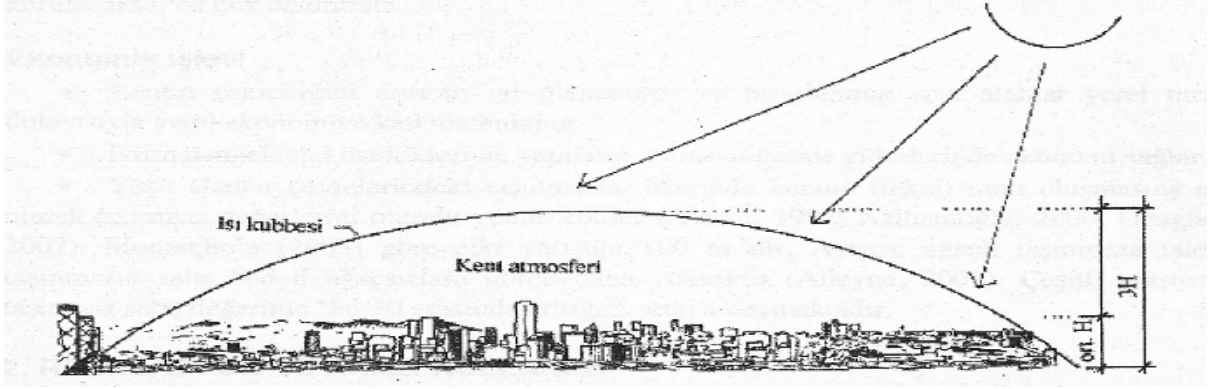
Mumford (1961)'e göre, İyi planlanmış ve tasarlanmış açık alanların, özellikle yeşil alanların kent ve kentli üzerinde çok yönlü olumlu etkisi vardır. Tarih boyunca insanlar, kentler büyüyüp kentlinin kır ile doğal bağlantısı kopunca, yeşili kent içinde yaşatmaya çalışmışlardır. Örneğin, Helenistik dönemde, kentler büyüyünce yapılaşmış alanlara ağaçlar dikilerek, hatta sokak dekorasyonu için saksı bitkileri kullanılarak insanın doğa özlemi aşmaya çalışılmıştır. Kentin açık ve yeşil alanların işlevleri/yararları kısaca beş grupta toplanabilir (Aydemir 2004).

- **Sosyal/Psikolojik/Estetik Fonksiyonu**

- Kentliye bireysel ve grup rekreatif etkinlikler için ortamlar sunar.
- Toplumun her kesimi için bir çeşit yaşama mekânı oluşturarak toplumsal birliği güçlendirici rol oynar.
- Kişinin kendini geliştirmesine katkıda bulunur, kent çocuklarına doğa ile ilişkiye girme olanağı tanır, duysal gelişimini olumlu etkiler; çevresi güzel yeşillendirilmiş, bitki çeşitliliği olan kliniklerde yeşillendirilmemişlere göreli hastalar daha çabuk iyileşmekte, çocuk yuvalarında çocukların sağlığı ve duygusal durumları daha olumlu olmaktadır.
- Hareketli kent yaşamından kaçıp sığınılacak sakin ortamdır. Yeşil, kentli için zihinsel ve ruhsal dolum istasyonu olarak tanımlanmaktadır. Meslek, eğitim, gelir durumları ne olursa olsun insanlar yeşil çevreyi yeşil içermeyen çevreye tercih etmektedirler.
- Yeşil alanlar ve "mimari eleman" olarak yeşil (cephe yeşili dahil) kent fiziksel yapısının monoton geometrisini, yüksek yapılaşmanın insanı ezen etkisini yumuşatır. İnsanla yapı arasında ölçüsel bir denge kurulmasına ve kent estetiğine katkıda bulunur.
- Kamu ve bellik (röper) yapılarının çevresinde açıklık yaratır ve perspektif sağlar.
- Varlıkları ile kente kimlik ve karakter kazandırır, kent görüntüsüne özellik katar (Aydemir 2004).

- **Kent İklimini İyileştirme ve Hava Kirliliğini Azaltma İşlevi**

Aydemir'e (2004) göre, kentin mikro klimasını iyileştirir. Kenti oluşturan ana malzemelerin doğal elemanlara göre gene lde üç kat daha fazla ısı tutması, kentte ısı tutma yüzeyleri fazlalığı, vb. nedenlerle emilen ısıtım miktarı doğadakinden çok büyüktür. Kentteki yapısal engeller doğal hava akımını yavaşlatır. Ayrıca, kent üzerindeki atmosferde kurum-zararlı gaz-toz gibi kirlilik yaratan unsurlar çok yoğunudur. Bu nedenlerle kent ortalama yüksekliğinin üç katı -kadar bir yükseklik içinde kentin kendine özgü atmosferi (kent adası atmosferi/kent ısı adası) bu lunur (Şekil 2.2).

Şekil 2.2 Kent ısı adası ve ısı kubbesi

Çeşitli araştırmaları değerlendiren Baykan'a göre (2002a) bu atmosferde kıra görelili ısı farkı 1.1° - 7° daha yüksek, nem miktarı ise %8-10 oranında (yazın) düşüktür. Rüzgar hızı kırdan yıllık ortalama %20-30 daha hafiftir. Uygun konumda ve büyükte olduğu durumda açık alanlar kentteki hava akımını artırarak nem ve ısı yoğunlaşmasını engeller, hava kirliliğini azaltır (Aydemir 2004).

- Yeşil elemanlar özellikle sıcak iklimde, kentte gölgeli ve düşük sıcaklıkta alanlar sağlar.

Örneğin, Givoni'a (1991) göre, yazın, ağaç ve çalı ile gölgelenmiş dış duvar yüzeyinin ısısı gölgelenmemiş duvar yüzeyine göre $13-15^{\circ}\text{C}$ daha düşük ağaç tacı altındaki hava taç üstündeki hava sıcaklığından 2.5°C daha serindir .

- Rüzgâr perdesi olarak kullanıldığında soğuk rüzgârı engeller.

Kısaca, yerel koşulları dikkate alarak akıllıca ve doğru kurulmuş bir açık alan sistemi (yapılaşmış alanlar içine giren, özellikle hâkim rüzgâr yönüne kenti açan açık alanlar dizisi, vb. gibi) doğrudan ve dolaylı olarak kentte fiziksel konfor koşullarına uygun bir yaşam ortamı oluşmasına katkıda bulunur.

- **Kentsel Gelişmeyi ve Servisleri Biçimlendirme İşlevi**

- İşlevleri çelişen kullanım alanları arasında tampon oluşturur.
- Taşıt yolları çevresindeki açık ve yeşil alanlar trafikte güvenliği artırır, gürültüyü perdeler.
- Fiziksel açıdan kentin boşluk-doluluk dengesini sağlar, yapı yoğunluğunun denetlenmesine yarar.
- Kentin sağlıklı gelişmesine katkıda bulunur, yapıların ışık ve hava alması, taşıt yoluna paralel planlanan yaya yollarında yaya konforunun ve güvenliğini n sağlanması gibi konularda önemli roller üstlenir (Aydemir 2004).

- **Genel Ekolojik İşlevi**

- Yağmur sularının emilmesi ve tutulmasını sağlayarak kentsel alanın doğal su kaynaklarına olumsuz etkisini azaltır, su rejimini kontrol eder.
- Doğal bitki ve hayvan (flora ve fauna) varlığı için yaşam ortamı sunarak kentin biyolojik çeşitliliğini sürdürmesini sağlar.
- Kentte biyolojik çeşitliliği koruyan - yaşatan parklardan kent çiftliklerine ve tarım bahçelerine, duvardan avlu yeşillerine tüm yeşil alanlar çocukların doğayla doğudan ilişki kurmalarında önemli rol oynarlar. Eğer doğayla ve doğal kaynaklarla sorumlu bir ilişki kurulacaksa, bu çok önemlidir (Aydemir 2004).

- **Ekonomik İşlevi**

- Kentin çekiciliğini arttıran iyi planlanmış ve tasarlanmış açık alanlar yerel turizme, dolayısıyla yerel ekonomiye katkıda bulunur.
- İklim dengeleyici özellikleriyle yapıların ısıtma-soğutma giderlerinde ekonomi sağlar.
- Yeşil alanlar çevrelerindeki taşınmazlar üzerinde konum (tekeli) rantı oluşmasına neden olarak taşınmaz değerlerini olumlu yönde etkiler (Arendt, 1992; Nalbantoglu, 2000; Geoghegan, 2002). Monarcho'a (2003) göre etki yarıçapı 100 m dir. Ayrıca, ağaçlı taşınmaza talep ve taşınmazın satış bedeli ağaçsızlara göreli daha yüksektir. Çeşitli araştırmalar taşınmaz satış değerinin %6-30 arasında arttığını ortaya koymaktadır (Aydemir 2004).

2.2. Yeşil Alan Hiyerarşisi

Yeşil alanlar, konumları, alansal büyüklükleri ve barındırdıkları işlevler bakımından farklılıklar gösterir. Bu farklılıkların oluşmasında rol oynayan etmenler, yeşil alanın hizmet ettiği nüfusun büyüklüğü, yer aldığı yerleşimin diğer kentsel alanlar içerisinde ayrılmasını sağlayan tanımlayıcı özellikleri ve bitki örtüsü, topografyası, iklimsel koşulları gibi doğal özellikleridir (Ersoy 1994).

Farklı büyüklüklerdeki ve işlevlerdeki yeşil alanlar, kent içerisinde, belirli bir hiyerarşiyi takip eder ve kent dokusuna paralel olarak gelişerek yeşil sistemi oluşturur.

Yeşil alanlar, yeşil dokunun veya kent dokusunun egemen karakter taşımasına göre, kentsel yeşil alanlar ve doğal yeşil alanlar olarak iki bölümde incelenebilir (Tablo 2.3) (Yıldızcı 1982).

2.2.1. Kentsel yeşil alanlar

Kentsel yeşil alanlar, yapılaşmış alanlar içerisinde, insanların dinlenmesi, gezinmesi, çeşitli rekreasyon faaliyetlerini gerçekleştirmesi ve doğaya yakınlaşmalarının sağlanması amacıyla düzenlen en ortak kullanım alanlarıdır (Keleş 1984).

Kentsel yeşil alan tipleri, büyüklükleri, etki alanları, barındırdıkları donatılar ve cevap verdikleri yeşil alan gereksinimlerine göre, bina düzeyinde, ilk öğretim ünitesi düzeyinde, mahalle ünitesi düzeyinde ve kent ünitesi düzeyinde olmak üzere dört grupta incelenebilir.

2.2.1.1. İlköğretim ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar

İlköğretim ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar, çocuk bahçeleri ve toplu konut bahçelerinden oluşmaktadır. Bu düzeydeki yeşil alanlar, 5000 kişilik nüfus büyüklüğü için, minimum 15 ha'lık alanı kapsar (Yıldızcı 1982).

- **Çocuk Oyun Alanları**

Çocuk oyun alanları, çocukların oyun gereksinimlerini doğal ve güvenli bir ortamda karşılamak amacıyla düzenlemiş yeşil alanlardır. Çocuk oyun alanları, oyun etkinliğinin, çocuğun sosyal, psikolojik ve fiziksel gelişimindeki tamamlayıcı rolü açısından önem taşımaktadır (Özgüç 1998).

Çocuk oyun alanlarının düzenlenmesinde, esneklik ve yaratıcılığa önem verilmeli, çocuğun yaratıcılığını geliştirecek, doğayı tanımasına ve güvenli bir ortamda oyun etkinliğini gerçekleştirmesine olanak verecek düzenlemeler oluşturulmalıdır. Farklı yaş gruplarındaki çocukların oyun becerileri ve eğilimleri farklı olacağından, çocuk oyun alanları bu farklılıklara cevap verecek donatılarla donatılmalı ve düzenlenmelidir. Ayrıca, çocuk oyun alanlarında, oynayan çocuklardan sorumlu olan büyüklerin de doğal bir ortam içerisinde dinlenmelerini ve gözlem yapabilmelerini sağlayan alanlar oluşturulmalıdır (Fanusçu 1998).

Ülkemizde, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın yönetmeliklerle belirlemiş olduğu kişi başına düşen 10 m² yeşil alanın 1,5 m²'sini çocuk oyun alanları oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001a).

Çocuk Oyun Mekânı Planlama ve Tasarım İlkeleri, Önerileri

Çocuk Oyun Mekânı Planlama ilkeleri ve Öneriler

Fiziksel çevre ne kadar güvenli ise çocuğun ev dışında oynama yaşı da o kadar erkendir. Güvensiz ortamlarda, özellikle okul öncesi çağ çocuğu eve kapanmaktadır. Bu olgunun çocuğun gelişmesindeki olumsuz etkileri dikkate alınırsa oyun mekânlarının yer seçimi tasarımı kadar önemlidir. Çocuk oyun mekânları yer seçimi ilkeleri şöyle özetlenebilir:

- Çocuk oyun mekânları trafik yollarından uzakta olmalı ve konut ile oyun mekânı arasında yoğun trafik yolu gibi bir güçlü engel bulunmamalıdır.
- Çocuk, oyun mekânlarına güvenlik içinde, mümkünse yaya yollarından erişebilmeli ve oyun mekânları yaya yolundan ya da araç trafiği yoğunluğu düşük yollardan giriş almalıdır.

- Okul öncesi çağ çocuğun oyun mekânı göz önünde olmalıdır. Komşuluk ünitesinin eteklerinde, erişilemeyen arka cephelerde, تنها köselerde bulunmamalıdır.
- Her tür oyun mekânı iyi güneşlenir konumda olmalı, istenmeyen rüzgâr etkilerine karşı korunaklı olmalıdır.
- Oyun mekânı büyüklüğü hem hizmet vereceği yaş grubunun gelişme özelliklerine uygun eylem çeşitliliğine elvermeli, hem de potansiyel kullanıcı sayısı dikkate alınarak (çocuk başına düşen net eylem alanı) belirlenmelidir.
- Oyun mekânları yetişkinlerce görsel ve işitsel açıdan denetlen ebilecek konumda ve boyutlarda bulunmalıdır. Güvenlik nedeniyle, oyun mekânının boyutları bir yetişkinin görsel yeteneklerini asmamalıdır. İnsan kendisinden en fazla 20 –25 m uzakta olan bir kişinin yüz ifadelerini seçebilmektedir . Bu nedenle, hizmet vereceği yaş grubuna bağlı olarak, oyun mekânı derinliği, tek taraflı denetleniyorsa 25 m. den, çift taraflı denetleniyorsa 50 m’ den büyük olmamalıdır.
- Oyun mekânlarının dağılımları toplumsal tercihlere ve oyun mekânının işlevine (türüne) uygun olmalıdır. Uzaklık ölçütünün yerleşmenin topografik ve iklimsel koşullarına uyarlanması yarar vardır. Örneğin, yetişkin bir yaya hızı %5' den az eğimli arazide dakikada ortalama 67 m. iken %10 eğimde 62 m.' dir. Arazi eğimi arttıkça yaya hızında daha büyük bir düşüş görölür.
- Konut bölgesindeki yapılaşma yoğunluğu ve yapı tipi oyun alanı büyüklük ölçütünü etkileyen bir etmendir. Yoğun konut alanlarında, kişi başına düşen oyun mekânı büyüklüğü az yoğun yapılaşmış yörelerden daha yüksek olmalıdır. Örneğin, BDLA'ya (1972) göre, Almanya'da "Yapı Çevresi Yönetmeliği" ne göre 150–250 kişi/ha. yoğunlukta, 3–6 yaş grubu için 0.5 m²/kişi oyun bahçesi alanı önerilirken, daha düşük yoğunluklarda birim alan 0.25 m²/kişi'ye düşmektedir. Yoğunluğa göre benzer farklılaşma Amerika, Kanad a, İngiltere gibi ülkelerde de görölmektedir.
- Çeşitli yaş gruplarının oyun mekânları konut alanları açık alan sisteminin (bahçeler, avlular, yaya yolları ve meydancıkları, parklar, vb.) bir parçası olarak ele alınmalıdır. Yollar çocuk için güvenli olmalıdır (Yapılan araştırmalar güvenli yollarda oyun çeşidinin ve sokaktaki çocuk sayısının arttığını, çocukların daha

uzun süre dışarıda kaldığını, sözel iletişimin önemli oranda geliştiğini ortaya koymaktadır. Açık alanların çok işlevli planlanma ve tasarlanması durumunda hem açık alanların sosyal kullanım değerleri artacak hem arazi kullanımında ekonomi sağlanacak hem de konut alanlarında yaşam kalitesi olumlu etkilenecektir.

- Genelde, üst ve üst-orta gelir grubu çocukları oyun mekânı gereksinimini özel spor kulüplerine, okul sonrası sınıflara, vb. yerlere giderek karşılayabilmektedirler. Orta ve alt gelir grubu bu tür olanaklardan yoksunlar. Bu nedenle hiçbir şekilde bu toplum kesimine yönelik donatılardan ödün verilmemeli, yaşam çevresinin oyun değerini arttıracak her tür kaynak değerlendirilmelidir. Yeşil alanı son derece kısıtlı ülkemiz kentlerinde, özellikle mevcut kent dokusunda "sokak"tan sağlıklı olarak yeterince yararlanılamadığı, ama yararlanabilecek çok önemli bir potansiyel kaynak olduğu unutulmamalıdır. Yeni gelişme alanlarında ulaşım ağının oluşturulmasında ve niteliklerinin belirlenmesinde sokağın oyun işlevi de dikkate alınmalıdır.

Şunu unutmamak gerekir; oyun mekânları planlamasında potansiyel kullanıcı sayısı önemli bir girdidir. Bu sayı hizmet verilecek nüfus büyüklüğü kadar nüfusun yaş grupları, hane başına düşen ortalama çocuk sayısı, annenin çalışma durumu, çocuğun gündüz evde ya da yuvada bakılması (sosyal hizmetlerin gelişme düzeyi), vb. etmenlere bağlıdır. Toplumsal yapı ve tercihler toplum kesimleri arasında fark edebileceği gibi zaman içinde de değişebilirler. Bu nedenle, planlama sürecinde hizmet götürülecek toplumun iyi tanınması, zaman içinde toplumda ortaya çıkacak değişimin gözlenmesi, gerekiyorsa hizmetin gelişmelerle uyarlanması beklenir (Aydemir 2004).

Çocuk Oyun Mekânları Genel Tasarım İlkeleri ve Öneriler

Allen'a (1971) göre, oyun mekânları çocukların açık havada oyun gereksinimini güvenli biçimde, fiziksel ve iklimsel açıdan sağlıklı ortamlarda (güneşli, rüzgârın olumsuz etkisine kapalı), çevrelerindeki yaşama alanlarını çok rahatsız etmeden, her yaş grubu çocuğun özgürce kullanabilecekleri ortamlar

olmalıdırlar. Ayrıca, estetik ve ekonomik olmaları beklenir. Estetik değeri olan, sempatik çevre düzenleme, oyun mekânlarının kullanım potansiyelini artırarak bu amaçla harcanan parasal ve arazi kaynağından beklenen sosyal yararın oluşmasına dolayısıyla maliyet-yarar dengesinin kurulmasına katkı sağlar (Aydemir 2004).

Çocuk oyun alanları tasarımı çocuğun, ailenin, toplumun ve yönetimin istekleri, doğal ve yapay çevre verileri, bütçe olanakları, erişilebilir oyun donatıları gibi bir dizi bileşen uzlaştırılarak sonuçlandırılır. Bu nedenle, ideal bir prototip tasarım yoktur, her oyun alanı özgün çözümler gerektirir. Ancak, oyun mekânı tasarımında dikkat edilecek konular üzerinde durulabilir. Bunlar dört ana başlıkta özetlenebilir:

Donatılar

- Her tür oyun mekânı çocuklar için sosyal merkez niteliğindedir ve vazgeçilemez donanımları vardır. Bunlar; kolay erişilebilir tuvaletler, rüzgâr ve yağmurdan korunaklı alanlar, oturma yerleri ve iyi tanımlanmış ve iyi tanımlanmamış oyun elemanları/araçları/ olanaklarıdır.
- Oyun mekânları her yaş grubu çocuğun zihinsel, fiziksel, duyuşsal gelişmesine ortam sunmalıdır. Bu nedenle oyun mekânları sosyal oyun, yapıcı oyun, fiziksel oyun gibi çeşitli çocuk etkinliklerine olanak tanımalıdır.
- Çoğu geleneksel oyun elemanları (kaydırak, tahterevalli, salıncak, vb.) çocuklarda genel motor etkinlikleri teşvik eder, vücudun fiziksel gelişmesine katkıda bulunur. Diğer gereksinimlerine yanıt vermez. Bütünleşik oyun elemanları tercih edilerek oyun çeşidi artırılabilir.
- Su, kum ve inşaat malzemeleri çocukların birbiriyle diyalog kurabilmesi ve işbirliği yapabilmesi için etkin oyun araçlarıdır.
- Günümüzde, oyun alanlarının tasarımı yönlendiren temel görüş "doğal ortamda serbest oyunun doğal yasama ilgiyi/sevgiyi geliştirmenin en iyi yolu olduğudur". Bu görüşe göre, "peyzaj oyun alanı, doğaya ise oyun araçları olarak değerlendirilmektedir".

Güvenlik

- Pollowy'a (1977) göre, çocukların etkinlik alanları ile yetişkinlerin etkinlik alanları arasında yüksek çit, duvar, vb. görsel engeller bulunmamalıdır.
- Çevre düzenlemesinde hitap edilen yaş grubunun fiziksel ve zihinsel özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Oyun elemanları, araç ve gereçleri malzeme ve tasarım açısından güvenli olmalıdır.

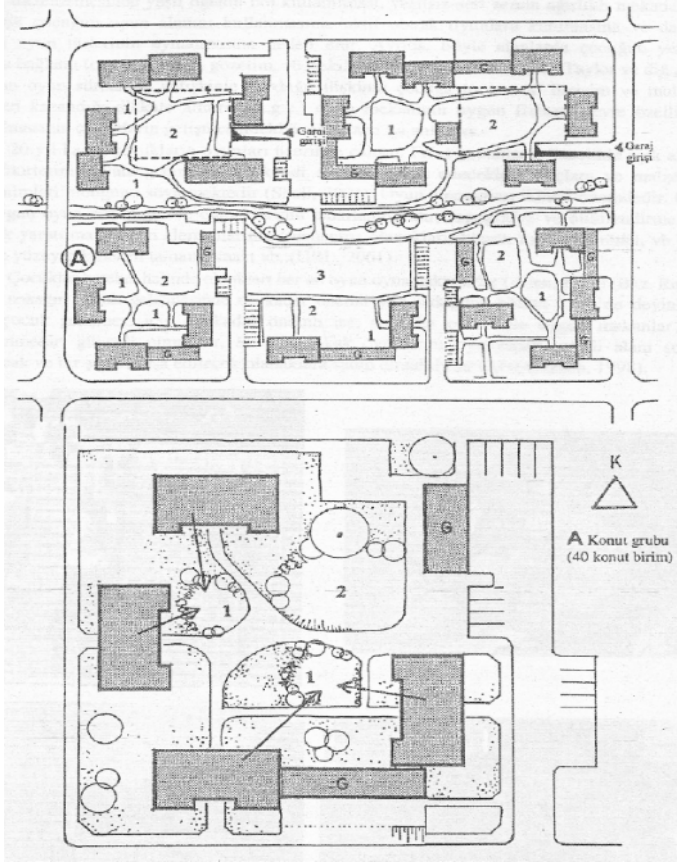
Gürültü

Konut alanlarında trafik gürültüsünden sonra en önemli gürültü türü çocuk gürültüsüdür. Oyun mekânlarının çevresinde yaşayanların rahatsız olmayacağı düzeyde gürültü kesici önlemler alınması beklenir. Örneğin, zeminin normal zemin kotundan daha düşük kotta olması gürültü perdeleyici görevi görebileceği gibi, çocuklarda kapalı mekân hissinin (sınırlanmış, kendilerine özgü alan) yaratılmasına da yardımcı olur. Ancak, düzenleme hem çocuklarda yalıtılmışlık duygusu yaratmayacak hem de alanın yetişkinlerle, bağlantısını koparmayacak biçimde yapılmalıdır. Gürültünün azaltılması için bir başka yol çocukları bir yerde yoğunlaştırmak yerine birbiri ile ilişkili, farklı büyüklükte odaklar tasarlanması olabilir. Küçük alanlar çocukların sakin sessiz oyunlarına olanak sağlayacağı gibi uygun çevre düzenlemesi ile duşsel ve fiziksel taklit oyunlar için de ortam yaratılabilir. Örneğin konut bloklarını çocuk bahçesine bağlayan yaya aksı üzerinde yer alan küçük oyun mekânları çocuk bahçesinin kullanıcı yükünü, dolayısıyla gürültüyü azaltmaktadır.

Mekân organizasyon

- Ledermann, Trachsel'e (1968) göre, bazı sosyal bilimciler farklı yaş gruplarındaki çocukların bir alanda bulunmasını aralarında ağabey -kardeş, abla-kardeş ilişkilerinin gelişmesi açısından gerekli görürlerse de alana büyük çocukların hakim olması gibi bir tehlike de söz konusudur. Bu nedenle, çeşitli yaş grubundan çocuklar birlikte olacaklarsa, her bir grup için uygun büyüklükte "nişler" tasarlanması ve bunların çeşitli sınırlama araçları ile (yol, kot farkı, bitki,

duvar, vb.) birbirinden kısmen ya da tamamen ayrılması küçük yaş grubu çocuklara oyun güvenliği sağlayacaktır (Şekil 2.3). Ayrıca, iyi tasarlanmış sınırlama elemanları nişlerin oyun değerini de artırabilir. Örneğin; duvarlar, oturma ve denge; korkuluklar, tırmanma; bitkiler saklanma ve tırmanma; kot farkları, tasarlanış biçimine göre yuvarlanma, kayma, oturma elemanları işlevi görebilirler.

1-Küçük çocuk oyun yeri 2- Orta yaş çocuk oyun mekânı 3-Ergen oyun ve toplantı yeri

Şekil 2.3 Farklı yaş grubu çocukların bir arada bulunan oyun mekânları ayrımı

- Oyun mekânları tasarımında erkek çocukların hâkimiyetini önlemek için kız çocuklarının istekleri özellikle dikkate alınmalıdır.
- Taylor ve arkadaşları' na (1998) göre, fiziksel çevre özellikleri çocuğun oyun davranışını, oyun mekânını kullanım yoğunluğunu çocuğun yetişkinle kurduğu bağlantının niteliğini etkilemektedir. Örneğin, oyun mekânı düzenlemesinde yeşil ögenin bol kullanılması, yeşilsiz-sert zemin ağırlıklı mekâna göreli, daha çok çocuğun oyun alanını kullanmasına, aktif olarak oyunlara katılmasına ve daha

çok yaratıcı oyun türlerinin oynanmasına neden olur. Ayrıca, böyle alanlarda çocuğun yetişkinle kurduğu bağlantı (oyuna katılma, gözetim, vb. şekilde) daha güçlü olmaktadır. Çocuğun oyun sürecinde yetişkinle kurduğu ilişkinin çocuğa toplumsal iletişim ve muhakeme becerileri kazandığı dikkate alınırsa oyun mekânının uygun fiziksel çevre özelliklerine sahip olmasının çocukların gelişmesindeki önemi daha iyi anlaşılır.

- Shell'e (2001) göre, 20 yıl kadar çocukların oyunları üzerinde çalışan Frost çocukların öncelikle açık alana ve kendi fikirlerini hayata geçirecekleri, kendi sınırlarını test edecekleri araçlara ve malzemelere gereksinimleri olduğunu söylemektedir. Oyun elemanları ikincil önemdedir. Önemli olan uygun oyun ortamının ve olanaklarının hazırlanmasıdır; topografya ve bitkilendirme olarak çeşitlilik yaratılması, oyun elemanlarının (tırmanma olanakları, köprü, kaydırak, tünel, vb.) doğal biçimde yüzey şekillerini tamamlaması vb .
- Allen'a (1971) göre, çocuklar hareket halinde oldukları her an oyun oynamaktadırlar. Ayrıca, sokağın çocuk gelişmesinde ne kadar önemli yeri olduğu da unutulmamalıdır. Sokak çocuk gelişmesi için bu kadar önemli ise, sokaklar oyun için uygun mekânlar olarak düzenlenmelidir; güvenli olmalıdır. Sevilen sokak oyunlarını oynayacak yeterli alanı sunmalı, saklanacak ve bir şeyler inşa edilecek olanaklara sahip olmalıdırlar.

Özet olarak çocukların gelişme sürecinde ev dışında oyun özel bir yer tutmaktadır. Ancak, oyun eylemi yalnızca oyun alanında yer almamakta, yollar, bahçeler, avlular, meydanlar gibi diğer boşlukları da kapsamaktadır. Bu nedenle, tasarımcıların (mimar ve peyzaj mimarı), konut alanları tasarım sürecinde, oyun işlevinin yalnızca oyun alanı ve çocuk bahçesi ile sınırlı olmadığını, tüm kentsel açık alanları kapsadığını unutmamaları gerekir. Oyun, alanları çocuklar için planlanıp tasarlanırsa da konut alanının işlevsel ve görsel uzantısıdır. Tüm kentsel boşlukların oyun değerini artıracak bir yaklaşımla bütüncül bir sistem içinde ele alınması, doğal peyzaj elemanlarının çokça kullanılması ve oyun çeşitliliğine ortam hazırlanması kenti çocuklar için daha yaşanılır kılacaktır (Aydemir 2004).

- **Toplu Konut Bahçeleri**

Toplu konut bahçeleri, her türlü ihtiyacını kendi içinde karşılamayı amaç edinmiş olan toplu konut alanlarında yaşayan halkın yeşil alan ihtiyacını karşılamak üzere düzenlenen yeşil alanlardır (Karaman 1989)

Toplu konut bahçelerinin düzenlenmesinde, çocuk oyun alanları, bitkisel elemanlarla bütünleşmiş yürüyüş yolları, dinlenme ve toplanma alanları ve spor alanları yer almalıdır.

2.2.1.2. Mahalle ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar

Mahalle parkları ve meydanlardan oluşan mahalle ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar, 15000 kişilik nüfus büyüklüğüne hizmet verir ve minimum 45 ha'lık alanı kapsar (Yıldızcı 1982).

- **Mahalle Parkları**

Mahalle parkları, mahalle birimine hizmet vermek üzere düzenlenmiş, çocuk oyun alanları, dinlenme ve seyir alanları, yürüyüş alanları gibi temel rekreasyon aktivitelerine ve basketbol, voleybol gibi temel spor aktivitelerine olanak tanıyan donatıları barındıran yeşil alanlardır.

Mahalle halkının, bir araya gelerek sosyal etkileşiminin sağlandığı alanlar olan mahalle parklarının, sosyal ve psikolojik önemi büyüktür. Bu sebeple, mahalle parklarının düzenlenmesinde, yaratılan mekânların kullanıcıları bir araya gelmeye özendirerek nitelikte olmasına dikkat edilmeli, parkın barındıracağı aktivite alanları ise mahalle halkının temel istek ve eğilimleri doğrultusunda belirlenmelidir.

Mahalle parkının yer seçiminde, trafik ve gürültü gibi olumsuz etkilerden arındırılmış alanların seçilmesine dikkat edilmeli, parkın konut alanları ve diğer yeşil alanlar arasındaki bağlantı, yaya yollarıyla kurulmalı ve yeşil alanların sürekliliği sağlanmalıdır (Yıldızcı 1982).

Yabancı ülkelerde, mahalle parkının büyüklüğü kişi başına 4–5 m² yeşil alan olarak belirlenmektedir. Ülkemizde ise, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın yönetmeliklerde belirtmiş olduğu kişi başına 10 m² yeşil alanın 2 m²'sini mahalle parkları oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001a). Mahalle parkının etki alanı ise, en uzak konuta 800 m mesafe alınarak belirlenebilir (Akdoğan 1985).

- **Spor Alanları**

Bu alanlar futbol, basketbol, voleybol, tenis, yüzme, atletizm, buz pateni ve benzeri spor faaliyetlerini içeren alanlardır.

Spor alanları parklarda olduğu gibi, kentsel doku içerisindeki büyük ve işlevsel açık alanlardır. Büyük açıklıkları ve boşlukları oluştururlar. Kentin havalandırılmasıyla, havasının temizlenmesiyle ve içerisinde yarattığı işlevler ile kente katkıda bulunan mekânlardır. Bu alanların en önemli işlevi aktif bir dinlenme türü oluşturmalarıdır. Bu alanların en önemli işlevi aktif bir dinlenme türü oluşturmalarıdır. Bu tür işlevler, toplumun her kesimini bir araya getiren önemli bir sosyo-kültürel değer taşır (Akdoğan 1985).

Spor ve oyun alanları, halka açık yeşil alanların en geniş kısmını teşkil ederler. Spor genç kuşakların yapıcı, milli birlik ve beraberlik duygusu taşıyan kişiler olarak yetişmesini sağlar. Ayrıca grup çalışması, karşılıklı dayanışma, kendine güven, dürüstlük gibi üstün niteliklerin kazandırılmasına yardımcı olur. Sportif faaliyetlerin bedensel yapıya da çeviklik, denge, kuvvet, hız, duyarlılık, cesaret gibi olumlu etkileri olmaktadır (Yıldızcı, 1995). Ünal'a göre; spor ve oyun gereksinimlerini karşılayan alanlardır. Bu alanlarda futbol, basketbol, voleybol, tenis, yüzme, atletizm, buz pateni ve benzeri spor faaliyetlerini içeren açık ve kapalı tesis alanları bulunabilir (Ayaşlıgil 1993).

Bir spor "alanında bir anda yararlanacak her kişi için 200m² alan ve bu alanlardan yararlanacak olan yaş gurubu ise genel nüfusun beşte biri olarak hesaplanmalıdır. Spor alanları için asgari ölçü 40 dekar, en uygun ölçü ise 80 dekar olmalıdır (Memluk 1974).

Konuk ve Bakan, 'Türkiye' de kentsel dış mekânların düzenlenmesi isimli kitaplarında, Spor ve oyun alanlarının maksimum uzaklığının 1000 –1500 metre olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Genellikle kent dokusu içinde lise ve üniversitelere komşu planlanmaları, ideal olan bu spor salonları, gençlerle birlikte kentlilerinde büyük bir kesiminin yararlanabileceği önemli yeşil alan birimleri olarak tanımlanabilirler. Avrupa ve Amerika Birleşik Devleti'nin birçok büyük kentlerinde üniversite kampüsleri ile birlikte planlanan bu spor alanları stadyumları da içermektedir (Akdoğan 1984).

Kentlerde, bahsedilen çok yönlü spor komplekslerinin dışında, mahalle, semt ve kent merkezlerinde birçok spor ünitesi bulunabilirse de , bunlar ancak esas spor alanlarının işlevini destekleyen, arttıran aktif rekreasyon birimleri olarak görülmelidir (Karalı 2001)

Spor alanlarının, kentlerin hava kirliliğinden en az etkilenen bölümlerinde ve geniş yeşillikler içinde kurulması bir ilke olarak benimsenmektedir. Benimsenen diğer bir ilke de bu alanların parklarla birlikte planlanmaları yönündedir (KTKÇG, 1992). Diğer taraftan üniversite kampüsleri ile birlikte düşünülmesi de oldukça yaygın bir uygulama halidir. Nitekim birçok ileri ülkede, hemen hemen bir kent ölçüsündeki alan üzerinde planlanan üniversite kampüslerinde, spor alanları kentlilerinde yararlanabileceği bir park-spor alanı kombinasyonu olarak ele alınmaktadır (Akdoğan 1984). Ayrıca spor tesislerinin geniş yeşillikler içinde kurulması gürültü, toz, duman gibi zararlı etkilerden uzaklaşabilmek ve spor yapan kişilerin gerek duyacakları temiz havayı sağlamak açısından gereklidir (KTKÇG 1992).

Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yönetmeliklerle belirlemiş olduğu kişi başına 10m² aktif yeşil alanın 3 m²'sini açık spor alanları oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001a).

Kentsel yeşil alan içindeki çeşitli yerleşme birimlerinde olması gerekli spor donatımları Tablo 2.1'de gösterilmiştir.

Tablo 2.1 Yerleşme birimlerinde yer alması gereklı spor donatımları
(Yıldızcı 1994)

Konut Grubu Düzeyi 1400 kişi	Voleybol Basketbol Yüzme Havuzu
İlkokul Ünitesi Düzeyi 5000 kişi	Tenis Kapalı Spor Salonu Açık Yüzme Havuzu
Mahalle Ünitesi Düzeyi 15000 kişi	Futbol Sahası Atletizm Pisti Yüzme Havuzu, Spor Salonu
Kent Ünitesi Düzeyi 100000 kişi	Kapalı Yüzme Havuzu Spor Salonu, Sandalcılık (Park içindeki göllerde) Stadyum
Metropol Ünitesi Düzeyi 1000000 kişi	Yüzme Havuzu (Olimpik boyutlarda) Spor Merkezi Olimpiyat Stadı

Spor ve oyun alanları için kabul edilen ölçütler Tablo 2.2 ‘de verilmiştir.

Tablo 2.2 Spor ve oyun alanları için belirlenen ölçütler (Çetiner 1991)

Futbol Sahası	70 m x 105 m
Basketbol Sahası	15,24 m x 28,64 m
Voleybol Sahası	18,3 m x 9,15 m
Hentbol Sahası	6 m x 100 m
Beysbol Sahası	45 m x 160 m
Tenis Kortu	8,23 m x 23,77 m
Golf Sahası	50 – 75 ha arazi
Uzun Mesafe Koşu Pisti	333,3 m veya 500 – 600 m
At Yarışı Sahası	50 ha arazi
Polo Oyun Sahası	183 m x 275 m
Kayak Pisti	1500 m x 300 m (meyil %10 – 20)
Paten Pisti	Tabi ve suni pistler 40 m x 40 m Yarış pisti 100 m x 200 m

- **Meydanlar**

Meydanlar, birkaç yolun kesiştiği noktalarda veya önemli binaların çevresinde oluşturulan, yaya kullanımına olanak tanıyacak şekilde düzenlenmiş a çık alanlardır (Keleş 1984).

Farklı fonksiyonlar taşıyan alanlar arasındaki geçiş noktası vazifesi gören meydanlar, aynı zamanda, odak ve referans noktaları olma özelliğiyle de kentsel mekan içerisinde önem taşımaktadır (Yürekli 1997). Bu sebeple, meydanlar, kent halkının oturup dinlenmesine, çevresini izlemesine ve bir araya gelerek sosyal ilişkileri kuvvetlendirmesine olanak tanıyacak şekilde düzenlenmeli ve çeşitli işlevlerle renklendirilmelidir (Yıldızcı 1982).

2.2.1.3. Semt ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar

Semt ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar, mahalle ünitesi ve kent ünitesi düzeylerindeki yeşil alanlar arasında bir geçiş niteliği taşımaktadır.

- **Semt Parkları**

Semt parkları, birden fazla mahalleye hizmet vermeyi amaçlayan yeşil alanlardır. Semt parklarının, gerek büyüklükleri gerekse de barındırdıkları işlevler açısından mahalle parklarına kıyasla daha gelişmiş olmaları gerekmektedir. Semt parklarında, farklı yaş grupları için düzenlenmiş çocuk oyun alanları, dinlenme ve gezinti alanları, seyir terasları, çeşitli ölçeklerde ve işlevlerdeki spor alanları, piknik alanları, çok amaçlı kullanılabilecek toplanma alanları, anfi tiyatro, çay bahçesi ve botanik bahçesi, müze gibi işlevler yer almalıdır.

Semt parkının yer seçiminde ise, semt parkının, bir den fazla mahallenin yararlanabileceği şekilde merkezi bir noktada yer almasına, ulaşım bağlantılarının kuvvetli olmasına dikkat edilmelidir (Ersoy 1994).

2.2.1.4. Kent ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar

Kent ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar, etki alan ı bakımından, bütün bir kent halkına hizmet verecek büyüklükte ve çeşitlilikteki işlevleri kapsayan yeşil alanlardır.

Kent ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar kapsamında, kent parkları, hayvanat bahçesi, botanik bahçesi gibi çeşitli tema parkları, kent içi yollar, refüjler, yaya yolları gibi pasif yeşil alanlar ve mezarlıklar yer almaktadır (Yıldızcı 1982).

- **Kent Parkları**

Kent parkları, kentin farklı kesimlerindeki, farklı sosyo -ekonomik özelliklere sahip ve farklı eğilim ve beklentiler içerisindeki kullanıcıları çekebilecek nitelikte özelleşmiş ve çeşitlendirilmiş rekreasyon öğelerini barındıran ve tüm kent halkına hizmet verebilecek büyüklükte olan yeşil alanlardır (Yıldızcı 1982).

Kent parkında, mahalle ve semt parklarında yer alan temel işlevlerin yanı sıra, spor kompleksi, gölet yada benzeri bir su elemanı, dekoratif ve yerine göre eğitim amaçlı özel bahçeler, büfe, restaurant gibi hizmetler yer almalıdır (Yıldızcı, 2001a). Kent bütününe hitap etmeyi amaçlayan kent parklarında, profesyonel etkinlikler için kullanılabilecek şenlik alanları, açık hava tiyatroları, sergi alanları, kültür merkezleri gibi eğitici ve sosyal ilişkileri kuvvetlendirecek nitelikte donatıların da yer alması sağlanarak, kent halkının sosyal kültürel etkileşim ve gelişiminin sağlanabileceği alanlar yaratılabilir (Akdoğan 1984).

Kent parklarının etki alanı 3200-4800 m olarak öngörülmüştür (Akdoğan, 1985). Kent parkları, 30–60 dakikalık yürüyüş mesafesinde olabildikleri gibi, ulaşım araçlarıyla erişilebilecek mesafede de olabilirler. Kent parkının yer seçiminde, kent genelindeki ulaşım olanakları değerlendirilmeli, özellikle toplu taşıma ağlarıyla erişimin kolaylaştırılması sağlanmalıdır (Kentsel Tasarım Kılavuzu Çalışma Grubu 1992).

Kent parkı için kabul edilen büyüklük 40–400 ha arasında değişmektedir. Yabancı ülkelerde, kent ölçeğindeki parklar için ayrılan alan kişi başına 10 -40 m²'dir. Ülkemizde ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığının yönetmeliklerle belirlemiş olduğu kişi başına 10m² aktif yeşil alanın 3,5 m²'sini kent parkları oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001a.).

- **Tema Parkları**

Tema parkları, büyüklük ve kent içersindeki konumları açısından kent parklarıyla aynı özellikleri taşıyan, işlevleri açısından barındırdıkları özel aktivite ve donatılara göre uzmanlaşmış yeşil alanlardır. Tema parkları, etki alanı bakımından kent bütününe hitap edebilecekleri gibi, barındırdıkları aktivitelerin ve sundukları hizmetlerin özelliklerine göre, bölgesel veya ulusal ölçekte de etkili olabilirler. Tema parklarının yer seçimi ve temalarının belirlenmesinde, kent geneli temel alınarak, bölge ve ülke ölçeğindeki altyapı ve ulaşım bilgileri, sosyo -demografik veriler, üretim ve tüketim ilişkileri ve coğrafi veriler incelenmelidir (Yıldızcı 2001b). İncelenen veriler sonucunda, çok farklı temalar çerçev esinde uzmanlaşmış tema parkları oluşturulabilir. Temel tema parkı türleri ise, şöyle açıklanabilir:

Hayvanat Bahçeleri

Değişik hayvan türlerinin korunarak sergilendiği, yeşil alanlardır. Canlı müze niteliğindeki bu alanlar, sahip oldukları sosyal ve kültürel değer açısından önem taşımaktadır (Bakan ve Konuk 1987). Hayvanat bahçesinde, hayvanların sergilendikleri ve bakımlarının yapıldığı alanlar doğal bir peyzaj içerisinde oluşturulmalıdır. Bunun dışında, dinlenme ve gezinti alanları, tabiat köşeleri, eğitici ve araştırmalara olanak tanıyan birimler, kafe, restaurant gibi hizmetler ve kent parklarında yer alan bazı donatılar yer almalıdır (Yıldızcı 1982).

Hayvanat bahçesinin kuruluş amaçları, yerli ve yabancı hayvan çeşitlerini tanıtmak ve özelliklerini öğretmek, hayvan ve doğa sevgisi aşılamak, ülkemizde ve dünyada soyu tükenmekte olan hayvanları üreterek, yok olmalarını önlemek, şehir halkına yeşil örtüsü, su satırları, hayvanları ve tabii görünüşlü dekorları ile oluşturduğu değişik bir ortamda dinlenme olanağı sağlamak ve evcil ve yaban

hayvanlarını canlı olarak göstermek ve pratik bilgiler vererek okullar için bir nevi canlı laboratuvar görevi yapmaktır (Yeşilatlas 2004).

American Zoo Association (AZA), çoğu hayvanat bahçesi organizasyonu arasında en iyi organize olmuş ve en aktif organizasyon olmaktadır. Dünyadaki hayvanat bahçeleri için eğilimler ve standartlar üzerinde büyük etkileri bulunmaktadır.

Amaca uygun bir hayvanat bahçesinin yer seçiminde beş kriter söz konusudur:

- Hayvanat Bahçesinin Alanı: Nüfusu 500.000'in üzerinde bulunan şehirlerde yer alan hayvanat bahçelerinin ortalama büyüklüğü 40 ha.dır.
- Hizmet Edeceği Kişi Sayısı: Metropoliten bir alandaki iyi bir hayvanat bahçesi yıllık 2.000.000–3.000.000 arasında ziyaretçiye hizmet etmelidir.
- Kamu Ulaşımı: En çok kullanılabilen ve maksimum hizmet sunan hayvanat bahçeleri şehir merkezine yarım saatlik mesafe içinde yer almaktadır. Hayvanat bahçelerinin şehir sınırları içinde yer alması tercih edilmektedir.
- Hayvan sergileme ve deney olanakları: Tür ve örnek sayısı hayvanat bahçelerine göre değişmektedir. Büyük hayvanat bahçelerinde örnek sayısı 1500–3000 arasındadır.
- Büyüme olanağı: yer seçiminde dikkat edilmesi gerekli olan bir kriter de büyüme olanağını veren bir alanın seçilmiş olmasıdır. Ayrıca doğal yapı analizleri (jeolojik ve jeoteknik özellikleri, iklimsel özellikleri, bitki örtüsü, yeraltı suyu potansiyeli, eğim durumu, yönlenme durumu), enerji olanakları, mevcut kanalizasyon sistemi ile entegrasyonu v.b de yer seçiminde dikkat edilmesi gereken kriterlerdir (www.aza.org 2006).

Botanik bahçeleri

Çeşitli bitki türlerinin bilimsel araştırma ve eğitim amacıyla bir araya getirildiği ve sergilendiği alanlardır. Botanik bahçesinde yer alan donatılar, bitki türlerine göre sergileme yapılan botanik zonları, kış bahçeleri, herbaryumlar, araştırma ve servis binaları, konferans salonları ve şehir parkında bulunan çeşitli donatılardır (Yıldızcı 2001b).

Kültür Parkları

Kültür parkları, kültür varlıklarının sergilen diği, kültürel etkinliklerin gerçekleştirildiği yeşil alanlardır. Müze parkları, arkeoloji parkları, sanat parkları bu kapsamda değ erlendirilebilir. Kültür parklarının düzenlenmesi esnasında, kültür varlıklarının, doğal ortamlarında ve diğ er işlevlerle ili şkilendirilerek sergilenmesine dikkat edilmeli, kültürel araştırmaların yapılabileceği, ulusal ve uluslararası nitelikteki kültürel etkinliklerin gerçekleştirilebilece ği alanlar oluşturulmalıdır (Yıldızcı 2001b).

Fuar ve Festival Alanları

Çeşitli fuar ve festivallerin geçici veya sürekli olarak gerçekleştirildiği alanlardır. Fuar ve festival alanlarında, açık ve kapalı sergi pavyonları, özel sergileme esasına göre düzenlenir (Yıldızcı 2001b).

Macera ve Oyun Parkları

Su oyunları, rafting, motor yarışları, trekking, kamping gibi çeşitli aktivitelerin yer aldığı geniş yeşil alanlardır (Yıldızcı 2001b).

- **Refüjler ve Yaya Yolları**

Refüj alanları, kent içi yolların ortalarında ve her iki yanlarında yer alan açık alanların bitkilendirilmesiyle oluşturulan yeş il alanlardır. Halkın rekreasyon amaçlı kullanımına açık olmayan bu alanlardan taşıt ulaşımının düzenlenmesinde yararlanılmaktadır. Ayrıca, refüj alanlarının, kent ekolojisi ve kent estetiğine katkıları, kent halkının fiziksel ve psikolojik sağlığını d a olumlu yönde etkilemektedir (Yıldızcı 1982).

Yaya yolları, yaya ve taşıt hareketlerini birbirinden ayırmak ve taşıtların olumsuz etkilerinden arındırılmış, yayaların hareket serbestliğini sağlayacak yaya alanları oluşturmak amacıyla düzenlenmiş alanlardır (Bakan ve Konuk 1987).

Taşıt ve yaya yollarında yapılacak bitkilendirme çalışmalarında, yol genişliğine, komşu binaların yüksekliğine ve komşu binalara olan mesafe ile uyum

sağlayabilecek form ve büyüklükte bitkilerin seçimine dikkat edilmelidir. Taşıt yolları arasındaki refüj alanlarının bitkilendirilmesinde yanlış bitki seçimleri, araç kullanıcılarının görüş açılarını etkileyerek kazalara neden olmaktadır. Ayrıca kullanılacak bitkilerin, taşıt hareketinin yarattığı olumsuz koşullara dayanıklı türler olması gerekmektedir (Yıldızcı 1982).

- **Mezarlıklar**

Şehirlerin banliyösünde yer alması gereken bu açık yeşil alanlar, her geçen gün büyüme istidadındadır. Asgari büyüklüklerinin 10 ha olarak hesaba katılması ve uzun yıllar kullanılacak şekilde planlanmaları ve etkili yeşil alanlar olarak kurulmaları gerekir (Pamay 1978)

2.2.2. Doğal yeşil alanlar

Doğal yeşil alanlar, barındırdıkları flora ve faunaya ait doğal özellikleri bakımından önem taşıyan, genellikle kent çeperlerinde ve yer yer kent içerisinde yer alan büyük ölçeklerdeki yapılaşmamış alanlardır.

Doğal yeşil alanlar, kentin ekolojik sistemi ve fiziksel gelişimini düzenler ve olumlu yönde etkiler. Ayrıca, kent halkına, kent yaşantısının olumsuz etkilerinden uzaklaşarak doğal bir ortam içerisinde çeşitli rekreasyon olanakları sunar (Kara taş 1995).

Doğal yeşil alanlar, ülke ve bölge içerisindeki konumları, barındırdıkları flora ve faunanın özellikleri ve bunun gibi verilere bağlı olmak üzere, farklı işlevlerle değerlendirilebilmektedir. Farklı işlev ve düzenlemelere sahip olan doğal yeşil alanlar kapsamında, orman alanları, bölge parkları, milli parklar ve koruma alanları incelenecektir.

2.2.2.1.Orman alanları

Kentin akciğeri niteliğindeki orman alanları, kentin çeperlerinde ve yer yer de kent içinde yer alan geniş yeşil alanlardır. Orman alanları, geniş bitki toplulukları ile kent sisteminin havasını ve iklimik özelliklerini düzenler, kentin arazi kullanımının gelişiminde sınırlayıcı ve yönlendirici işlevi görür. Orman alanlarında yer alan bitki ve hayvan toplulukları, arazinin topografyası, iklimik özellikleri vb. gibi

değişkenlere göre farklılıklar gösterir. Orman alanları, barındırdıkları her bir canlının yaşam özelliklerinin ve yine bu alanlardaki toprak, hava, su, ışık ve sıcaklık gibi fiziksel çevre özelliklerinin birbirini birebir etkilediği bir ekosistemi oluştururlar. Bu sebeple, orman alanlarının korunmasında, bütüncül yaklaşımla hareket edilmeli ve ekosistemin dengesini bozabilecek dolaylı ve dolaysız müdahalelerin önüne geçilmeli, orman alanlarının barındırdıkları flora ve faunayı oluşturan her bir türün ve arazinin diğer özelliklerinin bütününe korunması sağlanmalıdır.

Kent yaşantısı üzerinde sayısız olumlu etkileri olan, milli doğal kaynaklarımız sayılabilecek orman alanlarında, belirli şartlar dışında yapılaşmaya izin verilmemekte, uygun yerlerde ise günübirlik rekreasyon olanakları sunulmaktadır. Bunun dışında, orman alanlarında, belirli kurallar çerçevesinde, avlanma ve çeşitli orman içi aktivitelerine olanak tanınmaktadır (İBB 2006)

2.2.2.2.Bölge parkları

Bölge parkları, doğal ortamın hakim olduğu kırsal alanlarda ve ormanlarda düzenlenen ve bölge geneline hitap eden büyük ölçeklerdeki parklardır. Doğal ortamların, kullanılarak korunması ve değerlendirilmesi amacını taşıyan bölge parkları, doğal ortam içerisinde gezinti, eğlence ve gözlem olanakları ile kent halkının fiziksel ve psikolojik gelişimine katkıda bulunur.

Bölge parklarında, göletler, su oyunları, doğal bitki köşeleri, doğa kültürünü tanıtıcı ve yaygınlaştıran doğa bahçeleri, spor aktiviteleri, yürüyüş ve gezinti alanları, seyir terasları ve dinlenme, toplanma alanları, doğa kültürüne yönelik araştırma birimleri, yiyecek ve satış birimleri, araç yolları ve otopark alanları yer alabilir. Bölge parklarının düzenlenmesinde dikkat edilmesi gereken başlıca unsur, bölge parkında yer alacak donatı ve ekipmanların, doğal ortamla uyumlu olması ve doğal ortamın ekosistemine zarar vermeyecek nitelikte düzenlenmesidir (Yıldızcı 1982).

Birkaç şehirden oluşan bir bölgeye hizmet vermesi amaçlanan bölge parklarının düzenlenmesinde, bölge genelindeki sosyo-demografik yapı, üretim-tüketim ilişkileri, ulaşım sistemi ve bunun gibi özelliklerden yararlanılmalı ve parkın

hangi amaçlar için düzenleneceği ve hangi işlevlere sahip ol acağı önceden belirlenmelidir (Pamay 1978).

Ülkemizde, bölge parklarının etki alanı birden fazla şehir, alan büyüklükleri ise 200 ha’dan büyük olarak kabul edilmelidir (Yıldızcı 1982).

2.2.2.3.Koruma alanları

2873 sayılı Milli Parklar Kanunu’nca, ulusal ve uluslararası düzeyde doğal ve kültürel değerlere sahip olan alanlar, koruma alanları olarak belirlenmekte ve alanda geçerli olan ekosistemin tahrip edilmeden değerlendirilmesi amacıyla düzenlenmektedir. Bu alanların düzenlenmesi ve kullanımında, ana ilke, ekolojik dengenin ve alanda geçerli olan ekosistemin tahrip edilmemesidir. Koruma alanlarında, alanın doğal özelliklerini tahrip edebilecek hiçbir müdahale yapılamaz, orman ürünleri üretimi, avlanma ve otlatma yapılmasına izin verilemez, kamu açısından gereklilik bulunmadıkça hiçbir yapı yapılamaz.

Koruma alanları, alanın sahip olduğu özelliklere göre, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtı statüsünde değerlendirilmektedir .

Milli Parklar

Milli parklar, halkın ve turistlerin dinlenme ve tabiatla yakınlaşma ihtiyaçlarını sağlamak üzere, koruma altına alınan ulusal ve uluslararası ender bulunan büyük tabiat güzelliklerinin, nadir bitki ve hayvan topluluklarının bulunduğu yeşil alanlarda düzenlenen parklardır. Bu parklar, ulusal veya uluslararası ölçeklerde önem taşıyan alanların korunması, bilimsel araştırmalara konu ve mekan olabilmesi, halkın rekreasyon ihtiyaçlarını doğal ortamlarda karşılarken, sahip olduğu doğal kaynaklar konusunda bilgilendirilmesi ve böylelikle kültürel gelişimin sağlanması ve turizme imkan sağlanabilmesi amaçlarını taşımaktadır (etiner 1991).

Milli parklar içerisinde, piknik alanları, arazinin olanak tanıdığı çeşitli spor aktiviteleri için düzenlenmiş alanlar, kamp alanları, lokanta, büfe, satış birimleri gibi çeşitli ticari tesisler, araç yolları ve otoparklar bulunabilir. Bu parkların ulusal ve

uluslararası ölçeklerde önem taşıyan varlıkları barındırmasından dolayı, park içerisinde çeşitli bilimsel araştırmaların yapılabileceği birimlere de yer verilmesi gerekmektedir (Yıldızcı 1982). Milli parkların etki alanları, sahip oldukları doğal - kültürel varlıkların önemlerine göre, bölgesel, ulusal veya uluslararası ölçeklerde olabilir.

Tabiat Parkları

Tabiat parkları, doğal flora ve fauna özelliklerine sahip alanların, dinlenme ve turizm amaçlı faaliyetlere olanak tanıyacak şekilde korunarak kullanıldığı alanlardır. Tabiat parklarının planlanması ve düzenlenmesinde, milli parkların planlanması ve düzenlenmesinde dikkat edilecek hususlar geçerlidir (www.orman.gov.tr (03.2003)).

Tabiatı Koruma Alanları

Bu alanlar, içerdikleri flora ve fauna açısından özel önem taşıyan, halkın rekreasyon ve benzeri amaçlı kullanımına açık olmayan, sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılabilen alanlardır. Halkın kullanımına açık olmayan, kendine özgü flora ve faunasıyla doğal-kültürel bir değer niteliği taşıyan pasif yeşil alanlar olarak, tabiatı koruma alanlarının, kent sistemine ekolojik ve fiziksel faydaları olmaktadır (Çevre ve Orman Bakanlığı 2003).

Tabiat Anıtları

Tabiat anıtların meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değerlere sahip olan tabiat parçalarıdır (Çevre ve Orman Bakanlığı 2003).

Yaban Hayatı Koruma Sahaları ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları

Yaban hayatı koruma sahaları, yaban hayatı değerlerine sahip, korunması gerekli yaşam ortamlarının bitki ve hayvan türleriyle mutlak olarak korunduğu ve sürdürülebilirliğinin sağlandığı alanlardır. Yaban hayatı geliştirme sahaları ise, av ve yaban hayvanlarının habitatlarıyla birlikte korunarak geliştirildiği ve yetiştirildiği ve özel avlanma planları çerçevesinde avlanma yapıldığı alanlardır (Çevre ve Orman Bakanlığı 2003).

Tablo 2.3 Yeşil alanlar hiyerarşisi (İBB 2006)

Kentsel Yeşil Alanlar	İlköğretim Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar	Çocuk Bahçeleri
		Toplu Konut Bahçeleri
	Mahalle Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar	Mahalle Parkları
		Spor Alanlar ve Meydanlar
	Semt Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar	Semt Parkları
	Kent Ünitesi Düzeyindeki Yeşil Alanlar	Kent Parkları
		Tema Parkları (Hayvanat Bahçeleri, Kültür Parkları, Fuar ve Festival Alanları, Macera ve Oyun Alanları vb.gibi)
		Refüjler ve Yaya Yolları
		Mezarlıklar
Doğal Yeşil Alanlar	Orman Alanları	
	Bölge Parkları	
	Koruma Alanları	Milli Parklar
		Tabiat Parkları
		Tabiatı Koruma Alanları
		Tabiat Anıtları
		Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahaları

2.3. Yeşil Alanlarla İlgili Yasal Düzenlemeler

2.3.1. Kentsel yeşil alan standartları

Kentsel yeşil alan standartları, kentin coğrafi konumu, fiziksel dokusu, doğal kaynakları, nüfus büyüklüğü ve nüfus yapısına ilişkin değişkenler doğrultusunda belirlenmektedir. Farklı kentsel aktivitelerin gerçekleştiği arazi kullanımlarında farklı yeşil alan ihtiyaçları olacağından, yeşil alan standartlarının belirlenmesinde, kentsel alanda geçerli olan aktiviteler ve diğer arazi kullanımları da göz önünde bulundurulmaktadır. Yeşil alan standartlarının belirlenmesinde etkili olan bir başka unsur ise, nüfusa ait sosyo-ekonomik özellikler ve yeşil alan kullanım alışkanlıkları olmaktadır (Aksoy 2001).

Yurdumuzda, donatı kavramı ve donatı standartlarıyla ilgili bilimsel araştırmaların başlamasıyla birlikte, kentsel yeşil alanlar için de farklı dönemlerde farklı standartlar önerilmiştir.

2.3.1.1. 1933–1956 yılları arasında yeşil alan standartları

Yeşil alan standartları, ilk olarak 1933–1936 yılları arasında geçerli olan 2290 sayılı Belediye ve Yapı Yollar Kanunu’nda yer almıştır. Yeşil alanların, koru, çayır, göl ve oyun yerleri olarak tanımlandığı bu kanunda kişi başına önerilen yeşil alan miktarı 4 m²’dir. Yine bu kanun çerçevesinde, şehir genelinde %6,1 oranında yeşil alan oluşturulması hedeflenmiştir.

2290 Sayılı Belediye ve Yapı Yollar Kanunu, ülkemiz planlama tarihinde donatı standartlarına yönelik gerçekleştirilen ilk çalışma olmasına rağmen, donatı alanlarının net olarak tanımlanmadığı, kentsel alanların fiziksel, doğal ve sosyo-ekonomik yapılarından kaynaklanan farklılıkların göz edilmediği ve sağlıklı bir donatı-nüfus-mekân ilişkisi kurulamadığı görülmektedir (Çetiner 1991).

2.3.1.2.1956–1985 yılları arasında yeşil alan standartları

2290 Sayılı Belediye ve Yapı Yollar Kanunu’nun, 1950’li yıllarda yaşanan yoğun göç ve gecekondulaşma, arsa spekülasyonu ve plansız kentleşme gibi sorunlara cevap verememesi sonucunda, 1956 yılında 6785 Sayılı İmar Kanunu yürürlüğe girmiştir. 1956–1985 yılları arasında geçerli olan 6785 Sayılı İmar Kanunu/1605 Sayılı Yasa’nın 28. maddesinde, kişi başına düşen yeşil alan büyüklüğünün 7 m²’den az olamayacağı hükmü getirilmiş fakat bu büyüklüğün farklı ölçeklerdeki yerleşim birimlerine dağılımının nasıl olacağı belirtilmemiştir.

Bu dönemlerde, donatı standartları ve donatı türlerinin kademelenmesi üzerine yapılan bilimsel çalışmalar sonucunda, 6785 Sayılı Kanun’da değişiklik öngören 1972 tarihli 1605 Sayılı Kanun’un 28. maddesinde, donatı standartlarının İmar ve İskân Bakanlığı’nca daha sonra çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği hükmü getirilmiştir. Fakat ilgili yönetmelikler, izleyen yıllar boyunca yayınlanmadığından, bu dönem içerisinde yapılan planlardaki donatı büyüklükleri, plancılarının bilgi ve birikimleri doğrultusunda belirlenmiştir.

6785 Sayılı İmar Yasası’nın geçerli olduğu bu dönem içerisinde, donatı standartlarının bölgeye özgü kriterler doğrultusunda belirlenmesi amacıyla çeşitli bilimsel çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla düzenlenen çalışmalardan biri, 1973 yılında Ankara Nazım Plan Bürosu’nca Ankara Metropolü için hazırlanan “Sosyal ve Teknik Altyapı Standartları”dır. Ankara Nazım Plan Bürosu’nca hazırlanan standartlara göre, 5000 kişilik yerleşmeler için 4 m²/kişi, 5000–15000 kişilik yerleşmelerde 4+3 m²/kişi, 15000–45000 kişilik yerleşmelerde 7+3 m²/kişi, 45000–100000 kişilik yerleşmelerde kişi başına 10+7 m²/kişi ve tüm kent genelinde ise 7+20 m²/kişi büyüklüğünde kentsel açık alan öngörülmüştür (Tablo 2.4) (Altıbaşı 1994).

Tablo 2.4 Ankara nazım plan bürosu’nca hazırlanan “sosyal ve teknik altyapı standartları” çalışmasında önerilen yeşil alan standartları

5000 kişi	5000-15000 Kişi	15000-45000 Kişi	45000-100000 Kişi	Kent .Genelinde
4 m ² /kişi	4+3 m ² /kişi	7+3 m ² /kişi	10+7 m ² /kişi	20+7 m ² /kişi

1975 yılında ise İmar ve İskan Bakanlığı, “İmar Planı Dışındaki Toplu Konut Alanlarında Teçhizat ve Standartlar” çalışmasını gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada metropoliten alan nazım planlarında yerleşime açılacak alanlar için hazırlanacak uygulama planlarında yeşil alan standartlarının, yerleşim ünitesi ölçeğine göre kademelendirilmesi öngörülmüştür. Buna göre, 5000 kişilik komşuluk biriminde 1,50 m²/kişi, 15000 kişilik mahalle biriminde 3 m²/kişi ve 45000 kişilik mahalle gurubu biriminde ise 2,50 m²/kişi olmak üzere toplamda 7 m²/kişi olan yeşil alan s tandardı kademelendirilmiştir (Tablo 2.5) (Çetiner 1991).

Tablo 2.5 İmar ve İskan Bakanlığı’nın “imar planı dışında ki toplu konut alanlarında teçhizat ve standartlar” çalışmasında önerilen yeşil alan standartları

5000 kişi	5000-15000 Kişi	15000-45000 Kişi	TOPLAM
1,5 m ² /kişi	3 m ² /kişi	2,5 m ² /kişi	7 m ² /kişi

2.3.1.3. 1985–1999 yılları arasında yeşil alan standartları

1985 yılında, planlamayı bir sisteme bağlamak, yerel yönetimlerin planlama ve uygulama süreçlerindeki etkinliklerini artırmak ve sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmelere cevap vermek üzere 3194 Sayılı İmar Kanunu yürürlüğe girdiği görülmektedir (Abama 1987). 1956’da yayınlanan İmar Kanunu’nda geçerli olan 7 m²/kişi yeşil alan standardı, 1985’te yayınlanan İmar Kanunu’nda da aynen korunmuştur. Belediye ve mücavir alan dışındaki plan alanlarında ise, kişi başına düşen yeşil alan miktarı 14 m² olarak belirlenmiştir.

1988 yılında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın girişimi üzerine, yerleşimlerin sosyo-ekonomik ve fiziksel özelliklerine göre farklı donatı standartlarının belirlenebilmesi amacıyla ODTÜ tarafından "Türkiye'de Kentsel Standartlar" çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun ilgili yönetmeliğinden farklı olarak, donatı standartlarında üst ve alt sınırlar verilmiştir. Ayrıca nüfusu 50000'in üzerindeki yerleşimler metropol ölçekteki birimler olarak kabul edilmiş ve bu nitelikteki yerleşimlerin her birinin kendi sosyo-ekonomik ve fiziksel özelliklerine cevap verecek donatı standartlarının metropol özelinde belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Çalışma kapsamında, yeşil alan ve spor alanı donatıları bir arada değerlendirilmiş ve her iki donatı türü için tek bir standart belirlenmiştir (Tablo 2.6) (ODTÜ 1988).

Tablo 2.6 Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına ODTÜ'nün yaptığı araştırma sonucuna göre öneri yeşil alan ve spor alanı standartları (ODTÜ 1988)

1000-5000 kişi	5000-10000 kişi	10000-20000 kişi	20000-40000 kişi	40000-100000 kişi
3,7 – 4,0 m ² /kişi	5,8 – 6,0 m ² /kişi	6,9 – 7,3 m ² /kişi	11,5 – 1,30 m ² /kişi	14,0 – 17,0 m ² /kişi

2.3.1.4.1999'dan günümüze yeşil alan standartları

02.09.1999 tarihinde yayınlanan 23804 sayılı "İmar Planı Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik" ile yapılan değişiklik sonucunda, kişi başına 7 m² olan yeşil alan standardı 10 m²'ye çıkarılmış ve bu büyüklüğün nüfus büyüklükleri ve yeşil alan türlerine göre dağılımı belirlenmiştir. Bu değişikliğe göre, 5000 kişilik ilköğretim ünitesi düzeyinde 1,5 m²/kişi büyüklüğünde çocuk bahçesi, 15000 kişilik mahalle ünitesi düzeyinde 2 m²/kişi mahalle parkı ve 3 m²/kişi spor alanı olmak üzere toplam 5 m²/kişi yeşil alan ve 45000 nüfuslu kent ünitesi düzeyinde ise 3,5 m²/kişi büyüklüğünde kent parkı ve 1 m²/kişi büyüklüğünde stadyum olmak üzere toplam 4,5 m²/kişi yeşil alan öngörülmüştür (Tablo 2.7) (İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2006).

Tablo 2.7 1985 Tarihli 3194 Sayılı Yönetmelik ve 02.09.1999 Tarihli değişiklikler sonucunda belirlenen yeşil alan standartlarının günümüzdeki durumu (İBB 2006)

Çocuk Oyun Alanları	Mahalle ve Semt Parkları	Kent Parkı	Spor Alanları	Toplam
1,5 m ² /kişi	2 m ² /kişi	3,5 m ² /kişi	3 m ² /kişi	10 m ² /kişi

2.3.2. Türkiye’deki yeşil alan standartlarının genel değerlendirmesi

Donatı standartları üzerine çalışmaların başladığı 1933 tarihli Belediye ve Yapı Yollar Kanunu’ndan günümüze kadar, yeşil alan standartlarının farklı değerler aldığı görülmektedir.

Özellikle 1956–1985 yılları arasındaki dönemin, genellikle plan dışı alanlara yönelik, tüm yerleşim alanlarını kapsayacak bütünleyicilikten uzak yönetmelik kararlarıyla geçtiği söylenebilir. Bu dönemde yayınlanan yönetme liklerde belirlenen yeşil alan standartlarının genel olarak belirlendiği, yerleşim sistemlerinin en alt biriminden en üst birimine ulaşacak bir kademelendirme gerçekleştirilmediği ve yeşil alan türlerinin belirlenmediği görülmektedir.

1999 yılında yapılan değişiklikler sonucunda yeşil alan standartlarının ve türlerinin nüfus büyüklüklerine göre kademelendirildiği görülmektedir. Fakat uygulamalar, yeşil alan büyüklüklerinin ve türlerinin belirlenmesinde sadece nüfus büyüklüğü faktörünün dikkate alınmasının yeterli olmadığını göstermektedir. İhtiyaç duyulan yeşil alan büyüklüğü ve yeşil alan türleri yerleşimlerin fiziki yapılarına ve coğrafi konumlarına göre farklılıklar göstermektedir. Sözelimi, yapı ve nüfus yoğunluğunun düşük olduğu kırsal karakterdeki bir yerleşimdeki yeşil alan ihtiyacıyla, yüksek yoğunluklu kentsel bir alandaki yeşil alan ihtiyacının nitelik ve nicelik açısından aynı olması beklenemez. Yeşil alan ihtiyacının miktarını ve karakterini etkileyen bir başka unsur ise, yerleşimin sosyo -ekonomik yapısı olmaktadır. Bir yerleşimde ihtiyaç duyulan yeşil alan türleri, o yerleşimde yaşayanların yeşil alan kullanım sıklıkları, kullanım özellikleri, beklenti ve eğilimleri doğrultusunda da değişmektedir (Tablo 2.8) (İBB 2006).

Tablo 2.8 Yurdumuzdaki yeşil alan standartlarının tarihsel süreç içerisindeki değişimi (İBB 2006)

	Tarih	0-5000 Kişi	5000 -15.000 Kişi	15.000 -45.000 Kişi	45.000-100.000 Kişi	100.000+ Kişi	TOPLAM
2290 Sayılı Belediyeler ve Yapı Yollar Kanunu	1933						4 m ² /kişi
6785 Sayılı İmar Kanunu	1956						7 m ² /kişi
Ankara Metropolü Nazım Plan Bürosu / “Sosyal ve Teknik Altyapı Standartları”	1973	4 m ² /kişi	4+3 m ² /kişi	7+3 m ² /kişi	7+10 m ² /kişi	7+20 m ² /kişi	
İmar ve İskan Bakanlığı / “İmar Planı Dışındaki Toplu Konut Alanlarında Teçhizat ve Standartlar”	1975	1,5 m ² /kişi	3 m ² /kişi	2,5 m ² /kişi			7 m ² /kişi
3194 Sayılı İmar Kanunu	1985						7 m ² /kişi
Bayındırlık Ve İskan Bak. ve ODTÜ / “Türkiye’de Kentsel Standartlar”	1988	4 m ² /kişi	7 m ² /kişi	13 m ² /kişi	17 m ² /kişi	17 m ² /kişi	
23804 Sayılı Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik	1999	1,5 m ² /kişi	5 m ² /kişi		3,5 m ² /kişi		10 m ² /kişi

2.4. Bazı Ülkelerde Yeşil Alan Standartları

2.4.1. Amerika yeşil alan standartları

Amerika kentlerinde, nüfus büyüklüğüne göre değişen yeşil alan standartları uygulanmaktadır. Nüfusu 500.000'den büyük kentlerde kişi başına 20 m², nüfusu 1.000.000'dan büyük kentlerde ise kişi başına 13 m² yeşil alan önerilmektedir. Görüldüğü gibi, nüfus arttıkça, kişi başına düşen yeşil alan miktarı azalmaktadır (Çetiner 1991). Bununla birlikte yeşil alan planlama ve düzenleme yaklaşımının bir bütünlük içerisinde ele alındığı ve yeşil alanların yerleşim düzeylerine göre kademelendirildiği görülmektedir.

Yaklaşık 5.000 kişinin yaşadığı ilköğretim ünitesinde oluşturulacak parkın minimum büyüklüğü 6,7 ha olarak belirlenmiştir. İlköğretim ünitesinde oluşturulan parkın yer seçiminde ilkokuldan uzaklığının en fazla 800 m olması ve ilkokul park arasındaki yaya bağlantısının kuvvetli olması gerekmektedir. İlköğretim ünite esine hizmet veren parkta, farklı yaş grupları için oyun alanları, dinlenme alanı ve voleybol, basketbol, tenis gibi spor alanları olması gerekmektedir.

Nüfus büyüklüğü 20.000 kişi olarak kabul edilen mahalle ünitesi için 7,7 ha büyüklüğünde park alanı önerilmiştir (Aksoy 2001).

2.4.2. Bazı avrupa ülkelerinde yeşil alan standartları

Avrupa ülkelerinde, Amerika'dakinin aksine, nüfus arttıkça yerleşimlerin doğadan uzaklaşacağı görüşünden yola çıkılarak, kişi başına düşen yeşil alan miktarının da artırılması öngörülmektedir (Tablo 2.9).

Tablo 2.9 Bazı ülkelerdeki yeşil alan standartlarının karşılaştırılması (Aksoy 2001)

	AMERİKA (m ² /kişi)	AMSTERDAM (m ² /kişi)	STOCKHOLM (m ² /kişi)	İNGİLTERE (m ² /kişi)	FRANSA (m ² /kişi)	ROMA (m ² /kişi)	VARŞOVA (m ² /kişi)	TÜRKİYE (m ² /kişi)
Çocuk Oyun Alanları	*	*	5,6	*	3,5	3,2	*	1,5
Mahalle ve Semt Parkları	3,9	*		20	4,2	5,5	15	2
Kent Parkları	13-20	9	23,8	40	10	11,6	5,3	3,5
Kent Yakını Yeşil Zon	60	30	48,1	8	10	18	17,5	-
Spor Alanları	*	6,5	10	10	8	7,5	7,5	3
TOPLAM	77-84	45,5	87,5	78	35,7	45,8	45,3	10

Almanya'nın Hannover kentinde yeşil alan standardı 5 m²/kişi'dir. Bu miktarın 1 m²'sini çocuk oyun alanı, 1 m²'sini spor alanı ve 3 m²'sini çok maksatlı açık alanlar oluşturmaktadır.

Hollanda'nın Amsterdam kentinde kişi başına 30 m² kent yakını yeşil zon ve 15,5 m² kentsel yeşil alan önerilmiştir. 15,5 m² kentsel yeşil alanını 9 m²'sini kent parkı, 6,5 m²'sini ise spor alanları oluşturmaktadır.

İsveç'in Stockholm kentinde kişi başına düşen kent yakını yeşil zon miktarı 48,1 m² ve kentsel yeşil alan miktarı ise 39,4 m²'dir. Kentsel yeşil alanın 5,6 m²'sini mahalle ve semt parkları, 10 m²'sini spor alanları, 23,8 m²'sini ise kent parkı oluşturmaktadır.

Roma'da, kişi başına düşen kentsel yeşil alan miktarı 27,8 m² 'dir. Bu miktarın 3,2 m²'sini çocuk oyun alanları, 5,5 m²'sini mahalle ve semt parkı, 7,5 m²'sini spor alanları ve 11,6 m²'sini kent parkı oluşturmaktadır (İBB 2006).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Araştırma konusu olarak İstanbul Kenti Bayrampaşa İlçesi sınırlarındaki açık - yeşil alanlar ele alınmış olup, bu çerçevede açık -yeşil alanların nicelik ve nitelik yönünden standartlara uygunluğu incelenmiştir.

Öncelikle Açık-Yeşil Alanları tanımlamak için literatür araştırması yapılmıştır. Bu araştırma sırasında konu ile ilgili makaleler, tezler ve raporlar incelenmiştir.

Çalışmada araştırma sonuçlarını ortaya koyabilmek amacı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Planlama Müdürlüğü ve Park - Bahçeler Müdürlüklerinden İstanbul ili ve Bayrampaşa ilçesi ile ilgili plan durumunu, mevcut durumunu, sosyal yapıyı ve fiziki yapıyı ortaya koymak için gerekli veriler temin edilmiştir. Ayrıca Bayrampaşa Belediyesi, Planlama Müdürlüğü ve Park-Bahçeler Müdürlüklerinden ilçe ile ilgili plan durumları, yeşil alan envanterleri ve yeşil alan durumu ile ilgili gerekli veriler ve kişisel görüşleri alınmıştır.

Ayrıca mevcut yeşil alan dokusu saha çalışmaları yapılarak gözlemlenmiş ve fotoğraflanmıştır.

3.2. Yöntem

Araştırmanın yöntemi literatür araştırması ve bu araştırmaya göre Bayrampaşa ilçesi yeşil alanların değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Öncelikle açık-yeşil alanların sınıflandırılması, açık - yeşil alanlarının fonksiyonları, açık-yeşil alanlarının kademelenmesi, açık- yeşil alanların kapsamı, dünya’ da açık- yeşil alan ölçütleri, Türkiye için rekreasyon ve tesisleri ölçütleri ve Türkiye’deki açık-yeşil alan ve tesislerinin yeterlilikleri incelenmiştir.

İkinci aşamada ilk olarak araştırma alanının sosyal ve fiziki yapısını ortaya koymak amacı ile coğrafi konumu, doğal çevre analizi, tarihsel gelişimi, idari -

demografik yapısı ve ekonomik yapısı hakkında yapılan çalışmalar ortaya konmuştur. Daha sonra Bayrampaşa ilçesi açık-yeşil alanları yapılan literatür bilgileri ışığında; İstanbul ili yeşil alanları ve yeşil alan kararları, Bayrampaşa ilçesi mevcut yeşil alan durumu, imar planlarındaki yeşil alan kararları, yeşil alan envanteri, yeşil alan gereksinimi ve açığı, yeşil alan ulaşılabilirliği, yeşil alan dokusu - sürekliliği ve yeşil alan sisteminin karşılaştırmalı analizi yapılarak ilçenin açık-yeşil alan durumu değerlendirilmiştir.

Açık-yeşil alanların değerlendirilmesinde açık-yeşil alanlar aktif (çocuk oyun alanları, mahalle parkları, şehir parkları, spor alanları v.b.) ve pasif (mezarlıklar, refüjler v.b.) olarak iki grupta toplanarak değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirmeler nicelik ve nitelik yönünden yapılmıştır.

Nicelik yönünden değerlendirme yapılırken 3194 sayılı yasa ile belirtilmiş olan kişi başına 10m² aktif yeşil standardı ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yeşil alanlar için belirlemiş olduğu standartlar dikkate alınmıştır. Bayındırlık ve İskân Bakanlığının standartlarına göre Bayrampaşa'nın büyüklüğündeki bir şehirde kişi başı 3,5 m² şehir parkı, 2 m² mahalle parkı, 1,5 m² çocuk oyun alanı ve 3 m² spor alanı ayrılmalıdır.

Nitelik yönünden:

- Çocuk oyun alanları; konum, donatım ve alan büyüklüklerine göre kaliteleri belirlenmiştir. Buna göre konum, donatım ve alansal puanlamalarının toplamı 18 -24 arası çok iyi kalitede, 13-17 arası iyi, 9-12 arası orta ve 5-8 arası ise kötü kalite olarak belirlenmiştir (Tablo3.1).

Tablo 3.1 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri

KONUM	DONATI	ALAN (m ²)	KALİTESİ
PUANI (Katsayı 1)	PUANI (Katsayı 2)	PUANI (Katsayı 2)	PUANI (Katsayı toplam)
 - 1 ANA CADDE	 - 2 = KÖTÜ	 - 2 = 0-500 m ²	D - 5 - 8 KÖTÜ
 - 2 ARA YOLLAR	 - 4 = ORTA	 - 4 = 501-1000 m ²	C - 9 - 12 ORTA
 - 3 KONUT ARASI	 - 6 = İYİ	 - 6 = 1001-3000 m ²	B - 13 - 17 İYİ
	 - 8 = ÇOK İYİ	 - 8 = 3001-5000 m ²	A - 18 - 24 ÇOK İYİ

- Mahalle parkları; işlevleri, alanı ve donatım kriterlerine göre yapılmıştır.

İşlevler olarak, manzara seyri, sessizlik, çevre canlılığı, sık ağaçlık, su elemanı, spor elemanı ve çocuk oyunu varsayılmıştır. İş levlerin her birisi için birer puan hesap edildiği halde çocuk bahçesinin olmasına 2 puan verilirken spor alanlarının olmasına 3 puan verilmiştir (Yıldızcı 1978).

Alansal olarak Bayrampaşa İlçesi mahalle parkları planlı bir dağılım göstermeyip, çeşitli büyüklüklere sahip olmaları nedeni ile alansal puanlama 5 bölümde ele alınmıştır.

Donatım durumu ise ekipmanların yeterliliği ve kalitesinin subjektif gözlemler sonucu, kötü, orta, iyi ve çok iyi olarak nitelendirilmiştir (Yıldızcı 1978).

Mahalle parklarının işlev, alan ve donatım puanlarının toplamı 19 -25 ise çok iyi, 15-18 puan iyi, 10-14 puan orta 0-9 puan ise kötü kalite olarak belirlenmiştir (Tablo 3.2) (Sönmez 1995).

Tablo 3.2 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri

İŞLEVLERİ	DONATI	ALAN (m ²)	KALİTESİ
PUANI	PUANI	PUANI	PUANI (Toplam)
 - 1 MANZARA SEYRİ - 1 SESSİZLİK	 - 1 = KÖTÜ	 - 2 = 0-3000 m ²	D - 0 – 9 KÖTÜ
 - 1 ÇEVRE CANLIĞI - 1 AĞAÇ SIKLIĞI	 - 2 = ORTA	 - 4 = 3001-6000 m ²	C - 10 – 14 ORTA
 - 1 GÜNEŞLENME - 1 SU ELEMANI	 - 3 = İYİ	 - 6 = 6001-10000 m ²	B - 15 – 18 İYİ
 - 2 ÇOCUK OYUN KÖŞESİ - 3 SPOR ALAN	 - 4 = ÇOK İYİ	 - 8 = 10001-20000 m ² - 10 = 20001 >+ m ²	A - 19 – 25 ÇOK İYİ

- Şehir parkı niteliksel açıdan içinde barındırması gerektirdiği birimlere göre değerlendirilmiştir.
- Spor alanları da niteliksel açıdan içinde barındırması gerektirdiği birimlere göre değerlendirilmiştir.

Ayrıca Bayrampaşa açık-yeşil alanlarının; konumu, ulaşılabilirliği, yeşil dokunun mekânsal sürekliliği, karşılaştırmalı analizleri yapılarak değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Araştırmanın son kısmı olan sonuç ve öneriler başlığı altında ise yeşil alan varlığına ilişkin değerlendirmeler özetlenerek, sorunlara ilişkin çözümler önerileri ortaya konulmuştur.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Çalışma Alanının Doğal ve Kültürel Özellikleri

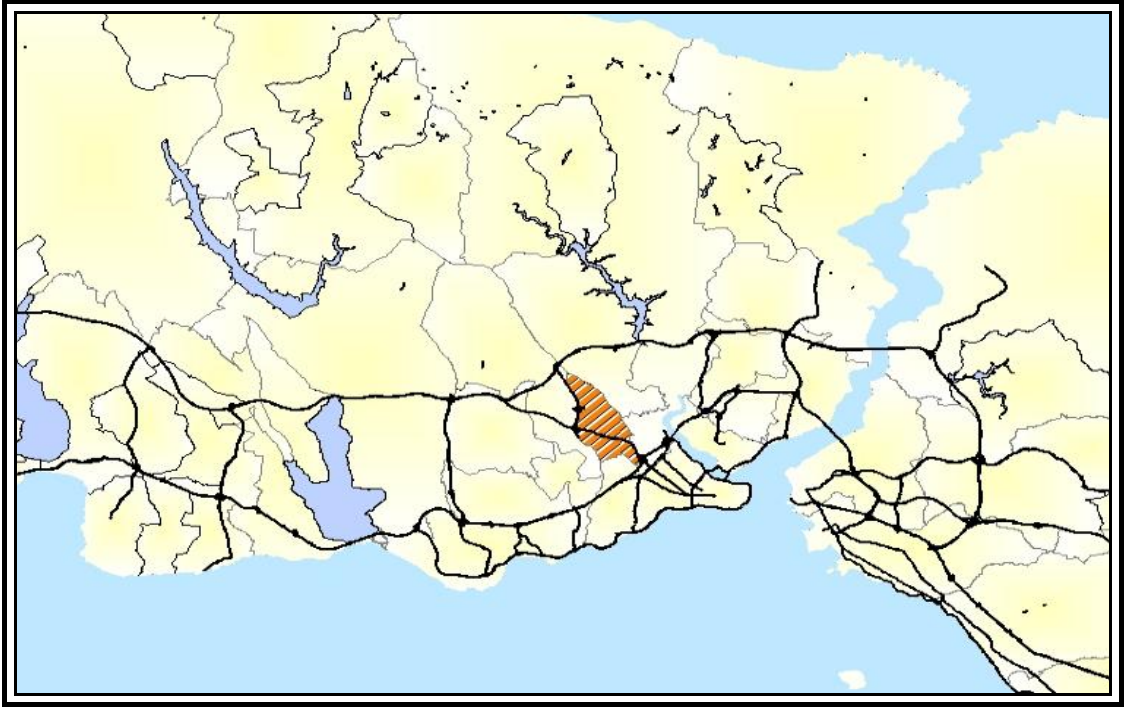
4.1.1. Coğrafi konumu

4.1.1.1. İstanbul metropoliten alanı içindeki yeri

Bayrampaşa İlçesi, İstanbul İli'nin batı yakasında, Çatalca Yarımadası'nda yer almaktadır (Harita 4.1). Doğusunda Eyüp, güneyinde Zeytinburnu, batısında Esenler ve kuzeyi ve kuzeydoğusunda Gaziosmanpaşa ilçeleri ile çevrilidir. Bu alan içerisinde yaklaşık yüz ölçümü 961 ha'dır. Kuzeybatı-Güneydoğu uzanımlı alanın KB-GD doğrultusunda uzanımı yaklaşık 6,7 km, GB -KD doğrultusunda uzanımı ise 760 m ile 2,46 km arasında değişmektedir (Harita 4.2) (Ünver 2005).

Harita 4.1 İstanbul'un Türkiye içindeki konumu (Ünver 2005)

Harita 4.2 Bayrampaşa İlçesi'nin İstanbul Metropolitlen alan içerisindeki konumu (İBB 2007)

Bayrampaşa İlçesi, 20.05.1990 tarihinde yürürlüğe giren 3644 sayılı kanunla kurulmuştur. Bu tarihe kadar Eyüp İlçesi'nin bir semti olarak gelişmesini sürdürmüştür (Ünver 2005).

4.1.1.2. Ulaşım durumu

Bayrampaşa İlçesi, ulaşım açısından stratejik bir noktada bulunmaktadır. Karayolu ve raylı sistem olmak üzere iki farklı ulaşım türü mevcuttur. Bayrampaşa'nın çevresi ile ilişkilerini sağlayan en önemli arter alanın ortasından geçen, Marmara Bölgesi ve İstanbul içinde en önemli aks konumundaki TEM bağlantı yoludur. Bölgede diğer önemli arterler doğu sınırını oluşturan Eski Edirne Asfaltı (Rami-Kışla Caddesi), Arnavutköy, Habipler-E-5 karayolu bağlantısını sağlayan ulaşım akslarıdır. Yerleşmenin kendi içinde ulaşım ağı incelendiğinde ise en önemli arterler 24 m'lik yeni yol, 100. yıl Caddesi, 50. yıl Caddesi, Akpınar

yükselmektedir. İlçede kuzey ve kuzeyin arayönlerine yönelen arazi oranı oldukça düşüktür. Daha çok batı, güney ve güneybatıya yöneliş hâkimdir.

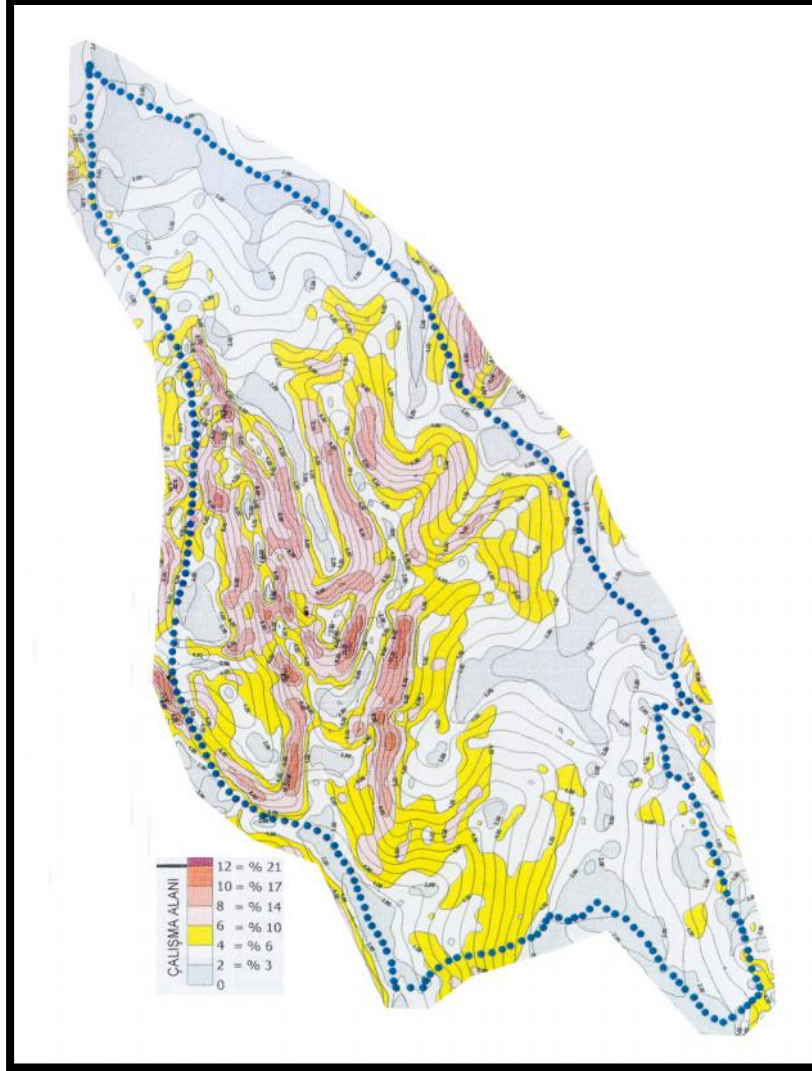
Bayrampaşa alanı topografik olarak, KB-GD gidişli dar sular ile bunların gidişine uygun açılmış derelerden oluşmaktadır. Kuzeyde Beşyüzevler Mezarlığı civarında 148 m olan en yüksek yerden güneye inildikçe yükselti azalmakta; en güneyde Topkapı Mezarlığı civarında ise 60 m.'ye düşmektedir. İlçenin doğu sınırı boyunca nispeten yüksek bir sı boyunca devam eden yükselti, doğru düşmektedir İlçenin yükseltisi, 50 ile 150 m. arasında değişmekte olup yerleşim alanlarında hakim olan yükselti 50-100 m. arasındadır.

İlçe alanında bulunan tek tepe Kartaltepe'dir. Bütün dere yat akları halihazırda kuru olmakla beraber güney-güneydoğuya akışlıdır. Bunlardan Kartaltepe doğusundaki Ayvalı Dere ilçeyi boydan boya kateder durumdadır. Diğer dere yatakları da Ayvalı Dere'ye uygun açılmıştır.

Bayrampaşa alanına ait su bölüm hattı doğuda ; Edirnekapı, Mihrimah Sultan Camii'nden gelen Rami Kışla Caddesi (Edirnekapı Edirne Asfaltı (Selimpaşa Beşyüzevler Mezarlığı), Karadeniz Mahallesinden itibaren kuzeye dönerek devam etmektedir. Aynı çevreden başlayan su bölüm hattının batı sınırı, Uzun Ova Mandıra, Atışalanı köyünün batısında Panderice'den geçerek Bağcılar -Güngören istikametinde devam etmektedir. Bu su bölüm hatları ile sınırlanan alan; ilçe alanında kuzey - kuzeybatı, güney-güneydoğu gidişli derelerden oluşan bir drenaj sistemi şeklindedir. Çalışma alanında hâlihazırda, Ayvalı Dere dâhil bütün vadiler kurudur. Ancak bir kısım vadi tabanlarında geçici akışlar için kanalizasyon yolu ile drenaj sağlanmıştır. İlçe alanında Hal Tesislerinin doğusunda eski yollarından hâlihazırda bulunan Ali Paşa Kemerleri ile Ayvalı Dere içerisi halen görülmemekle birlikte Kara Kemer bulunmaktadır.

Bu eğim haritasında, ilçenin kuzey ve güney-güneydoğu kesimlerinde, genelde (0-4°) arasında değişen topografik eğimlerin, yer yer de % (6°) 'a çıktığı gözlenmiştir.

Bayrampaşa İlçesi'nin batı kesiminde ise, eğimler genel olarak % (0 -10°) arasında, çoğunlukla % (5-10) arasında değişmektedir. Bu batı bölümde, yer yer bazı lokal bölgelerdeki şev eğimi ise, % (10 -15°) arasında değişen eğimlerde gözlenmiştir (Harita 4.4) (İBB 2007).

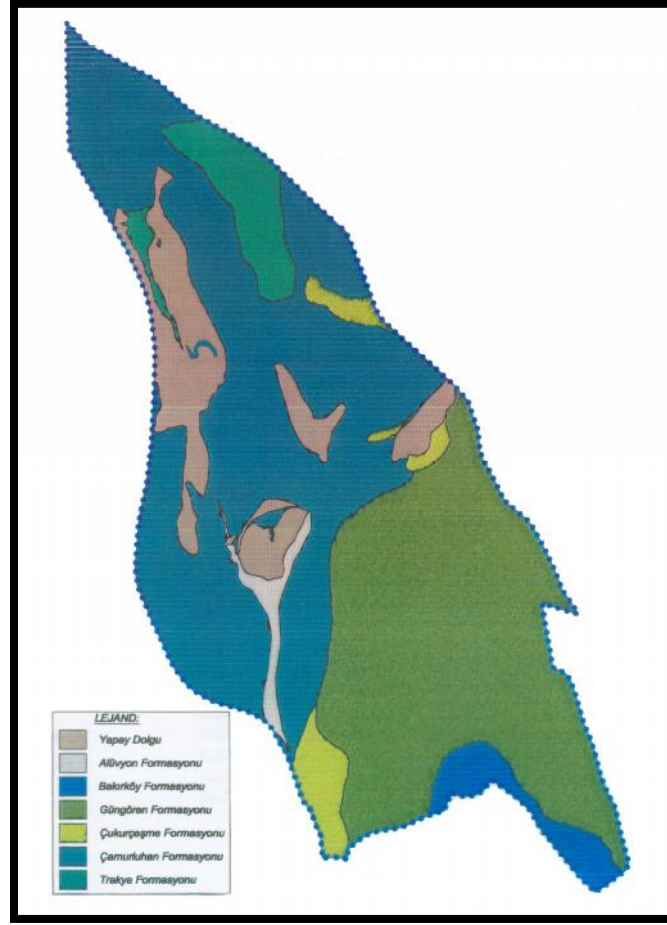
Harita 4.4 Bayrampaşa İlçesi eğim durumu (Ünver 2005)

4.1.2.2. Jeolojik yapı ve depremsellik

17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan Marmara depremi sonrası Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 15 Ekim 1999 gün B.09.0.A.İ.Ş.0.00.00 .000/ 12297-10 nolu genelgesi gereği imar planlarının hazırlanması sırasında kullanılmak üzere Bayrampaşa İlçe Belediyesince hazırlattırılan jeolojik, jeofizik ve jeoteknik koşulların belirlendiği raporda; başlıklar altında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır (Bayrampaşa Belediyesi 2003)

i. Jeolojik Yapı

Genel jeoloji açısından, bölgede temeli Vizeen(Alt Karbonifer) yaşlı, kumtaşı ve çakıl taşı ara tabakalı şeylerden oluşmuş Trakya Formasyonu oluşturur. Temel üzerine mercekli kum-çakıl ara tabakalı kil-marn-kireçtaşı ardışımından oluşan Orta Miyosen yaşlı Çamurluhan Formasyonu açılı uyumsuzlukta gelir. Bu birim üzerinde, Üst Miyosen çökel devresinin kum ve çakıllı kumları (Çukurçeşme Formasyonu) uyumsuzluk olarak yer alır. Bunlar kum ara tabakalı killi, onlar da kil marn ara tabakalı Mactra'lı kireçtaşlarıyla(Bakırköy Formasyonu) uyumlu ve yanal -düşey geçişli olarak takip edilir. Yörede en genç birim Ayvalı Dere ve kolları içinde çökeltilmiş Kuvaterner yaşlı alüvyonlardır. Bunların dışında, bölgede ilki Ayvalı Dere'nin kuzey kesiminde, ikincisi de ilçe alanı doğu kesiminde Kartaltepe ve Muratpaşa mahalleleri arasında değişik kalınlık ve bileşiminde yapay dolgular mevcuttur (Harita 4.5) (Ünver 2005).

Harita 4.5 Bayrampaşa İlçesi-jeolojik yapısı

ii. Depremsellik

Bayrampaşa İlçesi'nin üzerinde yer aldığı arazi, Bakanlar Kurulu'nun 18.04.1996 gün ve 96/8109 sayılı kararı ile yürürlüğe giren yönetmeliğe göre 2.Derece Bölge üzerinde yer almaktadır. Ancak elde edilen jeolojik gözlemlere göre İstanbul ve özellikle Bayrampaşa civarı yapılaşma açısından 1. Derece Deprem Bölgesi olarak dikkate alınmalıdır.

Deprem verilerinin istatistiksel analizine göre Bayrampaşa bölgesini etkilemiş olan en büyük magnitüd değeri $M=7.4$ dır. Yine istatistiksel sonuçlara göre örneğin 6.0, 6.5 ve 7.0 büyüklüklerindeki depremlerin 50 yıllık bir dönemde oluşma ihtimalleri sırasıyla %88, %70 ve %51 dir. 7.4 büyüklüğündeki bir depremin 50 yıllık bir dönemde oluşması ihtimali ise %35 dir.

İstanbul civarında meydana gelen $M > 5.5$ büyüklüğünde depremler yakınlık derecesine göre Bayrampaşa'da hasar yapabilir. 7.4 büyüklüğündeki yıkıcı bir depremin Bayrampaşa'ya 20 km uzakta olması durumunda meydana getirebileceği en büyük yer ivmesi yaklaşık olarak $a = 0.58 \times g$ cm/s² ve en büyük hız $v = 80$ cm/s olacaktır. Yine aynı uzaklıkta oluşabilecek deprem büyüklüğü 6.6 ise beklenecek en büyük ivme $a = 0.35 \times g$ cm/s² ve en büyük hız $v = 36$ cm/s olacaktır.

Yapılan bölgesel çalışma verilerine göre, sismik şartlar altında yüksek sıvılaşma potansiyeline sahip zemin problemleri beklenmemesine rağmen, özellikle yer altı suyu içeren çukurleşme kumları üzerinde yüzeysel temellerin inşa edileceği yerlerde, kumların sıklığı ve sıvılaşma potansiyeli parsel bazında yapıla cak etütlerle teyid edilmelidir (Ünver 2005).

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nce 7269 sayılı yasanın 2. maddesine göre incelenen ve 14.12.2000 tarihinde onaylanan İmar Planlarına Esas Jeolojik/Jeoteknik Zemin Etüdü Raporu'ndan alınan İlçenin Yerleşime Uygunluk Değerlendirmesi'ne göre:

Yerleşime Uygunluk Değerlendirmesi: (Harita 4.6)

a.Yerleşime Uygun Alanlar(I)

Bayrampaşa İlçesi'nin yaklaşık %12 civarındaki kesimi yapılaşma açısından yerleşime uygun alan olarak belirlenmiştir. Yapılaşmaya uygun alanlar, semt ve cadde isimleri referans alınarak aşağıda sıralanmıştır.

- Yıldırım Mahallesi'nin Millet Caddesi ile eski Edirne Asfaltı arasında kalan Adem Yavuz ve 100. Yıl Caddelerinin bulunduğu alanlar,
- Şehit Kamil Balkangil Caddesi ve Millet Caddesinin kesiştiği alanlar,
- Bayrampaşa Şehir Parkı'nın orta kesimleri,
- Yıldırım Beyazıt parkının güney ve doğusundaki alanlar.

Yapılaşma açısından herhangi bir sınırlamanın olmadığı bu alanlarda, yapı yerinde yapılacak sondaj ve jeoteknik etütler sonrasında yüksek yapıların inşası mümkün olabilecektir.

b.Önlem Alınmadan Yapılaşmaya İzin Verilmeyecek Alanlar(II)

Önlem alınmadan yapılaşmaya izin verilmeyecek alanlar, semt ve cadde isimleri esas alınarak aşağıda sunulmuştur.

— Cevatpaşa Mahallesi'nin kuzeyi ve Beşyüzevler Mezarlığı'nın bulunduğu alanlar,

— Yıldırım Beyazıt Parkı ve Ali Fuat Başgil Caddesi arasındaki alanlar,

— Cicoz Yolu-Dökümcüler Caddesi ve Kışla Caddesi ile çevrelenmiş alanlar,

— 50. Yıl Caddesi boyunca uzanan alanlar.

Yapılaşma açısından kat sayısının sınırlandırılması($h < 15.50$ m) ve yapıların bodrum katlı inşa edilmesi gereksinimi ortaya çıkmaktadır.

c. Önlem Alınmadan Yapılaşmaya İzin Verilmeyecek Alanlar (Ayrıntılı Jeoteknik Etüt Gerektiren Alanlar) (III)

Önlem alınmadan yapılaşmaya izin verilmeyecek alanlar arasında Bayrampaşa Hal Tesisleri, İstanbul Kuru Gıdacıları Sitesi ve Ferhatpaşa Çiftliği bulunmaktadır. Bunların dışında ilçe alanında,

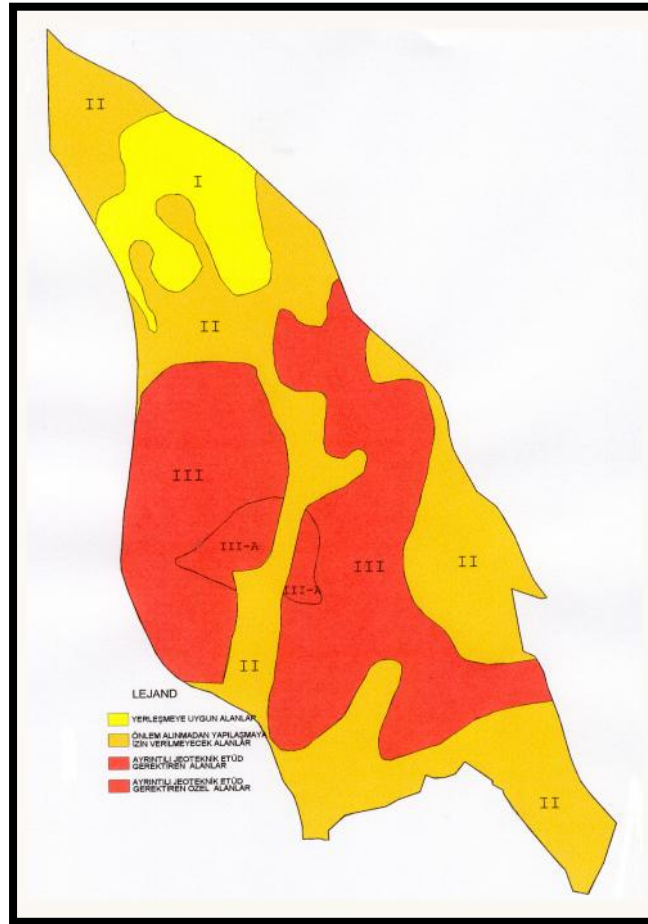
-Altıntepsi Mahallesi'nin bulunduğu alanlar,

-Kartaltepe, Muratpaşa ve İsmetpaşa mahallelerinin bulunduğu alanlar.

Bu tür alanlarda kat sınırlaması getirildiğinde; 5 katın üzerindeki yapılarda zemin ve yapı özellikleri ayrıntılı incelemelerle ortaya konularak, gereken zemin iyileştirmeleri ile bina tahkimatları yapılarak, depreme dayanıklı hale getirilmesi uygun olacaktır (Ünver 2005).

d. Ayrıntılı Jeoteknik Etüt Gerektiren Özel Alanlar (III-A)

Bu alanlar yerleşime uygunluk açısından değerlendirildiklerinde önemli farklılıklar göstermektedir. III nolu alanlar genellikle yarıstabil alanlar özelliğini taşımaktadır. III-A grubuna giren alanlar ise stabilitesi bozulmuş; kısmen stabil olmayan alan karakterindedir. Bu grup alan Kocatepe Hızlı Tramvay İstasyonu ile Bayrampaşa Otogarı arasında kalan alandan oluşmaktadır. III -A sınıfına giren alanın ayrıntılı etüdünün alanın tamamında birlikte yapılması gerekir: küçük, dar parsel alanları şeklinde etüd yapılması durumunda bu alana ait ayırt edici (Ünver 2005).

keson kuyularla 0.1—0.5 lt/sn su alınabilmektedir, ÇiJu genelde killerden yapılmış olmasına rağmen değişen boyutta birçok kum merceği içermektedir. Bunların büyük çoğunluğu jeoloji kesitlerinden de görülebileceği gibi yüzeylenmektedir. Bir diğer değişle, yüzey sularından beslenmektedir. Kum—çakıllı kumlardan yapılmış olmaları nedeniyle bölgenin önemli bir akiferidir. Yalnız gerek evsel ve gerekse sanayi atıklarıyla kirlenmiş durumdadır. Güngören Formasyonu da Çamurluhan Formasyonu'na benzer olarak genellikle killerden yapılmış olmasına rağmen çok sayıda değişken boyutta kum merceği içermektedir. Bu mercekler belirli kesimlerde yüzeylenmekte ve dolayısıyla yüzey sularından beslenmektedir, Bakırköy Formasyonu içindeki kalın ve karstik kireçtaşı tabakaları önemsiz miktarda su taşıyabilir. Bu tabakalar da yüzey sularıyla beslenmektedir.

Bölgede yapılmış sondajlardan elde edilen yeraltı suyu seviyesi verilerinin konturlanmasıyla oluşturulan yeraltı suyu derinliği kuzeyde Trakya Formasyonu'nun yüzlek alanında yeraltı suyu düzeyinin oldukça yeryüzüne yakın olduğu yine, güney kesimlerde oldukça sığ (2—5 m) orta ve kuzeydoğuda ise 6—11 m derinde olduğu görülmektedir. Yeraltı suyu düzeyinin çok dalgalı görülmesinin başlıca nedeni Çamurluhan ve Güngören Formasyonları'nda değişik stratigrafik düzeylerde bulunan kum mercekleridir (İBB 2007).

4.1.2.4. İklim ve bitki örtüsü

i. İklim

İstanbul ili, Marmara ve Karadeniz bölgesel iklim tipleri arasında bir geçiş alanıdır. Sıcaklık bakımından il, tipik ılıman kuşak özellikleri taşır. (Göztepe Ocak ayı sıcaklık ortalaması 5,4 °C, Temmuz ayı sıcaklık ortalaması 23,2 °C) Gerek sıcaklık gerek yağış bakımından güneyden kuzeye boğaz kıyılarından doğuya ve batıya gidildikçe önemli farklılaşmalar görülür. Her iki yarımada'nın güney kıyısı, özellikle Kocaeli yarımadasının güneyinde sıralanan tepelerle korunan kesimi, daha kurak ve sıcaktır. Buna karşılık kuzey kıyıları daha serin ve yağışlıdır.

Bayrampaşa ilçesi, İstanbul'un güney kıyılarında yer aldığından, bu alanlarda görülen iklim özelliklerini taşımaktadır. Florya Meteoroloji İstasyonu ölçümlerine

göre, bölgede yağış genellikle Aralık aylarında (104,0 mm) en yüksek değerini almakta, Kasım ve Ocak aylarında ise bu değere yaklaşmaktadır. En düşük yağış durumuna Temmuz ayında(18,4 mm) ulaşılmaktadır. Haziran ve Ağustos aylar ında ise genelde en düşük yağış lar gerçekleşmektedir. Bölge ortalama yıllık yağış miktarı 600–800 mm kadardır.

Bölgede, ilkbahar ve yaz mevsimlerinde, rüzgarlar kuzeydoğu yönünde 0,2 - 3,3 m/sn ile 3,3-10,8 m/sn hızları arasında; kuzeybatı yönünde de 0,2 -3,3 m/sn hızlarında esmektedir. Güney rüzgârları ilkbaharda etkilidir. Yazları ise, etkileri daha azdır.

Sonbahar mevsiminde kuzeydoğu rüzgarları ile nispeten de güneybatı rüzgarları hakimdir. Kış mevsiminde de kuzeydoğu ve kuzeybatı yönlü rüzgarlar (0,2-3,3 ve 3,3-10,7 m/sn) aynı derecede etkilidir.

Bölgede yılın en soğuk ayı 5,1°C ortalama ile Ocak ayıdır. Aralık, Şubat, Mart ayları (5,5-8°C) yıllık ortalama değerlerine sahiptir. Temmuz, Ağust os ayları yıllık ortalamalar 23°C civarındadır. Yıllık gerçek sıcaklık değerleri de 12 -16 °C arasındadır.

Yıllık güneşlenme 2200-2400 saat arasında değişmektedir. Bölgede ortalama yıllık donma süresi 0-40 gün arasındadır. Bölgede karla örtülü günler ise 0 -10 arasında değişmektedir (Ünver 2005).

ii. Bitki Örtüsü

Bitki toplulukları iklim farklılıklarına bağlı olarak kısa mesafelerde değişir. Kocaeli yarımadasının güney kıyılarında 150 -200m'ye kadar Akdeniz iklim tipinin özelliği olan makiler yer alır. Karadeniz kıyıları boyunca yine şerit halinde geniş yapraklı ağaç türlerininde bulunduğu psödomakiler uzanır.buna karşılık boğazın iki yakasında daha yağışlı ve daha serin platolar ortadan kaldırılmadıkları yerlerde nemli iklim ormanları ile kaplıdır. Bu ormanlarda doğal bitki örtüsü olarak; meşe türleri ile gürgen, kayın, kestane, akçaağaç ve dişbudak yaygındır; yapılan ağaçlandırmalar

yoluyla iğne yapraklı ağaç türleri ile doğal türler arasında renk ve çeşitlilik elde edilmiştir.

İstanbul metropoliten alanında orman alanlarının kapladığı alan doğu yakasında 100.398 ha (%46), batı yakasında 115.994 ha (%54) olmak üzere toplam 216.392 ha'dır (Harita 4.7).

Bayrampaşa İlçesi, yoğun yapılaşma nedeniyle, mevcut bir bitki örtüsüne sahip değildir (Ünver 2005).

Harita 4.7 İstanbul bitki örtüsü (Ünver 2005)

4.1.3. Tarihsel gelişim süreci

i. Osmanlılar Dönemi:

Bayrampaşa'nın yerleşim tarihi incelendiğinde burada ilk yerleşimin Osmanlılar Dönemi'nde olduğu görülmektedir. Osmanlı döneminde bu bölge as keri yığınak ve karargâh olarak kullanılırken, İstanbul'un alınmasından sonra bu toprakların bir kısmı bağ ve bahçe tarımına ayrılmıştır (İBB 2007).

ii. Cumhuriyet Sonrası Dönem:

1927 yılında İstanbul'a dış göçün hızlanmasıyla Bulgaristan'ın Filibe şehrinden göç eden ve yöreye ilk yerleşen göçmen grubuna tarım için ayrılan bölgede bağcılık yapılmış, sağmal inekler yetiştirilmek üzere Velibey (Demirkapı), Ferhatpaşa ve Cicoz adlı çiftlikler kurulmuştur.

Bayrampaşa'nın bu dönemde arazi kullanışı incelendiğinde toprakların büyük bir kısmını orman, fundalık ve bağ alanları oluşturur. Bu nedenle bu topraklar uzun yıllar mesire alanı olarak da kullanılmıştır. Bugün Abdi İpekçi caddesi ile O -1 karayolu arasındaki Numunebağ isimli cadde, adını 1950'li yıllara kadar meşhur mesire yeri olan Numune bağlarından almıştır.

Bugünkü Bayrampaşa ilçesi'nin merkezini, 1954'te köy statüsüne getirilen Sağmalcılar mahallesi oluşturmaktadır. Sağmalcılar Mahallesi, Maltepe Askeri Kışlası nedeniyle Kışla Arkası olarak da anılmıştır.

1927'den itibaren gruplar halinde Bulgaristan ve Yugoslavya'dan gelen göçmenlere ilaveten 1955'te İstanbul'un iki büyük caddesi olan Vatan ve Millet Caddeleri yapılırken evleri istimlak uğrayan vatandaşların çoğunun Sağmalcılar Köyü'ne yerleşmesi, nüfusun artışına neden olmuştur. Ayrıca, 1950'den itibaren bölgede yapılan fabrikalar, ilçeyi sanayi bölgesi haline getirmiştir (Bayrampaşa Belediyesi 2007).

1950 sonrasında İstanbul'da başlayan imar faaliyetleri, endüstrileşme, arsa fiyatlarının yükselmiş olması, gecekonduların yıkımı gibi nedenlerle çevrede kırsal yerleşmelerde konut arsası talebi başlamıştır. 1955'ten önce Maltepe civarında mevcut olan 3-4 adet fabrika, yeni açılanlarla birlikte, beldede bir işçi muhitinin oluşmasını sağlamıştır. İskân alanları merkezden Terazidere, Altıntepsi ve İsmetpaşa Mahalleleri'ne kaymaya başlamıştır. Bayrampaşa halkının %40'ını temsil eden göçmenler, genellikle Yıldırım, Vatan ve Terazidere Mahalleleri'nde ikamet etmektedir.

1960 yılında ikinci bir nüfus patlaması olmuştur. Beldenin %30-35'ini teşkil eden Trakya, Karadeniz, Anadolu ve Orta Anadolu halkının yanı sıra, Yugoslavya'dan gelen göçmenlerin yarattığı yeni konut gelişimi, mevcut dokunun dolması ve daha sonrada Murat-Kartaltepe-Yıldırım mahalleleri'nin oluşmasıyla kendilerini göstermiştir.

Bu hızlı konut ve sanayi gelişimine paralel olarak ticarete belediyenin Yenidoğan Mahallesinde oluşu nedeniyle aynı mahallede ve Vatan Mahallesi'nde gelişmiştir. Bununla beraber, ticaretin ve küçük sanatların göze çarpan dağınıklığını, sanatkâr olarak gelen göçmen halkın oturduğu yere dükkân açmak düşüncesinde oluşuna bağlayabiliriz. Halkın %50 si trikotaj üzerinde çalışmaktadır.

1963'te Belediye teşkilatı kurulan Sağmalcılar'ın adı 1978'de "Bayrampaşa" olarak değiştirilmiştir. Bayrampaşa, 1927'de birkaç hanenin bulunduğu kırsal bir belde iken, 74 yıllık süreç içinde sanayinin ve nüfusun yoğun olduğu bir ilçe haline gelmiştir. Fakat bu gelişme, belli bir plan ve program dâhilinde değil, İstanbul'un yaşadığı çarpık kentleşmenin paralelinde olmuştur.

Demografik ve iktisadi açıdan hızlı bir kentleşme süreci yaşamış olan önemli karayollarının kesiştiği Bayrampaşa ilçesinde; Otogar, Sebze Hali, Gıda Toptancıları, Sanayi Alanlarının gelişimi ve çeşitliliği, Şehir Parkı ve Kapalı Cezaevi gibi fonksiyonların gelişmesi ile kentin mekân oluşumu bugünlere kadar hızlı bir büyüme trendi içinde gelişim sürdürmüştür (İBB 2007).

Fotoğraf 4.1 1970’li Yıllarda Bayrampaşa merkez camii ve abdi ipekçi caddesi ile demirkapı caddesinin kesiştiği bölge (Bayrampaşa Belediyesi 2007)

Fotoğraf 4.2 Günümüzde Bayrampaşa merkez camii ve abdi ipekçi caddesi ile demirkapı caddesinin kesiştiği bölge (Bayrampaşa Belediyesi 2007)

Fotoğraf 4.3 Büyük İstanbul otogarı girişi (Bayrampaşa Belediyesi 2007)

Fotoğraf 4.4 Büyük İstanbul otogarı (Bayrampaşa Belediyesi 2007)

4.1.4.1. İdari yapı analizi

BAYRAMPAŞA İLÇESİ MAHALLE SINIRLARI

The map displays the boundaries of various neighborhoods (mahalleler) within the Bayrampaşa district. The neighborhoods are color-coded and labeled as follows:

- CEVATPAŞA MAHALLESİ** (Blue)
- KARTALTEPE MAHALLESİ** (Green)
- KOCATEPE MAHALLESİ** (Yellow)
- MURATPAŞA MAHALLESİ** (Red)
- İSMETPAŞA MAHALLESİ** (Blue)
- ALTINTEPSİ MAHALLESİ** (Orange)
- YENİDOĞAN MAHALLESİ** (Green)
- VATAN MAHALLESİ** (Blue)
- TERAZİDERE MAHALLESİ** (Orange)
- ORTA MAHALLE** (Yellow)

Other labels on the map include:

- GAZİOSMANPAŞA** (North)
- EYÜP** (East)
- ZEYTİNBURNU** (South)
- ESENLER** (West)

Streets and landmarks shown include:

- Kırsal Cd.
- 100. Yıl Cd.
- Ali Paşa Basmacı Cd.
- Yıldırım Mahallesi
- Avasköy Yolu
- 24 Metrolük Yolu
- Eski Edirne Asfaltı
- İzmir Cd.
- 24 Metrolük Yolu
- 33 Yıl Yolu
- Selamet Cd.
- Tuna Cd.
- Ulu Yolu
- Rami Kaya Caddesi
- Cicöz
- Fatihpaşa Cd.
- Abdülhakki Cd.
- Demirtepe Cd.
- Yayınar Cd.
- Beğler Cd.
- Esenler Cd.
- Topkapı Mahallesi Cd.
- İ.T.O. Fatih Parkı

A north arrow is located in the top right corner, pointing upwards.

63

Bayrampaşa ilçesine bağlı olan mahalleler aşağıdaki gibidir (Harita 4.8): Altıntepsi Mahallesi (125 ha), Cevatpaşa Mahallesi (58 ha), İsmetpaşa Mahallesi (50 ha), Kartaltepe Mahallesi (84 ha), Kocatepe Mahallesi (172 ha), Murat paşa Mahallesi (80 ha), Orta Mahalle (83 ha), Terazidere Mahallesi (49 ha), Vatan Mahallesi (22 ha), Yenidoğan Mahallesi (81 ha), Yıldırım Mahallesi (146 ha) olmak üzere toplam 11 mahalleye sahiptir (İBB 2007).

4.1.4.2. Demografik yapı

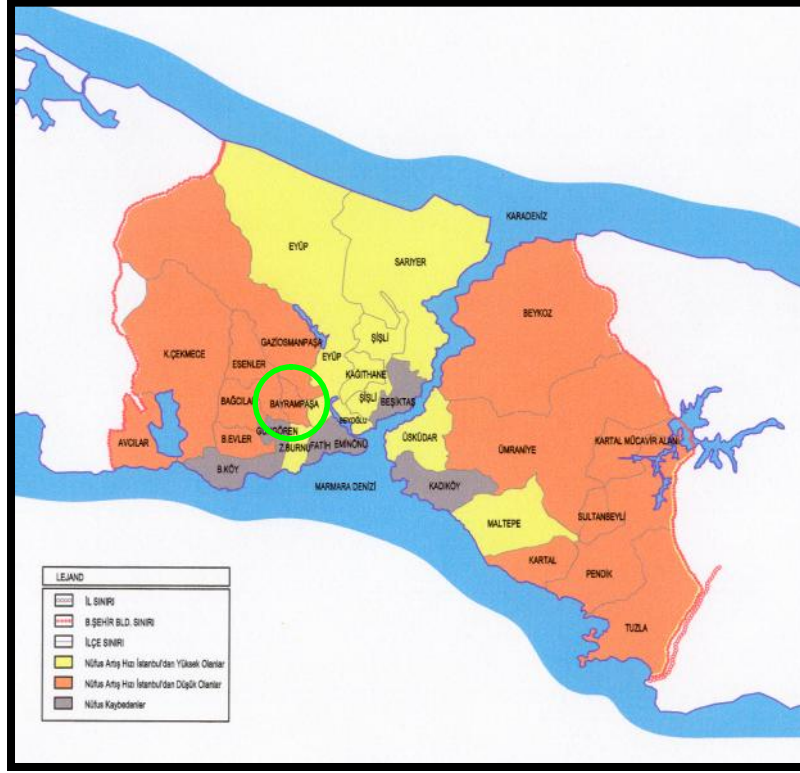
Bayrampaşa İlçesi'nin sınırları içinde bulunduğu İstanbul İli, Türkiye'nin nüfus, nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu açısından en başta gelen ilidir. Türkiye nüfusunun 1/6'sına yakını bu ilde, Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde toplanmıştır. İl nüfusu her yıl gelen göçlerle atmaktadır. İl nüfusunun yaklaşık %94'ü Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yer almaktadır.

İstanbul Metropolünün Türkiye nüfusundan aldığı pay 1950'de % 5,6 iken, 1980'de 10,6, 1997'de %14,6 olmuştur. İstanbul ili'nin Marmara Bölgesi nüfusu içindeki payı da ülke nüfusu içindeki payına benzer bir artış göstermektedir. 1980'de bu pay %50,3 iken, 1997'de %56,8 olmuştur.

İstanbul'un hızlı nüfus artışına sahip olması kente yönelik göçlerin fazlalığındandır. İstanbul'un ülke ve bölge ulaşım ağlarının kesişme noktasında bulunması, tüm bölgelerle direkt ulaşımının sağlanması, çeşitli iş olanaklarına sahip olması, altyapı ve sosyal donatı alanlarının diğer bölgelere göre yüksek orandan yer alması göç almasının başlıca sebepleridir (İBB 2007).

Tablo 4.1 İstanbul İli İlçeleri 1997–2000 Nüfus, İstanbul ili nüfusu içindeki payı, nüfus artış hızları (TÜİK 2000)

İLÇELER	1997			2000		
	Nüfus	İst. İli içindeki payı	Nüfus artış hızı (%)	Nüfus	İst. İli içindeki payı	Nüfus artış hızı (%)
ADALAR	16.171	0,16	-26,1	17.738	0,17	30,8
AVCILAR	214.621	2,33	75,5	235.113	0,23	30,3
BAĞCILAR	487.869	5,20	74,0	559.694	5,55	45,7
B.EVLER	442.877	4,80	56,5	472.649	4,69	21,6
BAKIRKÖY	222.336	2,33	-43,6	208.223	2,06	-21,8
BAYRAMPAŞA	240.427	2,56	17,6	246.646	2,44	8,5
BEŞİKTAŞ	202.783	2,11	7,6	191.776	1,90	-18,6
BEYKOZ	193.067	2,04	23,5	217.316	2,15	39,4
BEYOĞLU	231.826	2,46	1,8	234.964	2,33	4,5
EMİNÖNÜ	65.246	0,54	-35,1	55.548	0,55	-53,6
ESENLER	344.428	3,69	61,6	394.423	3,91	45,1
EYÜP	254.028	2,71	25,8	254.803	2,25	1,0
FATİH	432.590	4,61	-9,5	407.991	4,05	-19,5
G.O.PAŞA	649.648	7,02	71,6	764.767	7,59	54,3
GÜNGÖREN	273.915	2,95	35,9	271.874	2,69	-2,5
KADIKÖY	699.379	7,55	10,8	661.953	6,57	-18,3
KAĞITHANE	317.238	3,41	23,9	345.574	3,43	28,5
KARTAL	362.175	3,92	40,1	407.034	4,04	38,9
K.ÇEKMECE	460.338	4,96	38,0	589.139	5,84	82,1
MALTEPE	335.539	3,59	39,6	358.231	3,55	21,8
PENDİK	339.759	3,66	75,1	382.936	3,80	39,8
SARIYER	229.600	2,43	41,4	243.578	2,41	19,6
ŞİŞLİ	257.049	2,73	3,7	271.003	2,69	17,6
TUZLA	93.975	0,98	-3,3	123.716	1,22	91,6
ÜMRANİYE	498.952	0,54	72,1	620.028	6,15	72,4
ÜSKÜDAR	472.124	5,03	25,3	496.402	4,92	16,7
ZEYTİNBURNU	228.786	2,44	46,1	244.062	2,42	21,5
B.ÇEKMECE	287.569	3,05	99,9	396.937	3,94	107,4
ÇATALCA	73.227	0,76	18,7	82.149	0,81	38,3
SİLİVRİ	98.873	1,03	34,6	107.486	1,06	27,8
SULTANBEYLİ	144.932	1,57	-	175.771	1,74	64,3
ŞİLE	27.385	0,27	10,9	32.923	0,32	61,3

Harita 4.9 İstanbul ili ilçeleri 1997–2000 arası nüfus artış hızları değerlendirmesi (TÜİK 2000)

İstanbul nüfusundan en çok pay alan ilçelerin ağırlıklı metropol çekirdeğinde yer alan ilçeler olmakla beraber süreç içinde bunların aldıkları payların devamlı bir düşüş içinde olduğu ve nüfus hareketlerinin varışlardaki ilçelere doğru kaydığı görülmektedir. Nitekim 1997-2000 yılları arasında nüfus artış hızları incelendiğinde Büyükçekmece, Tuzla, Küçükçekmece, Ümraniye, Sultanbeyli, Şile, Gaziosmanpaşa, Bağcılar, Esenler en yüksek değerlere sahip ilçelerdir (Tablo 4.1) (Harita 4.9) (İBB 2007).

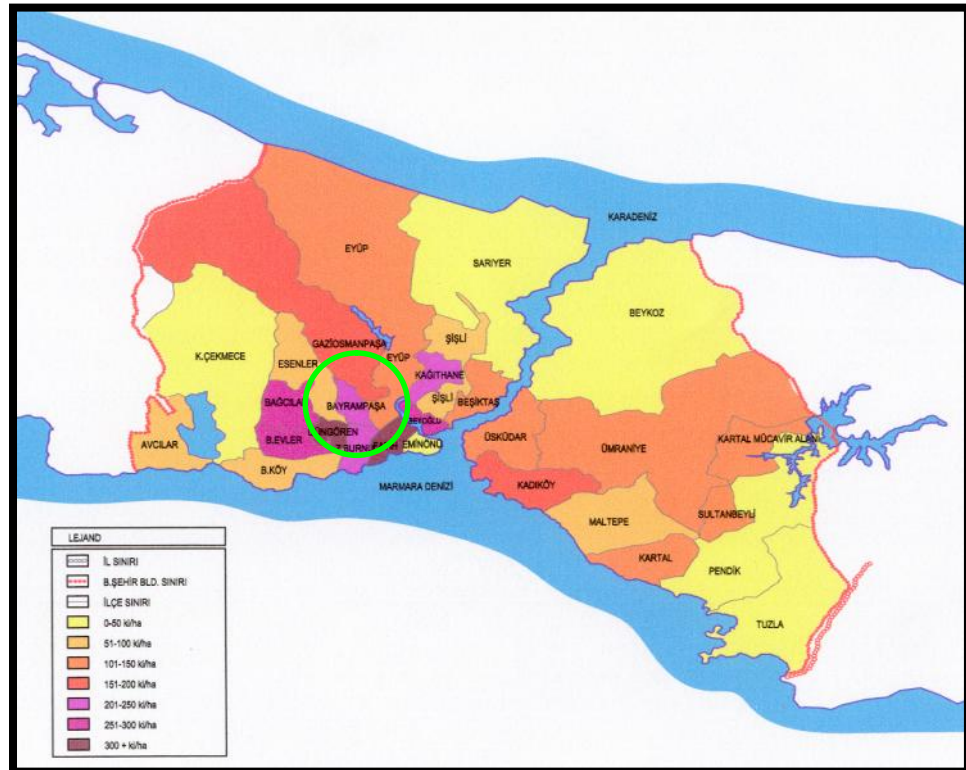
Tablo 4.2 İstanbul ilçeleri yoğunluk değerleri (TÜİK 2000)

İLÇELER	Alan (ha)	1980 (ki/ha)	1985 (ki/ha)	1990 (ki/ha)	1997 (ki/ha)	2000 (ki/ha)
ADALAR	1050	17	14	18	14	17
AVCILAR	3700	9	16	34	58	63
BAĞCILAR	2200	43	78	138	218	254
B.EVLER	1670	102	137	204	264	283
BAKIRKÖY	3069	54	60	70	70	68
BAYRAMPAŞA	961	175	202	220	250	256
BEŞİKTAŞ	1775	106	115	108	110	108
BEYKOZ	5879	16	20	24	32	37
BEYOĞLU	821	272	300	279	276	286
EMİNÖNÜ	481	194	194	173	104	11
ESENLER	4588	25	35	56	74	86
EYÜP	1705	90	103	117	146	149
FATİH	961	494	518	481	442	424
G.O.PAŞA	3875	55	72	91	167	197
GÜNGÖREN	652	166	233	327	416	416
KADIKÖY	4150	113	139	156	168	159
KAĞITHANE	1380	162	187	195	228	250
KARTAL	3700	38	48	69	97	110
K.ÇEKMECE	11845	16	22	30	38	49
MALTEPE	6850	21	29	37	48	52
PENDİK	8600	11	17	27	39	44
SARIYER	5299	21	26	30	42	46
ŞİŞLİ	3250	75	83	77	77	83
TUZLA	5980	4	6	10	15	20
ÜMRANİYE	4206	23	35	58	118	147
ÜSKÜDAR	3600	73	91	110	129	137
ZEYTİNBURNU	1116	112	132	148	201	218

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki ilçeler yoğunluk değerlerine göre incelendiğinde; en yoğun ilçeler Fatih, Güngören, Beyoğlu, Bahçelievler, Bağcılar, Kağıthane, Bayrampaşa, Zeytinburnu'dur (Tablo 4.2).

1980–1997 döneminde İstanbul metropoliten alanının bütününde batı yakasında Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Esenler, Eyüp

Gaziosmanpaşa, Güngören, Kâğıthane, Zeytinburnu; doğu yakasında ise Kartal, Ümraniye, Üsküdar ilçeleri yüksek yoğunluk a rtışları ile dikkat çekmektedir (Harita 4.10). Bu ilçelerin yoğun sanayi bölgeleri olmaları işyeri -konut ilişkileri açısından yoğun nüfus akımları ile karşı karşıya kalmalarına neden olmuştur (İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2007).

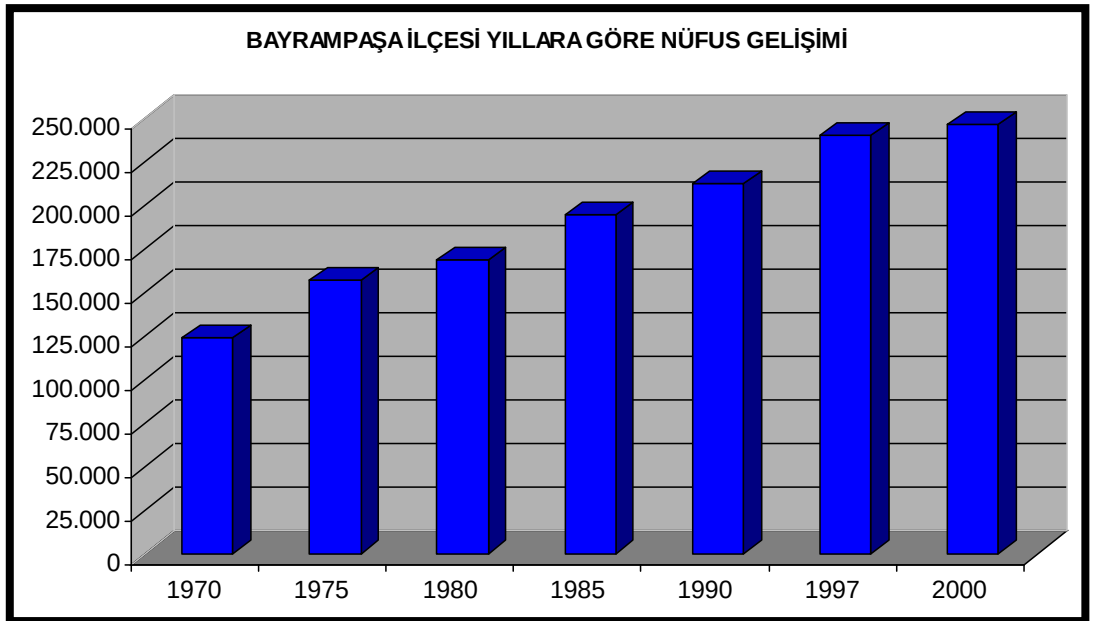

Harita 4.10 İstanbul ilçeleri yoğunluk dağılımı (İBB 1995)

Bayrampaşa İlçesi, İstanbul Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 2000 yılı nüfus verilerine göre nüfusu 246 646’ dır (Tablo 4.3). 2007 yılı tahmini nüfusu 271 881’dir (İBB 2007).

Tablo 4.3 Bayrampaşa İlçesi nüfusu, İstanbul İli içindeki payı, nüfus artış hızı, yoğunluk (TÜİK 2000)

Yıllar	Nüfus	İst. İçindeki payı	Nüfus Artış Hızı	Yoğunluk
1970	124.085	4,11		130
1975	157.367	4,03	26,82	165
1980	168.756	3,56	7,23	177
1985	194.723	3,33	15,38	204
1990	212.570	2,91	9,16	223
1997	240.427	2,56	17,6	253
2000	246.646	2,44	8,5	259

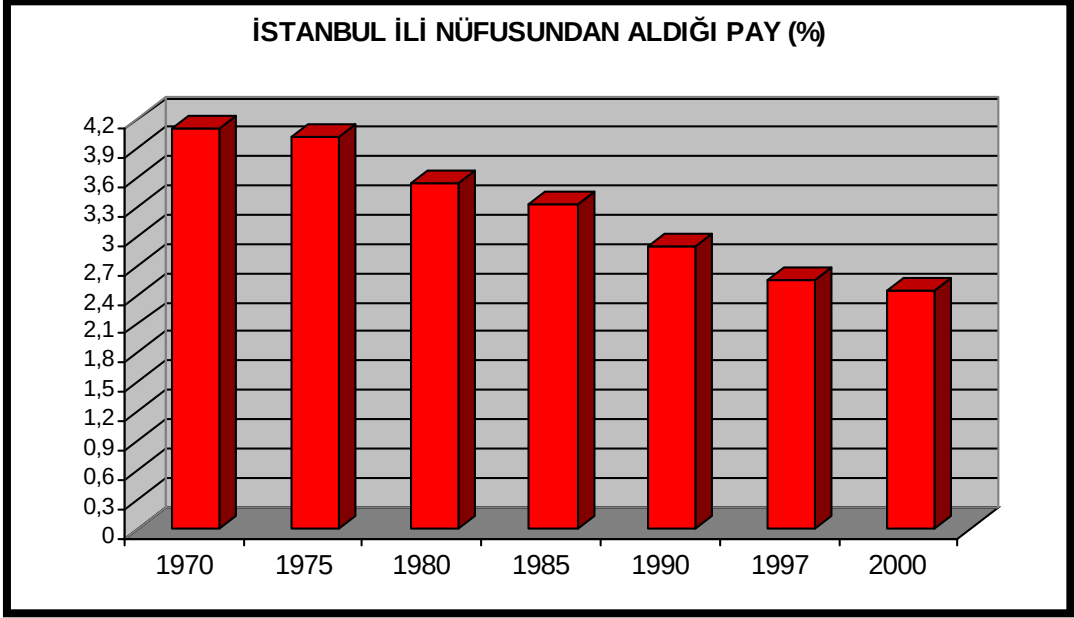

Grafik 4.1 Bayrampaşa İlçesi yıllara göre nüfus gelişimi (İBB 2007)

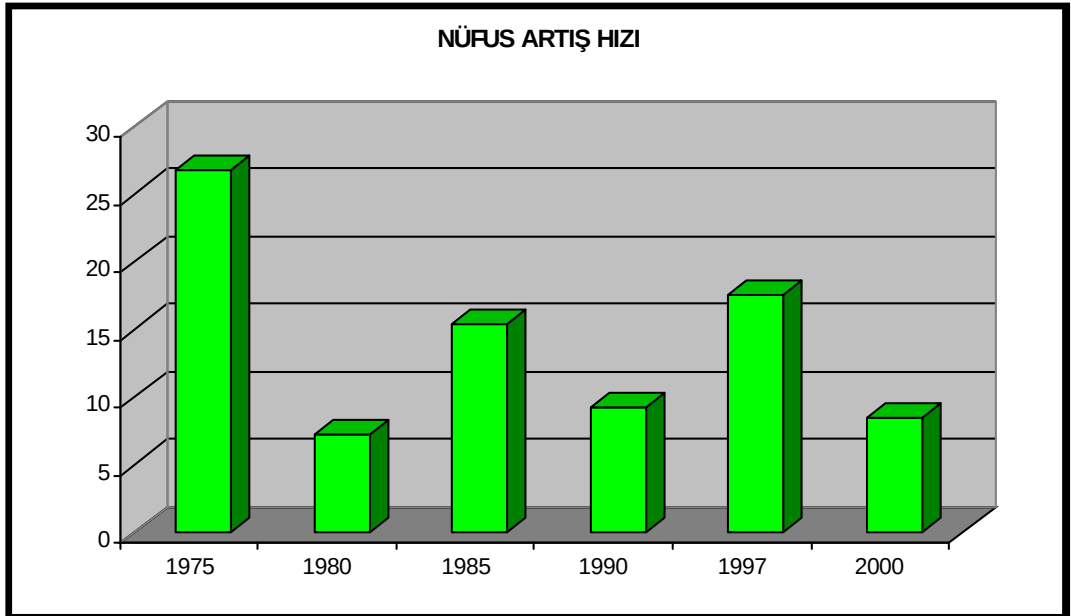
Bayrampaşa İlçesi'nin nüfus gelişimi incelendiğinde; sürekli artan bir nüfusa sahip olduğu görülmektedir. Ancak İstanbul nüfusundan aldığı payın sürekli düşüş göstermesi; nüfus artış hızının İstanbul nüfus artış hızının altında kalması ve kente göç eden nüfusun zaman içerisinde kentin çeperlerine doğru yönelmesi ile

açıklanabilir. 1970 yılında İstanbul nüfusunun % 4,11'ini oluşturan Bayrampaşa, 2000 yılında % 2,44'lük bir paya sahiptir (Grafik 4.1) (Grafik 4.3).

Bayrampaşa İlçesi'nin 2000 yılı nüfusunu % 51,8 (127.887) oranında erkekler, %48,2 (118.759) oranında kadınlar oluşturmaktadır (Grafik 4.2) (İBB 2007).

Grafik 4.2 Bayrampaşa İlçesi Nüfusunun İstanbul İli nüfusundan aldığı pay (İBB 2007)

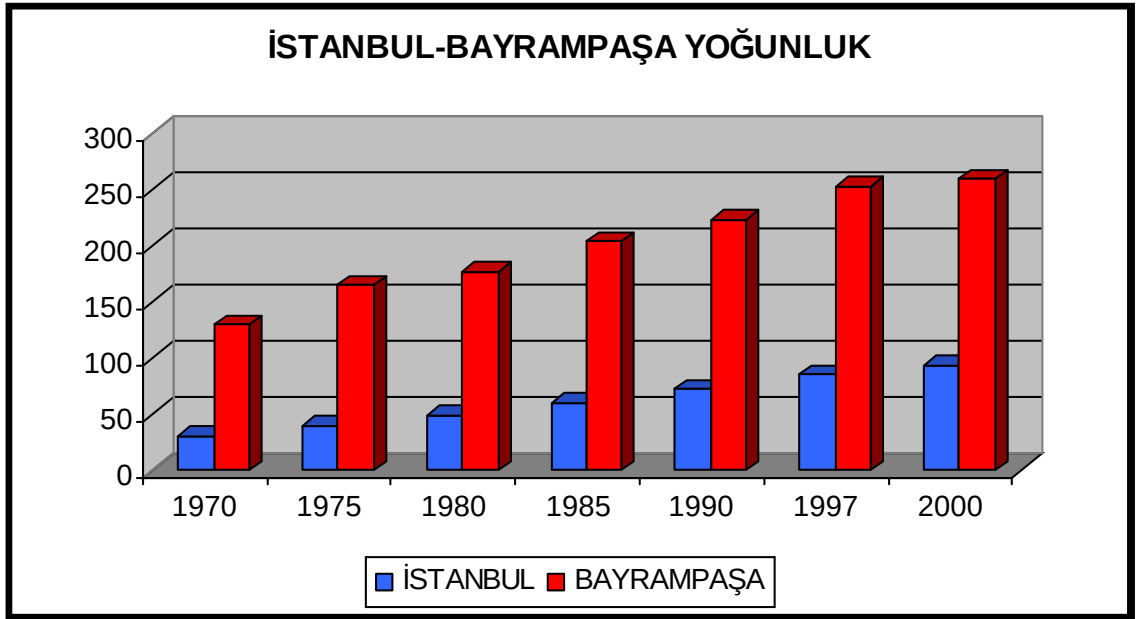

Grafik 4.3 Bayrampaşa İlçesi nüfus artış hızı (İBB 2007)

Bayrampaşa ilçesi, nüfus yoğunluğu açısından, yıllara göre artan değerlere sahiptir. İstanbul'un en yüksek yoğunluk değerine sahip ilçelerinden birisidir. 1970 yılında yoğunluğu 130 ki/ha iken 2000 yılında 259 ki/ha yoğunluk değerine ulaşmıştır (Tablo 4.4) (İBB 2007).

Tablo 4.4 İstanbul-Bayrampaşa yoğunluk değerleri (TÜİK 2000)

	1970	1975	1980	1985	1990	1997	2000
İSTANBUL	30	40	49	60	72	85	93
BAYRAMPAŞA	130	165	177	204	223	253	259

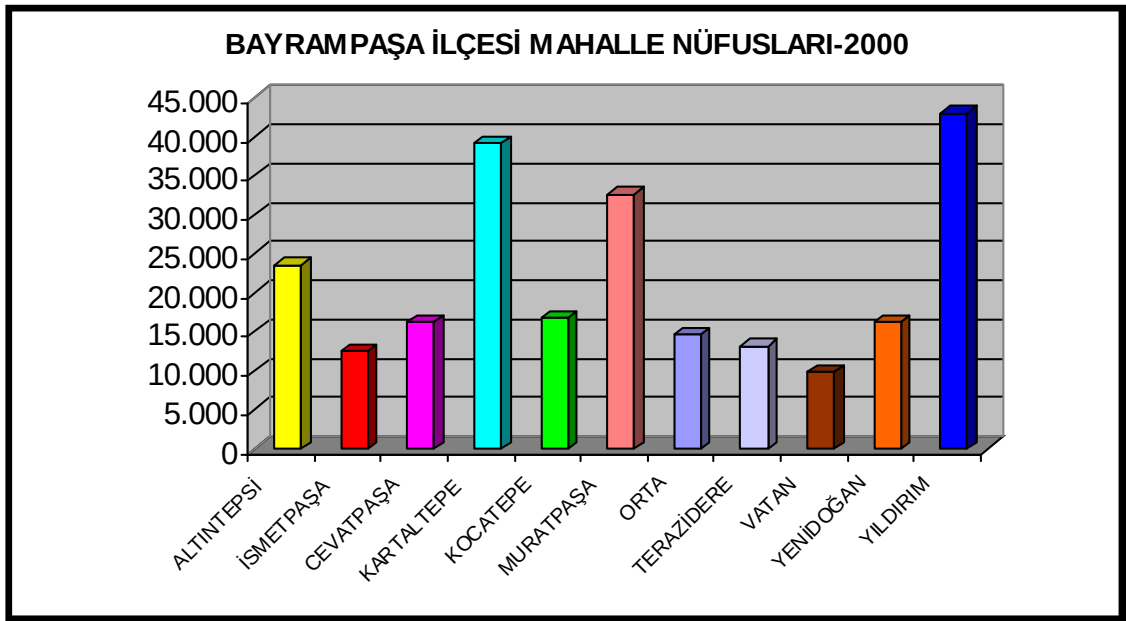
Grafik 4.4 İstanbul-Bayrampaşa yoğunluk (İBB 2007)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yoğunluk değerleri incelendiğinde, Bayrampaşa İlçesi'nin İstanbul'un yoğunluk değerlerinin üzerinde değerlere sahip olduğu görülmektedir (Grafik 4.4).

Bayrampaşa İlçesi' nin sınırları içindeki 11 mahallenin yıllara göre nüfus gelişimleri Tablo 4.5'te şöyledir:

Tablo 4.5 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri nüfus değerleri (TÜİK 2000)

MAHALLELER	1985	1990	1997	2000
ALTINTEPSİ	21.397	19.212	22.361	25,763
İSMETPAŞA	15.588	16.332	12.367	16,141
CEVATPAŞA	0	7.701	15.162	16,243
KARTALTEPE	29.587	31.500	37.943	39,142
KOCATEPE	0	12.629	15.242	17,215
MURATPAŞA	27.798	30.332	32.137	32,877
ORTA	13.615	15.331	15.753	14,975
TERAZİDERE	11.230	11.542	12.367	13,272
VATAN	10.088	10.042	9.838	11,152
YENİDOĞAN	14.396	13.539	15.757	16,089
YILDIRIM	34.241	44.410	41.743	43,137

Grafik 4.5 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri 2000 yılı nüfus dağılımı (Ünver 2005)

Arazi tespit çalışmaları sonuçlarına göre, Bayrampaşa İlçesi'nde 271,881 kişi yaşamaktadır. Bayrampaşa İlçe genelinde, 2000 yılı nüfus sayımı sonuçları ile 2006 yılı arazi tespit verileri arasındaki yaklaşık 26.000 kişilik nüfus farkının sebebi yoğunluk artışıdır (Grafik 4.5).

Nüfus artış oranı ilçe genelinde ve mahalle bazında incelendiğinde; Kocatepe Mahallesi %16,68, Yıldırım Mahallesi %16,43, Cevatpaşa Mahallesi %15,03 ile en yüksek nüfus artışının yaşandığı mahalleler olmaktadır. İlçe genelinde bu oran %10,52 iken; sırasıyla mahallelerin kendi içlerindeki nüfus artış oranı; Terazidere %14,64, Kartaltepe %13,86, Altıntepsi %12,39, Muratpaşa %8,11, Orta Mahalle %5,99 ve Yenidoğan %4,51 olmaktadır. En az nüfus artışının yaşandığı mahalle ise %0,59 ile Vatan Mahallesi olmaktadır. Bunun dışında İsmetpaşa Mahallesinde % -8,91 lik bir gerileme söz konusu olmuştur. İlçenin tamamı için yapılacak bir değerlendirmede ise; 25,875 kişilik bir nüfusun mahallelere göre dağılımına baktığımızda, Yıldırım Mahallesi 7,087 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Kartaltepe 5,424 kişi ile ikinci, Altıntepsi 3,191 kişi ile üçüncü sırada bulunmaktadır (Tablo 4.6) (İBB 2007).

Tablo 4.6 Bayrampaşa mahallelere göre nüfusun karşılaştırılması (İBB 2007)

MAHALLE	DİE 2000 NÜFUSU	ARAZİ 2006 NÜFUSU	NÜFUS ARTIŞI	NÜFUS ARTIŞ ORANI
Altıntepsi	25763	28954	3191	12.39
Cevatpaşa	16243	18684	2441	15.03
İsmetpaşa	16141	14702	-1439	-8.91
Kartaltepe	39142	44566	5424	13.86
Kocatepe	17215	20086	2871	16.68
Muratpaşa	32877	35545	2668	8.11
Orta	14975	15873	898	5.99
Terazidere	13272	15215	1943	14.64
Vatan	11152	11218	66	0.59
Yenidoğan	16089	16815	726	4.51
Yıldırım	43137	50224	7087	16.43
TOPLAM	246006	271881	25875	10.52

4.1.5. Ekonomik yapı

Bayrampaşa İlçesi'nde yer alan nüfus, geçimini tarım dışı faaliyetlerden sağlamaktadır. İlçenin arazi kullanım açısından hakim fonksiyonu konut alanları olmakla beraber, belli merkezler ve akslarda ilçede ticaret ve sanayi fonksiyonunun da yer aldığı göze çarpmaktadır. Ticaret alanları mekansal olarak, planlama alanının güney kesimlerinde, Bayrampaşa Belediye Başkanlığı'nın bulunduğu bölgede konut yerleşimi ile birlikte, sanayi alanları ise yine planlama alanının güney, güneydoğu ve doğu istikametinde görülmektedir.

İstanbul Batı yakasında hizmet sektörü işyeri adedinin dağılımlarına bakıldığında, M.İ.A. zonuna giren ilçeler olan; Eminönü (% 11.9), Şişli (% 6.9), Beyoğlu (% 6.9), Fatih (% 6.1) ilçeleri en yüksek değerleri taşımaktadır. Gaziosmanpaşa (% 4.4), Güngören (% 4), Zeytinburnu (% 4.1), Bayrampaşa (% 3.2), Eyüp (% 3.1), ile ikinci sırayı alırken, Bağcılar (% 2.5), Bakırköy (% 2.8), Beşiktaş (% 2.6), Küçükçekmece (% 2.9) üçüncü sırada yer almaktadır.

Küçük ve büyük sanayi işyerlerinin çalıştırdıkları işgücüne göre sektörler ve ilçelere dağılışı, imalat sanayinin yapısal farklarını gösterir. Bu duruma göre; Bayrampaşa İlçesi 1-9 kişi çalıştıran küçük işyerleri grubuna girmektedir. 1-9 işgücü çalıştıran, yani küçük işletmelerin en fazla bulunduğu sanayi sektörleri; dokuma, metal eşya, orman ürünleri, kimya, kağıt ürünleri, ve gıda sektörleridir (Ünver 2005).

4.2. Bayrampaşa İlçesi Açık-Yeşil Alanlarının Değerlendirilmesi

Açık-yeşil alan sisteminin değerlendirilmesindeki amaç; planlama, mevcut ve imar mevzuatınca ön görülen büyüklüklerin tespit edilerek bunlar arasındaki büyüklük ve işlevsel ilişkilerin saptanarak sonuç bölümüne veri sağlayacak bilgilerin elde edilmesidir. Bu kapsam çerçevesinde;

- İstanbul'daki yeşil alanlar ve yeşil alan kararları bölümünde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olan yeşil alanlar ile ilçelerle beraber sahip

olunan yeşil alan büyüklükleri ve İstanbul Nazım İmar Planı'nda alınmış olan yeşil alan plan kararlarından bahsedilmiştir.

- Bayrampaşa ilçesi kapsamındaki planlar bölümünde, ilçenin plan mozaığı hakkında bilgi verilerek ne tür plan çeşitlerinin (nazım, uygulama, ıslah, mevzi vb.) bulunduğu ve daha sonraki bölümlerde bu planlar kapsamındaki yeşil alanlarla ilgili bilgi verilmesine taban oluşturulmaya çalışılmıştır.
- Mevcut arazi kullanımının anlatıldığı bölümde, ilçenin mevcut ve gelişme konut gelişme alanlarının, yeşil alanların, donatı alanları gibi benzer arazi kullanım kararlarının yer seçim kriterleri, yoğunlukları vs. hakkında bilgi verilmiştir.
- Planlardaki yeşil alanlar bölümünde, planlanan yeşil alanların mahalle ölçeğinde sahip olduğu büyüklükler ve hangi planlar kapsamında kaldığı belirtilmiştir. Burada özellikle uygulama imar planları ile ıslah imar planları arasındaki planlanan yeşil alan oranlarındaki farklılık ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.
- Mevcut yeşil alanlar bölümünde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bayrampaşa ilçesi tarafından düzenlenmiş olan aktif ve pasif yeşil alan uygulamaları mahalle ölçeğinde ele alınmıştır.
- İmar mevzuatınca önerilen durum ve yeşil alan açığı bölümünde, mevcut ve planlanan yeşil alan büyüklüklerinin yanı sıra standartlara olması gereken yeşil alan büyüklükleri tespit edilerek yeşil alan açığı tespiti yapılmıştır.
- Yeşil alanlarının ulaşılabilirlik yönünden irdelenmesi bölümünde, İlçe bütünü kapsamındaki çocuk oyun alanı, mahalle parkı ve spor alanları arasındaki dağılım incelenerek erişilebilirlik kriterleri açısından yeşil alanlar değerlendirilmiştir.
- İlçenin yeşil dokusu ve mekânsal sürekliliğinin irdelenmesi bölümünde, mevcut yeşil doku incelenerek yeşil alanlar arasında herhangi bir hiyerarşinin var olup olmadığı tespit edilmiştir.
- Karşılaştırılmalı analiz bölümünde ise, mahalle ölçeğinde yeşil alanların planlardaki durumu, mevcut durumu ve standartlara göre olması gereken yeşil alana miktarları karşılaştırılarak sunulmuştur.

4.2.1. İstanbul'daki yeşil alanlar ve yeşil alan kararlari

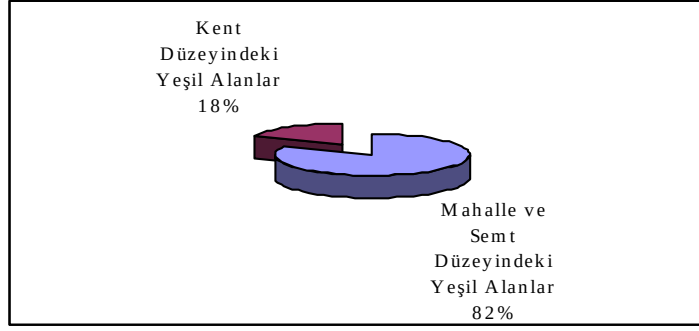
4.2.1.1. İmar planlarındaki yeşil alan durumları

İstanbul genelindeki toplam 146072 ha'lık bir alan içerisinde 127944 ha büyüklüğündeki bir alandaki plan bilgileri değerlendirilmiştir. Planlı alanlar genelinde önerilen nüfus büyüklüğü 10444223'tür. Toplam 127 944 ha büyüklüğündeki bir alan için değerlendirilen plan bilgileri sonucunda, planlardaki toplam yeşil alan miktarı 9.393 ha olmaktadır. Planlarda yer alan yeşil alan türleri arasında, çocuk bahçeleri, park ve dinlenme alanlarından bölge parklarına uzanan çeşitli ölçek ve işlevlerde yeşil alan türleri bulunmaktadır. Mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alanlar arasında parklar ve dinlenme alanları, çocuk bahçeleri, oyun alanları, semt ve mahalle parkları yer alırken, kent düzeyindeki yeşil alanlar kapsamında ise kent parkları, botanik bahçesi, hayvanat bahçesi, korular, bölge parkı ve tabiat parkı yer almaktadır. Buna göre, planlarda yer alan toplam yeşil alan büyüklüğünün %82'sini mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alanlar ve %18'ini kent düzeyindeki yeşil alanlar oluşturmaktadır (Grafik 4.6).

Planlarda önerilen toplam nüfus büyüklüğü 10444223'tür. Bu büyüklükten yola çıkarak planlarda kişi başına düşen toplam yeşil alan miktarı 9 m² olmaktadır. Bu büyüklüğün 7,4 m²'si kişi başına düşen mahalle ve semt düzeyinde ki yeşil alanlar, 1,6 m²'si ise kent düzeyindeki yeşil alanlardır (Tablo 4.7) (İBB 2006).

Tablo 4.7 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklükleri ve kişi başına düşen yeşil alan miktarları

	Yeşil Alan Büyüklüğü		Kişi Başına Düşen Miktar (m ² /kişi)
	ha	%	
Mahalle ve Semt Düzeyindeki Yeşil Alanlar	7694	82	7,4
Kent Düzeyindeki Yeşil Alanlar	1699	18	1,6
Toplam Yeşil Alan Miktarı	9393	100	9,0

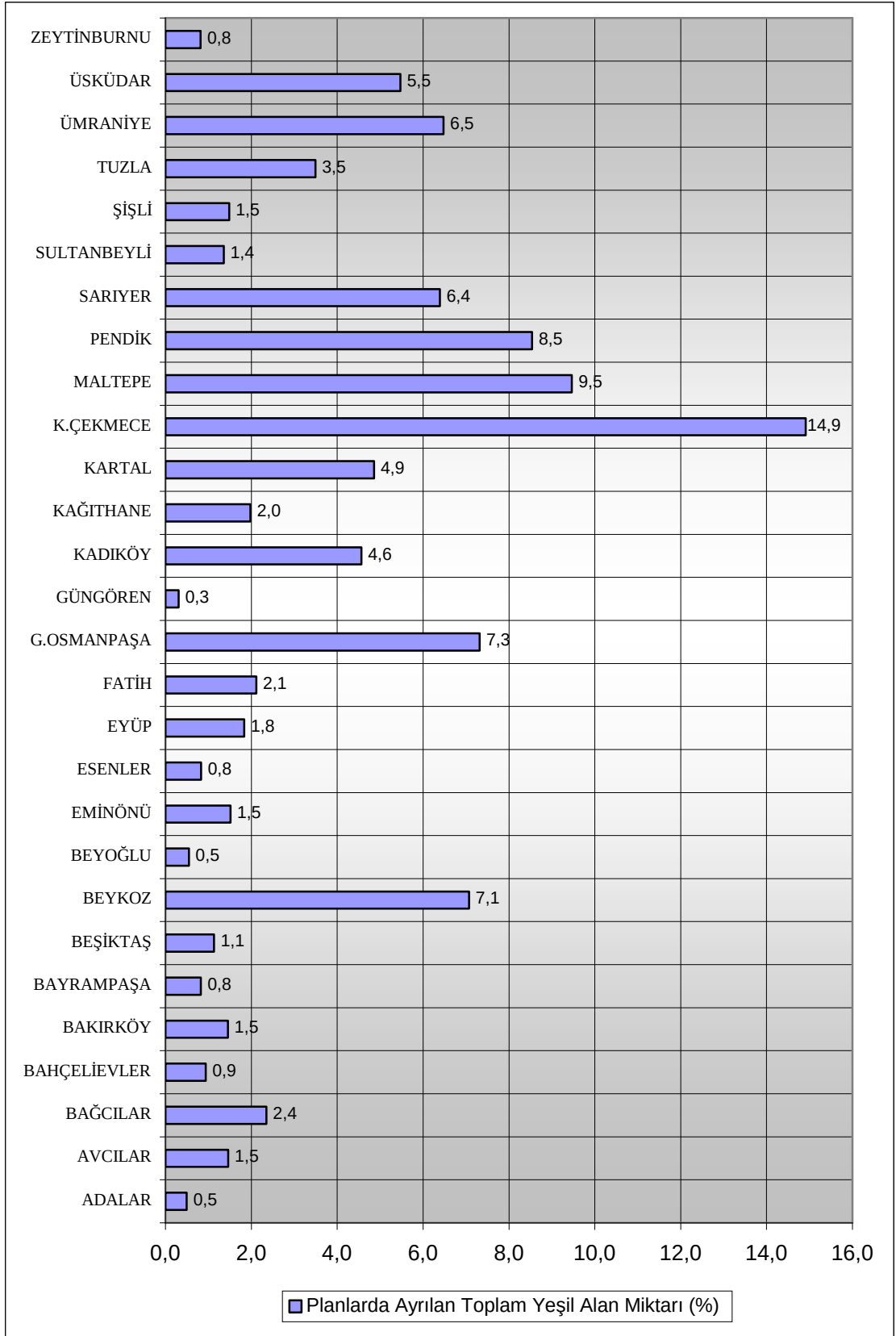
Grafik 4.6 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklüklerinin düzeylerine göre dağılımı

Planlardaki yeşil alan büyüklüklerinin yerleşim birimlerine göre dağılımı incelendiğinde en fazla miktarda yeşil alanın Küçükçekmece İlçesi'nde ayrıldığı görülmektedir. Küçükçekmece İlçesi sınırları içinde yer alan planlarda yeşil alanlar için ayrılan toplam büyüklük 1401 ha'dır ve tüm planlarda ayrılan yeşil alan büyüklüğünün %14,9'unu oluşturmaktadır. Planlarda, mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alan miktarının en fazla olduğu yerleşimin de Küçükçekmece olduğu görülmektedir. Küçükçekmece İlçesi sınırları içinde yer alan planlarda mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alan büyüklüğü 1379 ha'dır ve planlarda ayrılan tüm mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alanların %17,9'unu oluşturmaktadır. Kent düzeyindeki yeşil alan büyüklüklerinin en fazla olduğu yerleşimler ise Maltepe ve Gaziosmanpaşa İlçeleridir. Gaziosmanpaşa İlçesi'ndeki kent düzeyindeki yeşil alan miktarının yüksek olmasında etkili olan, bu bölge sınırları içinde yapımı planlanan hayvanat bahçesi ve bölge parkı olmaktadır. Maltepe İlçesi'nde ise planlarda yer alan bölge parkı kent düzeyindeki yeşil alan miktarının yüksek olmasını sağlamaktadır. İstanbul genelinde planlardaki yeşil alan durumu incelendiğine, Bayrampaşa ilçesi'nin sondan üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir (Tablo 4.8) (Grafik 4.7) (İBB 2006).

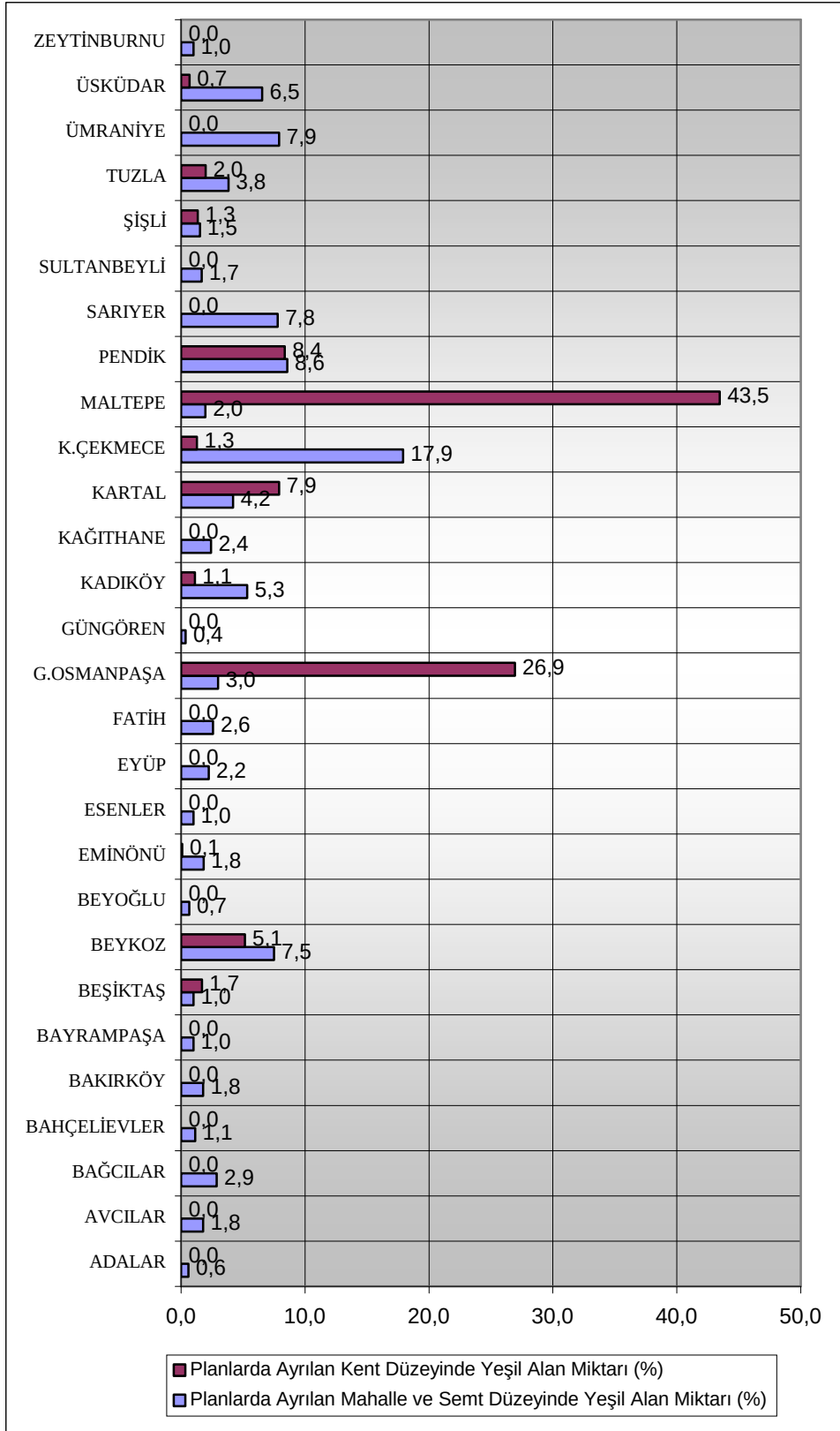
Tablo 4.8 Planlama alanlarına ait bilgiler ve sağlanan yeşil alan miktarları (İBB 2006)

İLÇE	İLÇE ALANI (ha)	PLANLI ALAN (ha)	PLAN NÜFUSU	PLANDA AYRILAN YEŞİL ALAN MİKTARI						İMAR MEVZUATINA GÖRE OLMASI GEREKEN YEŞİL ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (ha)
				TOPLAM		KENT DÜZEYİNDE		MAHALLE-SEMT DÜZEYİNDE		
				ha	%	ha	%	ha	%	
ADALAR	1099	1099	51142	46	0,5	46	0,0	0	0,6	36
AVCILAR	3814	3125	306200	137	1,5	137	0,0	0	1,8	214
BAĞCILAR	2185	2185	514000	221	2,4	221	0,0	0	2,9	360
BAHÇELİEVLER	1657	1657	498980	88	0,9	88	0,0	0	1,1	349
BAKIRKÖY	2933	945	176501	137	1,5	137	0,0	0	1,8	124
BAYRAMPAŞA	955	955	302900	77	0,8	77	0,0	0	1,0	212
BEŞİKTAŞ	1791	508	84204 (MEVCUT NÜFUS)	106	1,1	78	1,7	29	1,0	59
BEYKOZ	19679	17909	151685	664	7,1	576	5,1	87	7,5	106
BEYOĞLU	905	714	234964 (TÜM BEYOĞLU TOPLAM NÜFUS)	52	0,5	52	0,0	0	0,7	164
EMİNÖNÜ	497	497	56057	142	1,5	141	0,1	1	1,8	39
ESENLER	3283	1244	394423 (MEVCUT NÜFUS)	78	0,8	78	0,0	0	1,0	276
EYÜP	20614	20614	204478	172	1,8	172	0,0	0	2,2	143
FATİH	1026	1026	287796	199	2,1	199	0,0	0	2,6	201
G.OSMANPAŞA	4261	4261	749059	687	7,3	230	26,9	458	3,0	524

GÜNGÖREN	719	719	345915	29	0,3	29	0,0	0	0,4	242
KADIKÖY	4100	4100	1193460	429	4,6	410	1,1	19	5,3	835
KÂĞITHANE	1564	1564	369805	186	2,0	186	0,0	0	2,4	259
KARTAL	5994	4994	295435	456	4,9	322	7,9	134	4,2	207
KÜÇÜKÇEKMECE	12441	10245	1200302	1401	14,9	1379	1,3	22	17,9	840
MALTEPE	5753	4354	180480	889	9,5	150	43,5	739	2,0	126
PENDİK	12677	12677	382936 (MEVCUT NÜFUS)	802	8,5	660	8,4	142	8,6	268
SARIYER	12301	10130	189330	600	6,4	600	0,0	0	7,8	133
SULTANBEYLİ	2618	2618	220000	128	1,4	128	0,0	0	1,7	154
ŞİŞLİ	3433	1976	249732	140	1,5	117	1,3	23	1,5	175
TUZLA	5163	5163	249678	328	3,5	294	2,0	34	3,8	175
ÜMRANİYE	6437	5563	863086	609	6,5	609	0,0	0	7,9	604
ÜSKÜDAR	3769	3270	463415	514	5,5	502	0,7	12	6,5	324
ZEYTİNBURNU	1132	1132	228260	77	0,8	77	0,0	0	1,0	160
TOPLAM	146072	127944	10444223	9393	100,0	7694	100	1699	100,0	7311

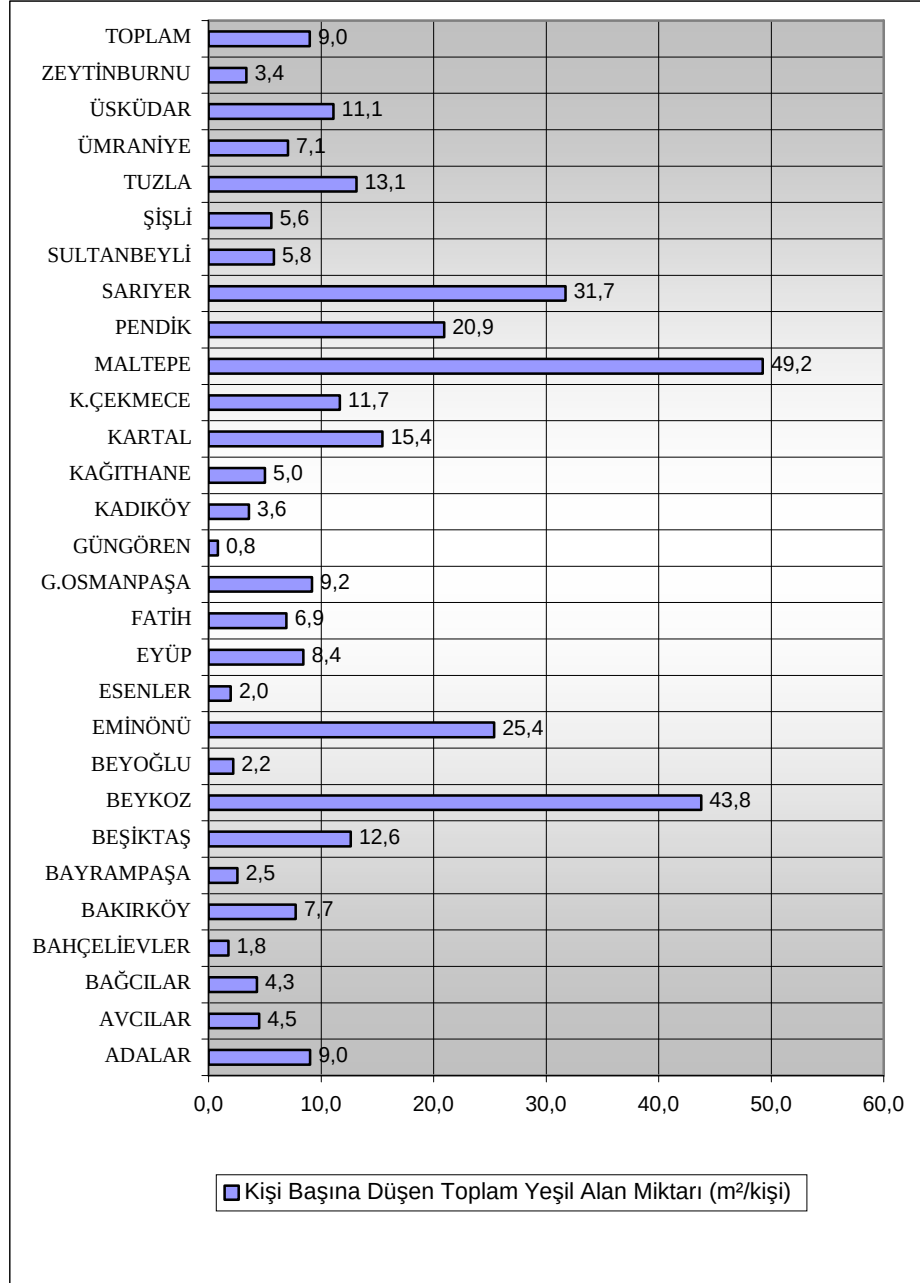

Grafik 4.7 Planlarda ayrılan toplam yeşil alan büyüklüklerinin yerleşimlere dağılımı (İBB 2006)

Grafik 4.8 Planlarda ayrılan kent düzeyindeki ve mahalle ve semt düzeylerindeki yeşil alan büyüklüklerinin yerleşimlere dağılımı (İBB 2006)

Planlardaki kişi başına düşen yeşil alan büyüklükleri incelendiğinde, en yüksek değerlerin Maltepe ve Beykoz sınırları içindeki planlı alanlarda sağlandığı görülmektedir (Grafik 4.8).

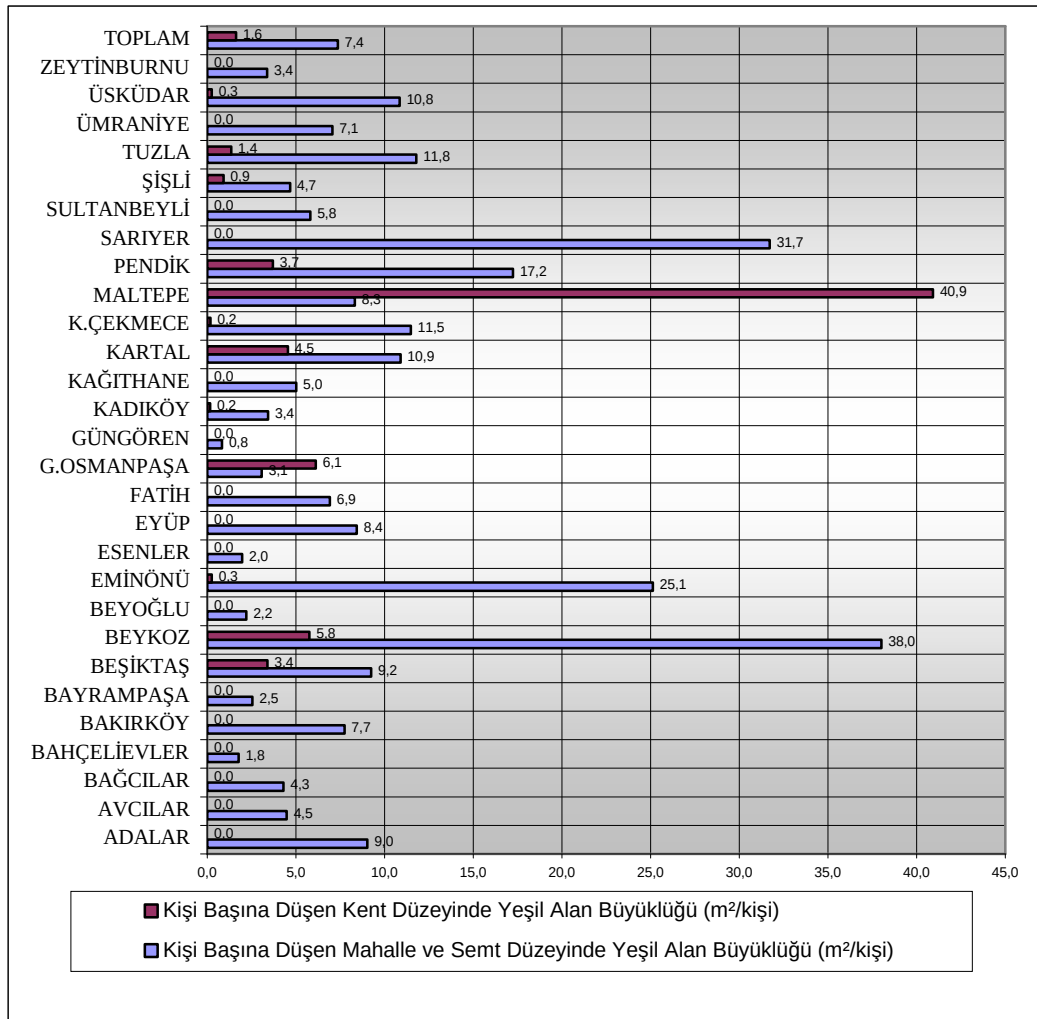

Grafik 4.9 Planlarda sağlanan kişi başına düşen yeşil alan miktarları (İBB 2006)

Kişi başına düşen yeşil alan büyüklüklerinin yeşil alan düzeylerine göre değişimi incelendiğinde, kişi başına düşen kent düzeyinde yeşil alan miktarının en yüksek olduğu yerleşimin, yine Maltepe İlçesi olduğu görülmektedir. Maltepe

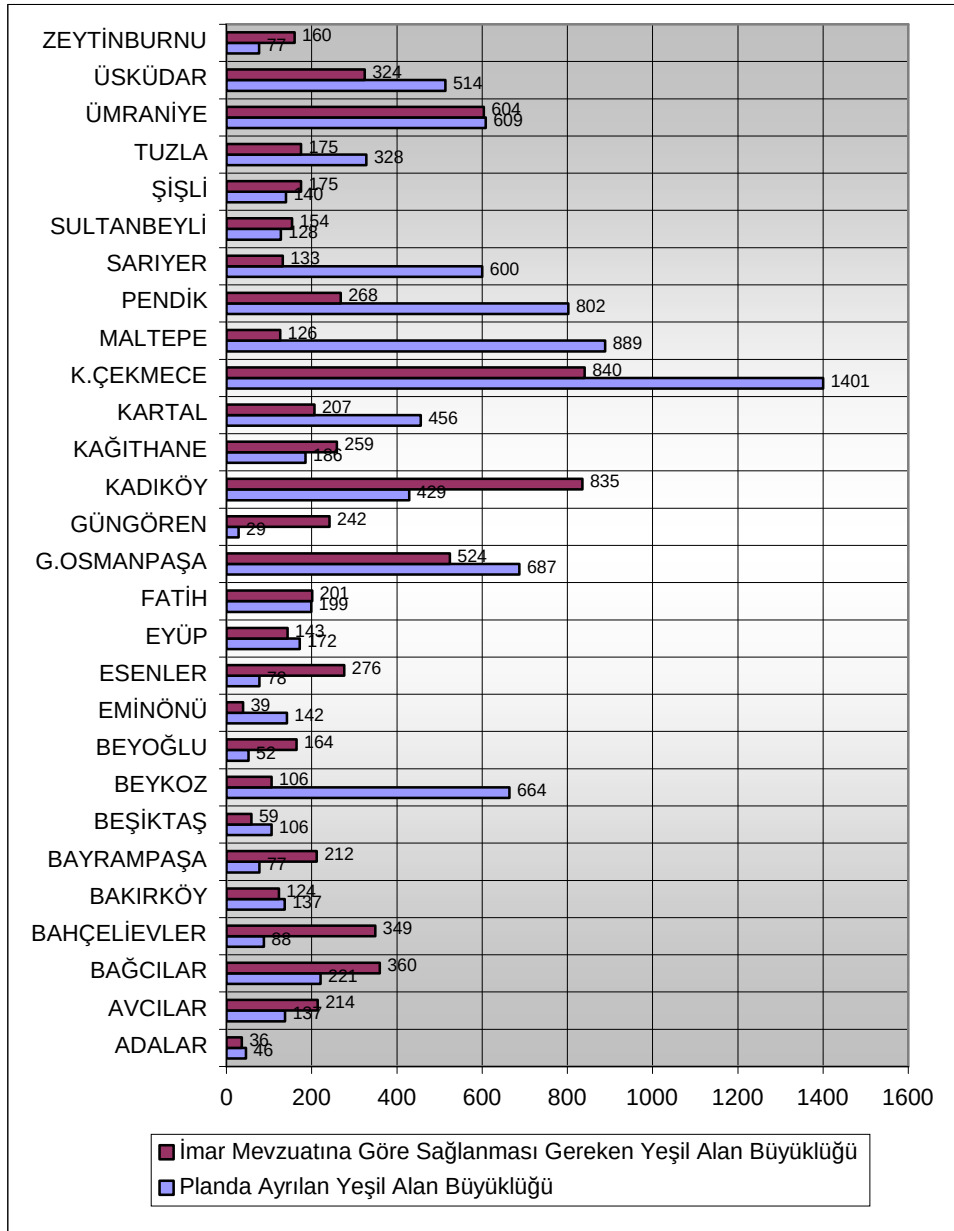
İlçesi'ndeki kişi başına düşen kent düzeyindeki yeşil alan miktarının yüksek olmasının başlıca sebepleri Maltepe'deki planlı alanlar genelinde bölge parkının bulunması olduğu kadar, ayrıca planlama alanı genelinde öngörülen nüfus büyüklüğünün ve ortalama nüfus yoğunluğunun görece olarak az olmasıdır (Grafik 4.9).

Kişi başına düşen mahalle ve semt genelindeki yeşil alan büyüklükleri incelendiğinde ise, kişi başına düşen mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alan miktarlarının yüksek olduğu yerleşimlerin başında Beykoz, Sarıyer ve Eminönü İlçeleri geldiği görülmektedir (Grafik 4.10).

Grafik 4.10 Planlarda sağlanan kişi başına düşen kent düzeyindeki ve mahalle ve semt düzeylerindeki yeşil alan miktarları (İBB 2006)

3194 Sayılı İmar Mevzuatı'na göre, spor alanları haricindeki yeşil alanlar için kişi başına ayrılan yeşil alan büyüklüğü 10 m² olmaktadır. İmar Mevzuatı'nda yer alan kişi başına düşen 10 m² yeşil alan büyüklüğünden hareketle, İstanbul genelindeki tüm planlı alanlar için ayrılması gereken toplam yeşil alan büyüklüğü 7.311 ha olmaktadır. Planlı alanlar genelindeki sağlanmış olan yeşil alan büyüklüğü ise 9.393 ha'dır ve mevzuat gereği sağlanması beklenen yeşil alan büyüklüğünün üzerinde olduğu görülmektedir.

Grafik 4.11 Planlarda ayrılan yeşil alan büyüklükleri ve imar mevzuatı'na göre sağlanması gereken yeşil alan büyüklükleri (İBB 2006)

Planlarda sağlanan yeşil alan büyüklükleri ile mevzuat gereği sağlanması gereken yeşil alan büyüklükleri ilçeler ölçeğinde karşılaştırıldığında, Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bayrampaşa, Beyoğlu, Esenler, Fatih, Güngören, Kadıköy, K ağıthane, Sultanbeyli, şişli ve Zeytinburnu ilçe sınırları içinde kalan planlı alanlarda, mevzuatta öngörülen yeşil alan büyüklüğünün yakalanamadığı görülmektedir. Diğer ilçelerde ise mevzuat gereği olması gereken yeşil alan büyüklüğünün üzerinde değerler sağlanmıştır. Özellikle Maltepe, Küçükçekmece, Beykoz, Pendik ve Sarıyer İlçelerindeki planlı alanlarda mevzuatta öngörülen yeşil alan büyüklüklerinin üzerinde değerlerin sağlandığı görülmektedir (Grafik 4.11).

4.2.1.2. Mevcut yeşil alan durumu

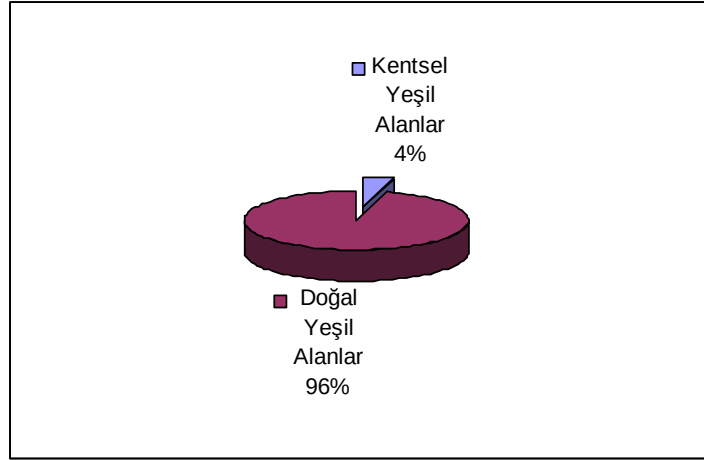
İstanbul genelinde, kullanım özellikleri ve oluşum özelliklerine göre ayırım göz edilmeksizin toplam 73288,9 ha büyüklüğünde yeşil alan bulunmaktadır. 2000 yılı nüfusu sayımı sonucunda elde edilen nüfus büyüklüğü 9.449.925. Bu büyüklükten hareketle, İstanbul genelinde kişi başına düşen toplam yeşil alan miktarı 77,6 m² olmaktadır.

İstanbul genelindeki toplam 73288,9 ha büyüklüğündeki yeşil alanların, oluşum özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde, doğal yeşil alanların İstanbul genelindeki tüm yeşil alanların %96'sını oluşturduğu ve 70121,5 ha büyüklüğünde oldukları görülmektedir. İstanbul genelinde kişi başına düşen doğal yeşil alan miktarı 74,2 m² olmaktadır (Tablo 4.9).

Kentsel yeşil alanlar ise 3167,4 ha büyüklüğündedir ve tüm yeşil alan miktarının %4' n  oluşturmaktadır. İstanbul genelinde kişi başına düşen kentsel yeşil alan miktarı ise 3,4 m²'dir (Grafik 4.12) (İBB 2006).

Tablo 4.9 İstanbul genelindeki yeşil alanların oluşum özelliklerine göre dağılımı

	Büyüklik (ha)	%	Kişi Başına Düşen Miktar (m ² /kişi)
Kentsel Yeşil Alanlar	3167,4	4	3,4
Doğal Yeşil Alanlar	70121,5	96	74,2
Toplam Yeşil Alan	73288,9	100	77,6

Grafik 4.12 İstanbul genelindeki yeşil alanların oluşum özelliklerine göre dağılımı

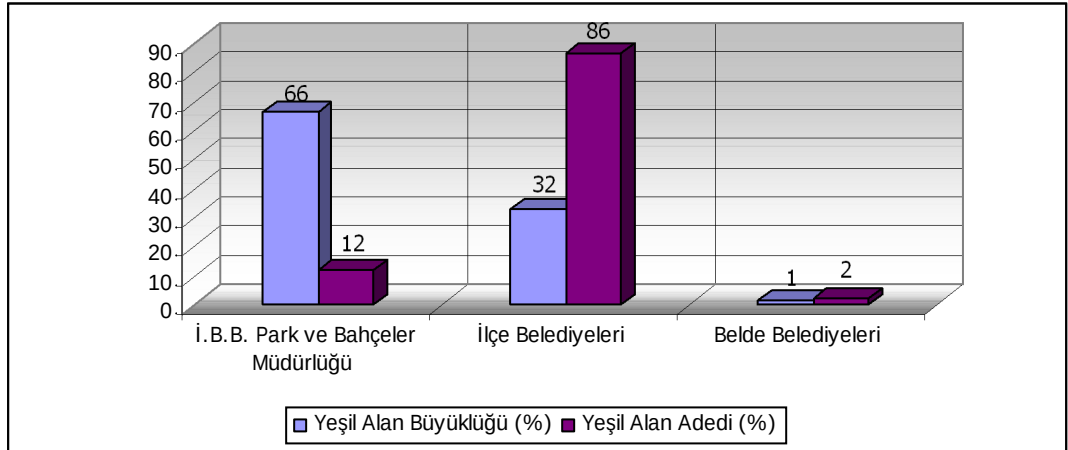
İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alanların bakım ve düzenleme çalışmalarından sorumlu kurumlar, İlçe ve Belde Belediyelerinin ilgili müdürlükleri ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün ilgili şeflikleridir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanlar, daha çok kent geneline hizmet vermek üzere düzenlenmiş kent düzeyindeki yeşil alanlar olmaktadır. Kent genelindeki sahil parkları, tarihi koru ve bahçeler, önemli meydanlar ve kent parkları İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanlardır. İlçe ve belde belediyelerinin yetkisindeki yeşil alanlar ise genellikle yakın çevrelerine hizmet

verecek büyüklük ve işlevlerdeki mahalle ve semt düzeyindeki yeşil alanlar olmaktadır.

Tablo 4.10 İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alanların idari birimlere dağılımı (İBB 2006)

Yetkili Kurumlar	Yeşil Alan Miktarı				Ortalama Yeşil Alan Büyüklüğü (ha)
	Büyüklük (ha)	%	Adet	%	
İ.B.B. Park ve Bahçeler Müdürlüğü Şeflikleri	1032,9	66	220	12	4,70
İlçe Belediyeleri İlgili Müdürlükleri	506,3	33	1622	86	0,31
Belde Belediyeleri İlgili Müdürlükleri	19,5	1	39	2	0,50
TOPLAM	1558,7	100	1881	100	0,83

Grafik 4.13 İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alanların idari birimlere dağılımı

Kentsel yeşil alanların idari dağılımı alan büyüklüğü açısından incelendiğinde, İstanbul genelindeki kentsel yeşil alanların %66'sının Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisinde olduğu görülmektedir. Büyükşehir Belediyesi'nin sorumlu olduğu kentsel aktif yeşil alanların toplam büyüklüğü 1032,9 ha'dır. Tüm ilçe belediyelerinin ilgili müdürlüklerinin yetkisi altındaki kentsel aktif yeşil alanların toplam büyüklüğü ise 506,3 ha'dır ve İstanbul genelindeki kentsel aktif yeşil alan büyüklüğünün %33'sini oluşturmaktadır. İstanbul'daki 16 adet belde belediyesi içerisinde 7 belde belediyesinin yetkisinde ise toplam 19,5 ha büyüklüğünde kentsel aktif yeşil alan bulunmaktadır (Tablo 4.10).

Kentsel aktif yeşil alanların idari dağılımı yeşil alan adedi açısından incelendiğinde, İstanbul genelindeki 1881 adet yeşil alanın %86'sının yetkisinin ilçe belediyelerinin ilgili müdürlüklerine ait olduğu görülmektedir. Tüm ilçe belediyelerinin yetkisindeki kentsel aktif yeşil alanlar 1622 adettir. Büyükşehir Belediyesi'nin Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanlar ise 220 adettir ve İstanbul genelindeki tüm kentsel yeşil alanların %12'sini oluşturmaktadır. Belde Belediyelerinin yetkisindeki kentsel yeşil alanlar ise toplam 39 adettir (Grafik 4.13).

Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki kentsel yeşil alanlar için ortalama yeşil alan büyüklüğü 4,7 ha olmaktadır. İlçe ve belde belediyelerinin yetkisindeki kentsel yeşil alanlar için ortalama park büyüklüğü ise 0,43 ha'dır (İBB 2006).

i. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün Yetkisindeki Kentsel Aktif Yeşil Alanlar

Tablo 4.11 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanların bölge şefliklerine göre dağılımı (İBB 2006)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Şeflikleri		Kentsel Yeşil Alan Miktarı			
		Büyüklük (ha)	%	Adet	%
1	İ.B.B.Beyoğlu Bölge Şefliği	75,1	7	30	14
2	İ.B.B.Fatih Bölge Şefliği	32,1	3	7	3
3	İ.B.B.Florya Bölge Şefliği	104,2	10	10	5
4	İ.B.B.Gaziosmanpaşa Şefliği	40,5	4	4	2
5	İ.B.B.Güngören Bölge Şefliği	22,9	2	9	4
6	İ.B.B.Haliç Bölge Şefliği	120,0	12	38	17
7	İ.B.B.Sarıyer Bölge Şefliği	9,9	1	14	6
8	İ.B.B.Sultanahmet Bölge Şefliği	29,4	3	11	5

9	İ.B.B. Yıldız Korular Şefliği	194,6	19	3	1
Avrupa Yakası Toplam		630,1	61	127	58
10	İ.B.B. Anadolu Korular Şefliği	76,4	7	5	2
11	İ.B.B. Beykoz Bölge Şefliği	43,6	4	10	5
12	İ.B.B. Doğancılar Şefliği	20,1	2	28	13
13	İ.B.B. Göztepe Bölge Şefliği	110,1	11	16	7
14	İ.B.B. Kartal Bölge Şefliği	62,2	6	19	9
15	İ.B.B. Tuzla Bölge Şefliği	90,5	9	15	7
Anadolu Yakası Toplam		402,8	39	93	42
İstanbul Genel Toplam		1032,9	100	220	100

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanların idaresi, 9'u Avrupa Yakası'nda, 6'sı ise Anadolu Yakası'nda olmak üzere toplam 15 bölge şefliği tarafından yürütülmektedir. Her bir şefliğin yetkisindeki kentsel yeşil alanlar büyüklüklerine göre değerlendirildiğinde, en fazla miktardaki yeşil alandan sorumlu olan şefliğin Yıldız Korular Şefliği olduğu görülmektedir. Yıldız Korular Şefliği'nin yetkisindeki yeşil alanlar, büyüklük olarak Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisindeki tüm yeşil alanların %19'unu oluşturmaktadır. Bölge şeflikleri arasında adet olarak en fazla yeşil alana sahip olan şeflik ise 38 adet yeşil alanla yine Haliç Bölge Şefliği olmaktadır (Tablo 4.11).

Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisindeki yeşil alanların gerek alansal büyüklük olarak, gerekse de adet olarak Avrupa Yakası'nda yoğunlaştığı görülmektedir. Avrupa Yakası'ndaki yeşil alanların toplam büyüklüğü 630,1 ha'dır ve Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisindeki yeşil alanların %61'ini oluşturmaktadır. Anadolu Yakası'ndaki yeşil alanların toplam büyüklüğü ise 402,8 ha'dır ve tüm büyüklüğün %39'unu oluşturmaktadır. Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisindeki kentsel aktif yeşil alanlar adet olarak değerlendirildiğinde ise, Avrupa Yakası'nda toplam 127 adet, Anadolu Yakası'nda ise 93 adet yeşil alan bulunduğu görülmektedir (İBB 2006).

Tablo 4.12 İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yetkisindeki yeşil alanların yerleşim birimlerine göre dağılımı (İBB 2006)

Yetkili Kurum	Yeşil Alan Miktarı			
	Büyüklik (ha)	%	Adet	%
Avcılar	0,0	0,0	0	0
Bağcılar	0,4	0,0	2	1
Bahçelievler	3,5	0,3	2	1
Bakırköy	93,6	9,1	10	5
Bayrampaşa	25,4	2,5	1	0
Beşiktaş	53,7	5,2	9	4
Beyoğlu	42,7	4,1	20	9
Eminönü	33,3	3,2	12	5
Esenler	0,1	0,0	1	0
Eyüp	78,4	7,6	24	11
Fatih	55,0	5,3	15	7
Gaziosmanpaşa	15,1	1,5	3	1
Güngören	2,4	0,2	1	0
Kağıthane	12,3	1,2	4	2
Küçükçekmece	0,0	0,0	0	0
Sarıyer	164,3	15,9	15	7
Şişli	21,4	2,1	4	2
Zeytinburnu	28,4	2,8	4	2
Avrupa Yakası Toplam	630,1	61	127	58
Beykoz	62,4	6,0	11	5
Kadıköy	76,1	7,4	13	6
Kartal	50,3	4,9	15	7
Maltepe	45,8	4,4	7	3
Pendik	69,3	6,7	10	5
Sultanbeyli	0,0	0,0	0	0
Tuzla	0,0	0,0	0	0
Ümraniye	21,2	2,1	5	2
Üsküdar	77,6	7,5	32	15
Anadolu Yakası Toplam	402,8	39	93	42
TOPLAM	1032,9	100	218	100

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisindeki yeşil alanların ilçelere göre dağılımı incelendiğinde, en fazla yeşil alanın Sarıyer İlçesi'nde bulunduğu görülmektedir. Sarıyer İlçe sınırları içinde, Sarıyer Bölge Şefliği ve Yıldız Korular Şefliği olmak üzere 2 farklı bölge şefliği'nin toplam 164,3 ha büyüklüğünde yeşil alanı bulunmaktadır. Sarıyer İlçesi'ndeki Büyükşehir Belediyesi'ne ait yeşil alanlar İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yetki alanı içindeki tüm yeşil alanların %15,9'unu oluşturmaktadır (Tablo 4.12). İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin en az yeşil alanının bulunduğu ilçeler ise Bağcılar ve Esenler İlçeleridir. Avcılar, Küçükçekmece, Sultanbeyli, Tuzla İlçeleri ve belde belediyeleri sınırları içerisinde ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluğunda yeşil alan bulunmamaktadır. Bayrampaşa ilçesi ise Avrupa yakasında yer alan ilçeler içerisinde % 2,5 oranıyla dokuzuncu sırada yer almaktadır (İBB 2006).

ii. İlçe Belediyelerinin İlgili Müdürlükleri Yetkisindeki Kentsel Aktif Yeşil Alanlar

İlçe Belediyelerinin yetkisindeki yeşil alanların ilçelere göre dağılımı incelendiğinde Bakırköy İlçe Belediyesi'nin en fazla yeşil alana sahip olduğu görülmektedir. Bakırköy İlçe Belediyesi'nin yetkisindeki yeşil alanların toplam büyüklüğü 65 ha'dır ve ilçe belediyelerine ait yeşil alanların %13'ünü oluşturmaktadır. Bakırköy İlçe Belediyesi'ne ait yeşil alanlar adet olarak değerlendirildiğinde ise 90 adet yeşil alanın %6 oranını taşıdığı görülmektedir. Bakırköy İlçe Belediyesi'ne ait yeşil alanlar için ortalama yeşil alan büyüklüğü 7.168 m² olmaktadır ve bu değer İstanbul genelindeki tüm ilçe belediyeleri için tespit edilen ortalama yeşil alan büyüklüğünden oldukça yüksektir (3121 m²).

Yetkisi altındaki yeşil alan büyüklükleri en az olan ilçe belediyeleri ise sırasıyla, 4 ha ile Sarıyer ve Esenler İlçe Belediyeleri ve 5 ha ile Beyoğlu ve Beykoz İlçe Belediyeleridir. Bayrampaşa ilçesi ise bu sıralamada 19,4 ha ve ilçe belediyelerine ait yeşil alanların % 4'lük oranıyla onuncu sırada yer almaktadır (Tablo 4.13) (İBB 2006).

Tablo 4.13 İlçe belediyeleri ilgili müdürlüklerinin yetkisindeki kentsel aktif yeşil alanların yerleşim birimlerine göre dağılımı (İBB 2006)

İlçeler	Yeşil Alan Miktarı				Ortalama Yeşil Alan Büyüklüğü (m ²)
	Büyüklük (ha)	%	Adet	%	
Avclar	42,7	8	47	3	9078
Bağcılar	26,8	5	70	4	3836
Bahçelievler	16,3	3	49	3	3321
Bakırköy	64,5	13	90	6	7168
Bayrampaşa	19,4	4	50	3	3887
Beşiktaş	23,8	5	83	5	2866
Beyoğlu	4,5	1	39	2	1162
Eminönü	6,4	1	25	2	2550
Esenler	4,3	1	15	1	2837
Eyüp	21,8	4	114	7	1916
Fatih	22,4	4	88	5	2550
Gaziosmanpaşa	18,5	4	96	6	1922
Güngören	9,0	2	40	2	2252
Kağıthane	11,4	2	45	3	2541
Küçükçekmece	30,0	6	50	3	6000
Sarıyer	3,6	1	26	2	1367
Şişli	14,4	3	89	5	1621
Zeytinburnu	9,7	2	28	2	3468
Adalar	7,4	1	26	2	2831
Beykoz	4,7	1	36	2	1315
Kadıköy	50,7	10	82	5	6180
Kartal	10,9	2	58	4	1882
Maltepe	6,0	1	21	1	2845
Pendik	11,2	2	46	3	2427
Sultanbeyli	1,2	0	9	1	1294
Tuzla	5,0	1	17	1	2965
Ümraniye	21,6	4	91	6	2378
Üsküdar	38,0	8	192	12	1981
İlçe Belediyeleri	506,3	100	1622	100	3121

4.2.2. Bayrampaşa İlçesi mevcut arazi kullanım durumu

Planlamaya konu olan Bayrampaşa İlçesi'nin batı sınırı boyunca yoğun bir yerleşim yoktur. Bu kesimde sosyal ve kentsel hizmet alanları bulunmaktadır. Bunlar kuzeyden itibaren Bayrampaşa Şehir Parkı, Kuru Gıdacılar Sitesi, Bayrampaşa Hal tesisleri, Mega Center, Bayrampaşa Şehirlerarası Otogarı'dır. Ayrıca bu son iki tesis

alanının doğusunda ise Bayrampaşa Cezaevi yer almaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda; yerleşik alanda konut fonksiyonunun, bina zemin katlarında ticaret ve imalathane fonksiyonları ile birlikte; üst katlarda ise daha yoğun olarak yer aldığı görülmektedir (Ünver 2005).

Arazi tespit çalışmaları sonuçlarına göre, Bayrampaşa İlçesi'nde 271881 kişi yaşamaktadır. Bayrampaşa İlçe genelinde, 2000 yılı nüfus sayımı sonuçları (246.646) ile 2006 yılı arazi tespit verileri arasındaki yaklaşık 26000 kişilik nüfus farkının sebebi yoğunluk artışıdır (İBB 2007).

İlçenin tamamı için yapılacak bir değerlendirmede ise; 25875 kişilik bir nüfusun mahallelere göre dağılımına baktığımızda, Yıldırım Mahallesi 7087 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Kartaltepe 5424 kişi ile ikinci, Altıntepsi 3191 kişi ile üçüncü sırada bulunmaktadır (İBB 2007).

Bayrampaşa İlçesi'ne ait kentsel çalışma alanları incelendiğinde, yönetim tesisleri Bayrampaşa Belediyesi, Bayrampaşa Kaymakamlığı, muhtarlıklar, çevik kuvvet, trafik ekipler müdürlüğü, müftülük, karakollar, itfaiye, telekom, meyve ve sebze hali idareleri olup toplam 21.05 ha'lık bir alanda hizmet vermektedir.

Alanda bulunan kamu kurum ve kuruluşları idaresine bağlı tesisler ise teknik altyapı alanları olarak 5.88 ha yüz ölçüme sahiptir. Bayrampaşa ilçesinde ilçenin kuzey ucunda ve güneyinde Askerlik Şubesi olmak üzere 2 adet askeri alan bulunmakta olup 12.26 ha'lık alana sahiptir.

Ticaret alanları, ilçenin tamamında dağınık bir şekilde ve özellikle bina zemin katlarında bulunmaktadır. Üst kat kullanımları genellikle konut fonksiyonudur. Ticaret fonksiyonu genel olarak Bayrampaşa Belediye binası çevresinde, Abdi İpekçi Caddesi, Demirkapı Caddesi, Esenler Caddelerinin uzantıları şeklinde merkez niteliğinde olması nedeniyle yoğunlaşmaktadır ve yaklaşık olarak 60.31 ha'lık bir alanda hizmet vermektedir (İBB 2007).

Bayrampaşa İlçesi sınırları içinde yer alan iş merkezinin ilçe bazında ele alınarak değerlendirme yapılmasından çok kent ve ülke bütününe hizmet veren bir merkez olarak ele alınması gereken önemli bir ekonomik alan olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca otogarın batısında bulunan Bauhaus ve Carefourre alışveriş alanları, ilçenin önemli ticaret merkezleridir.

Bayrampaşa İlçesi'nde bulunan sanayi alanları, ilçenin güney ve güneydoğusunda yoğunlaşmaktadır. 1.derecede dokuma, 2.derecede metal eşya üretimi dallarında üretim yapılan bölge, Rami-Topçular aksında bulunan sanayi bölgesinin devamı niteliğindedir. Yaklaşık olarak brüt 47.64 ha'lık bir alanda hizmet vermektedir (İBB 2007).

II. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15.11.1994 tarih ve 3603 sayılı kararıyla Ferhatpaşa Çiftliği'nde I. Derece Doğal Sit ve II. Derece Arkeolojik Sit alanları ile tescilli bina ve ağaçların mevcut olduğu kararına varılmıştır. İlçenin güneybatısında bulunan Ferhatpaşa Çiftliği içerisinde bir tane tescilli çiftlik binası ile ağaçlar bulunmaktadır. Ayrıca Ferhatpaşa Çiftliği çevresinde II. Numaralı kültür ve Tabiat Varlıklarını koruma kurulunun 15.11.1984 tarih ve 3603 sayılı kararıyla belirlenen I. Derece Sit Alanı bulunmaktadır. Ferhatpaşa Çiftliği'nin güneybatısında II. Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15.11.1994 tarih ve 3603 sayılı kararıyla belirlenen II. Derece Arkeolojik Sit alanı bulunmaktadır. Bayrampaşa İlçesi sınırları içinde bulunan tescilli eserler; Yenidoğan mahallesi, Rami-Kışla Caddesi ve Cicoz Yolu köşesinde bulunan Sadrazam Mustafa Paşa Çeşmesi, Yenidoğan mahall esi, Ferhatpaşa Caddesi üzerinde bulunan Ferhatpaşa Çeşmesi, Orta Mahalle, İbrahimağa Caddesi ve Maltepe Yolu köşesinde bulunan Ali Ülker İlköğretim Okulu binası, Orta Mahalle, Tümen Sokak üzerinde bulunan Maltepe Kışlası, Yıldırım Mahallesi'nde bulunan su kemeri, Altıntepsi mahallesinin güneyinde kalan su terazisi, otogarın batısında bulunan Ferhatpaşa Çiftliği'dir (İBB 2007).

Planlama alanında eğitim tesisi olarak kreş, ilköğretim okulları, genel liseler, mesleki ve teknik liseler bulunmaktadır. Bunlardan Cevatpaşa Mahallesinde 2 adet

ilköğretim okulu, Yıldırım Mahallesinde 1 adet kreş-5 adet ilköğretim okulu-1adet lise, Kartaltepe Mahallesinde 3 adet ilköğretim okulu-1 adet lise, Kocatepe Mahallesinde 1 adet kreş-3 adet ilköğretim okulu, Muratpaşa Mahal lesinde 2 adet ilköğretim okulu-1 adet meslek lisesi, İsmetpaşa Mahallesinde 1 adet ilköğretim okulu-1 adet lise-1 adet meslek lisesi, Yenidoğan Mahallesinde 2 adet ilköğretim okulu-2 adet meslek lisesi-1 adet genel lise, Altıntepsi Mahallesinde 3 adet ilköğretim okulu-1 adet lise, Terazidere Mahallesinde 1 adet ilköğretim okulu, Vatan Mahallesinde 1 adet ilköğretim okulu, Orta Mahallesinde ise 2 adet ilköğretim okulu-1 adet meslek lisesi bulunmaktadır (İBB 2007).

İlçede bulunan ilköğretim tesislerinin toplam alanı 8.67 ha., ortaöğretim tesisleri alanı 6.2 ha., kreş alanları toplamı ise 0.17 ha.'dır.İlçede 3 sağlık ocağı, 5 dispanser, 1 devlet hastanesi, 3 özel hastane, 1 göz hastanesi bulunmaktadır. Sağlık tesislerinin toplam alanı 1.89 ha'dır.

İlçede Cevatpaşa Mahallesinde 2 adet, Yıldırım Mahallesinde 5 adet, Kartaltepe Mahallesinde 3 adet, Altıntepsi Mahallesinde 5 adet, Muratpaşa Mahallesinde 6 adet, İsmetpaşa Mahallesinde 2 adet, Kocatepe mahallesinde 3 adet, Teazidere Mahallesinde 1 adet, Vatan Mahallesinde 1 adet, Orta Mahallesinde 4 adet Yenidoğan Mahallesinde 1 adet olmak üzere 33 adet dini tesis bulunmaktadır. Dini tesislerin toplam alanı, 4.33 ha'dır.

Bayrampaşa Şehir Parkı ilçenin en önemli yeşil alanı olarak görülmektedir. İlçenin kuzeybatısında bulunan 16.06 ha'lık park İstanbul içinde önemli bir komplekstir. Bunun dışında yoğun bir yerleşmeye sahip olan Bayrampaşa İlçesinde konut alanları içerisine dağılmış küçük parklar, çocuk bahçeleri yeşil alanlar olarak sayılabilir. İlçe içerisinde semt parkları 53 adet olup toplam 19.18 ha, 5 adet çocuk parkı 0.19 ha alan kaplamaktadır. İlçede Cevatpaşa ve Orta mahalleleri sınırları içerisinde iki adet mezarlık alanı bulunmakta olup mezarlıkların toplam alanı 5,58 hektardır. Pasif yeşil alanlar ise toplam 60.24 ha'lık yüz ölçüme sahiptir.

Bayrampaşa İlçesi'nde spor tesisi olarak Altıntepsi Mahallesinde bulunan Bayrampaşa Çetin Emeç Stadi ve Muratpaşa Mahallesinde bulunan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait kapalı spor salonu bulunmaktadır. Terazidere mahallesinde Terazidere spor tesisleri, Kocatepe mahallesinde Bayrampaşa Açık spor tesisleri ile Cevatpaşa mahallesinde Cevatpaşa spor tesisleri mevcuttur. Spor tesislerin toplam alanı, 7.45 ha'dır.

İlçeye ait kentsel teknik altyapı alanları incelendiğinde; İstanbul İli ulaşım sistemi için önemli bir konuma sahip Bayrampaşa İlçesi'nin, iki çeşit ulaşım sistemine sahip olduğu görülmektedir. Bunlar karayolu ve hafif metro ulaşım sistemleridir (İBB 2007).

Bayrampaşa İlçesi, ulaşım açısından stratejik bir noktada bulunmaktadır. İlçenin batısından geçen TEM Bağlantı yolu ve ikiye bölerek geçen ve metropol bütününe hizmet veren TEM Bağlantı yolu en önemli çevre ulaşım arterleridir.

Bayrampaşa'nın mal ve kitle ulaşımında bağlantısını sağlayan en önemli çevre ulaşım aksları aşağıdaki gibidir;

Eski Edirne Asfaltı: İlçenin doğu sınırını oluşturmakta, Gaziosmanpaşa bağlantısını ve kuzeye doğru gelişen merkezlere olan bağlantıyı sağlamaktadır.

100. Yıl Caddesi, 24m'lik Yol: Yatayda TEM otoyolunu Eski Edirne Asfaltına bağlayan önemli ulaşım akslarıdır.

50.Yıl Caddesi: Eski Edirne Asfaltı üzerinden Gaziosmanpaşa -Otogar bağlantısını sağlayan ilçe için düşeyde önemli bir ulaşım güzergâhıdır.

Abdi İpekçi Caddesi: Eski Edirne Asfaltı üzerinden Gaziosmanpaşa İlçe merkezi ile Bayrampaşa İlçe merkezini birbirine bağlamakta, Topkapı -Maltepe ulaşımını sağlamaktadır.

Esenler Caddesi: Topkapı-Otogar Bağlantısını sağlayan ilçe için önemli ulaşım aksıdır.

Bu akslar dışında, Maltepe Caddesi, Tuna Caddesi, Kamil Caddesi, Hudut yolu, Cicoz Yolu Caddesi, Ş.Kamil Balkan Caddesi çevreye ve ilçeye hizmet eden önemli ulaşım akslarındandır.

Bayrampaşa İlçesindeki sanayi ve ticari aktivitelerin İstanbul ve ülke geneline hizmet vermesine karşılık otopark alanları son derece yetersiz durumda dır. İlçede toplam 27 adet açık otopark alanı bulunmaktadır. Raylı sistem güzergâhı olarak Havaalanı-Otogar-Aksaray Hafif Metro ve Bağcılar-Zeytinburnu-Kabataş tramvay hatları hizmet vermektedir. Havaalanı-Otogar-Aksaray Hafif Metro hattına ait Bayrampaşa, Otogar ve Davutpaşa İstasyonu olmak üzere 3 adet metro istasyonu bulunmaktadır. İlçede inşaat aşamasında olan hafif metro çalışması bulunmaktadır. Eski Edirne Asfaltı üzerinde bulunan Edirnekapı -Sultançiftliği inşaatı devam eden projelerdendir (İBB 2007).

20,6 hektarlık bir alana sahip olan Oto terminal (Büyük İstanbul Otogarı), İstanbul Metropoliten Alanı tarihi çekirdeğinin batısında yer almaktadır. Kent merkezine yakın bir yerde konumlanan Otogar, Bayrampaşa İlçesinin güneybatısında, TEM Otoyolunun güneyinde yer almaktadır (Tablo 4.14).

Sosyal ve teknik altyapı alanlarının mevcut durumuna ve yönetmelikle belirlenmiş olan standartlara göre yapılan karşılaştırmasına genel olarak baktığımızda, İlçe genelinde 154,78 ha sosyal ve teknik altyapı alanı olduğu görülmektedir.

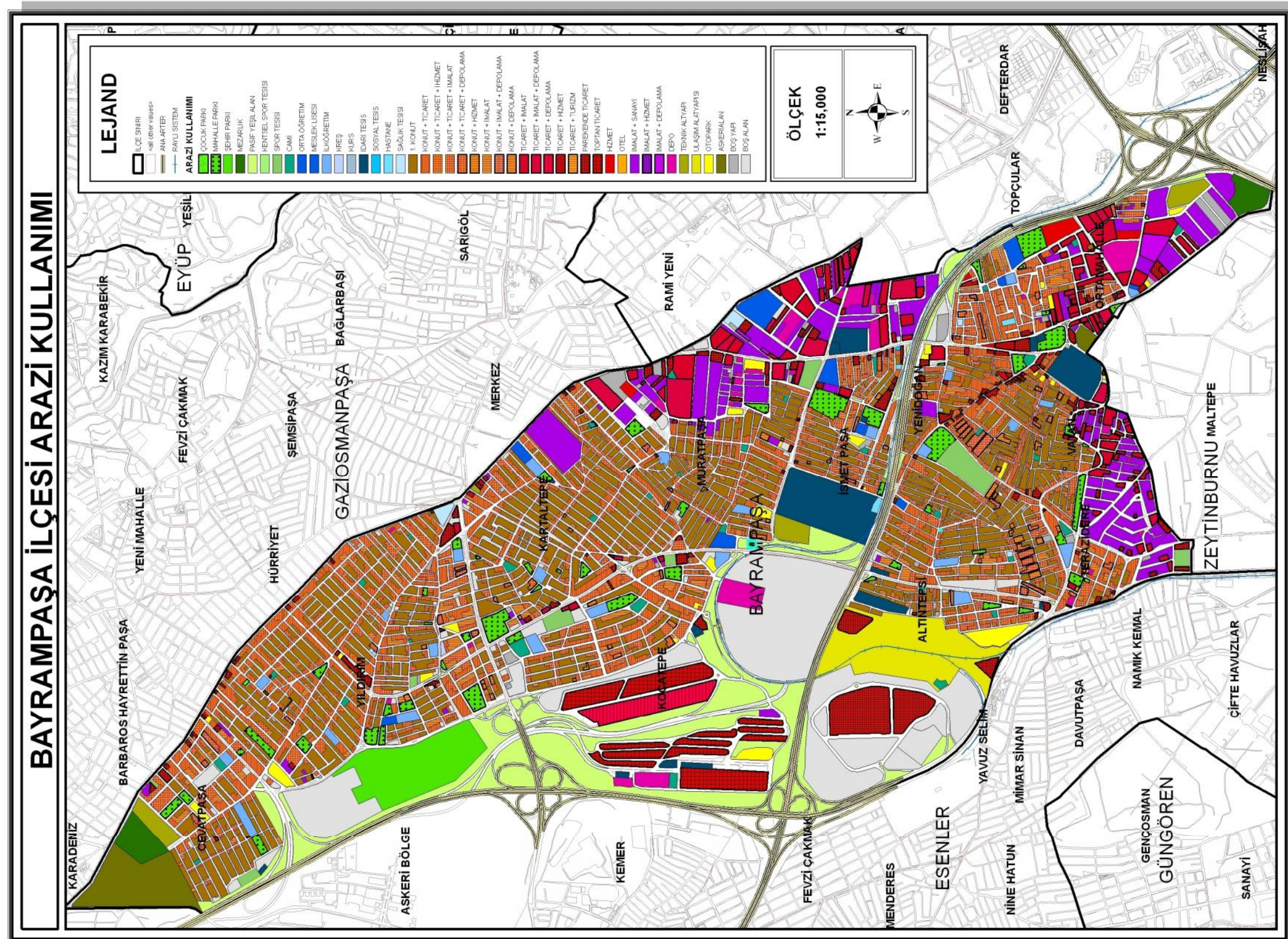
Mevcut nüfusa göre olması gereken sosyal ve teknik altyapı alanları ise 989,62ha'dır. İlçede mevcut ve olması gereken sosyal ve teknik altyapı alanları arasında oldukça büyük bir fark göze çarpmaktadır. Yönetmelikle belirlenen donatı standartlarına göre mevcut yerleşim alanları yetersiz kalmaktadır. Çünkü Bayrampaşa İlçesi için gerekli sosyal ve teknik altyapı alanları toplamı ilçenin toplam alanından daha fazladır. Bu durum ilçedeki yoğunluk ve nüfus değerlerinin çok yüksek olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

Tablo 4.14 Bayrampaşa İlçesi sosyal donatı alanları alan dağılımı ve standartlarla karşılaştırılması (İBB 2007)

FONKSİYON		MEVCUT		STANDARTA GÖRE OLMASI GEREKEN ALAN (ha) NÜFUS: 271.881	İHTİYAÇ DUYULAN ALAN (ha)
		MEVCUT (ADET)	MEVCUT (ha)		
EĞİTİM ALANLARI	Kreş + Anaokulu	2	0.17	27.18	27.01
	Mesleki Öğretim	5	4.39	81.56	75.02
	Ortaöğretim	5	2.15		
	İlköğretim	25	8.67	122.34	113.67
	Toplam	37	15.37	231.08	215.71
SAĞLIK TESİSİ ALANLARI	Hastane	1	0.24	108.75	107.26
	Sağlık Tesisi	6	1.25		
	TOPLAM	7	1.49	108.75	107.26
KÜLTÜREL TESİS ALANLARI	Kültürel Tesis	0	0.00	67.97	67.97
	Sosyal Tesis (huzurevi, rehabilitasyon m., güçsüzler evi, yetiştirme yurdu)	1	0.05	40.78	40.74
	Halk Eğitim Merkezi	0	0.00	10.88	10.88
	TOPLAM	1	0.05	119.62	119.58
YEŞİL-AÇIK ALANLAR	Kentsel Spor Alanı	2	4.17	271.88	223.08
	Semt Spor Alanı	6	3.28		
	Mahalle Parkı	55	25.06		
	Çocuk Oyun Alanları	5	0.23		
	Şehir Parkı	1	16.06		
	Mezarlık	2	6		
	Pasif	95	60.24		
	TOPLAM	164	106.61	271.88	223.08
DİNİ TESİS ALANLARI	Cami	33	4.33	13.59	9.27
İDARİ TESİS		16	21.05	135.94	114.89
TEKNİK ALTYAPI (yol ve otoparklar hariç)		6	5.88	108.75	102.87
TOPLAM		264	154.78	989.62	898.57

Bayrampaşa İlçesi'nde hiçbir sosyal ve teknik altyapı alanında yönetmelik standartlarını yakalamak mümkün olmamıştır. Eğitim alanları açısından baktığımızda, mevcut eğitim tesislerinin 15,37 hektar, olması gerekenin ise 231,08 hektar olduğu görülmektedir. Kreş, ilköğretim, lise, meslek lisesi gibi temel eğitim tesislerinin oldukça yetersiz olduğu görülmektedir. Sağlık tesislerinin mevcutta 1,49 hektar gibi çok düşük bir yer kaplaması da önemli bir eksik olarak göze çarpmaktadır. Olması gereken sağlık tesisleri alanı ise 108,75 hektardır. İlçede üç tane özel bir tane devlet hastanesi bulunmaktadır. İlçedeki kültürel tesisler 0,05 hektar, olması gereken ise 119,62 hektardır. Bayrampaşa İlçesi kültürel açıdan nüfusun her zaman ihtiyaç duyduğu türden sosyal ve kültürel tesisler açısından yetersizdir. Mevcutta aktif yeşil alanlar 42,89ha iken olması gereken 271,88 hektardır. Nüfusun ihtiyaç duyduğu semt ve mahalle ölçeğinde çocuk oyun bahçesi, park, spor ve dinlenme alanları türünden yeşil alanların yetersizliği açık olarak görülmektedir. Dini tesisler mevcutta 4,33ha olup, yönetmeliğe göre olması gereken 13,59 hektardır. Dini tesis alanları da yönetmelik de belirlenen standartların altındadır. İdari tesisler açısından baktığımızda, 21,05 hektarlık mevcut idari tesis alanlarının, toplamda 135,94ha olması gerekmektedir (Harita 4.11) (Tablo 4.14).

Harita 4.11 Bayrampaşa İlçesi arazi kullanım durumu

4.2.3. Bayrampaşa İlçesi imar planlarındaki yeşil alan kararları

1/1000 Revizyon Uygulama İmar Planı'nda, Bayrampaşa ilçesi'nin yoğun bir konut dokusuna sahip olduğu için mevcut yeşil alanlar yok denecek kadar az ve genellikle çok küçük parsellerin hâkim olduğundan dokuda yeşil alan bütünlüğü sağlanamadığı savunulmaktadır.

Planda, Bayrampaşa İlçesi batı kısmındaki Şehir Parkı yerleşim ve Bayrampaşa İlçesi çevresindeki yerleşimlerine hitap eden önemli yeşil alan olarak görülmektedir. Ancak yeşil alanlar yok denecek kadar azdır. Bu nedenle 1/5000 ölçekli tasdikli Revizyon Nazım İmar Planında gösterilen yeşil alanlar aynen 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planına aynen yansıtılmıştır. Bunların dışında ayrıca Revizyon Nazım İmar Planında konut alanı olarak gösterilen iki alanda ve ticaret+hizmet alanı olarak gösterilen Abdi İpe kçi ve Numunebağ Caddeleri üzerinde bulunan Bayrampaşa Belediyesi'nin kuzeyindeki alan ilçedeki yeşil alanların yetersiz olması nedeniyle park alanı olarak önerilmiştir. Planda, toplam park ve dinlenme alanları 77.55 ha., çocuk bahçeleri 4.10 ha., şehir parkı 48 ha. planlanmış olup toplam planlanan yeşil alan (park ve dinlenme alanları, çocuk bahçeleri, şehir parkı ve oyun alanları) 129,65 ha.'dır. Kişi başına düşen yeşil alan 3.84 m²/kişi'dir.

Planda, mezarlıklar planlama alanı içinde oldukça önemli donatı alanı teşkil etmektedir. Ayrıca bölgenin yoğunluğunun düşmesinde önemli bir etkidir. 5.58 hektar mezarlık alanı bulunmaktadır. Hıfzıssıhha Kanununa göre konutlara 500m uzaklıkta mezarlık alanı planlanması gerekeceğinden mevcut mezarlık alanları Ağaçlandırılacak Alan olarak planlandığı görülmüştür (Tablo 4.15). 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planında planlanan yeşil alanların dışında; otoyolların kenarında (kamulaştırma sınırları içinde) ve hafif metro hattı güzergahları kenarlarında pasif yeşil alan düzenlemeleri yapıldığı görülmektedir. Planlamada ilke olarak karayolu kamulaştırma sınırını yeşil alan olarak değerlendirileceği bu alanlardan pasif değil aktif olarak faydalanılması, sınırlı kaynaklarla yeşil alan ihtiyacını karşılamada çözüm olarak düşünülmüştür. Plan bütününde toplam 30.71 ha.'lık bir alan pasif yeşil alan olarak planlanmıştır.

Tablo 4.15 Bayrampaşa İlçesi 1/5000 ve 1/1000 planlarının arazi kullanım kararlarının karşılaştırılması (İBB, 2007)

21.03.2003 TASDİKLİ 1/5000 ÖLÇEKLİ REVİZYON NAZIM İMAR PLANLARI İLE 1/1000 ÖLÇEKLİ REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANLARI'NIN KARŞILAŞTIRMALI ARAZİ KULLANIMI ANALİZİ							
	ARAZİ KULLANIMI			ARAZİ KULLANIMI			
1/1000 ÖLÇEKLİ REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANLARI Hedeflenen Nüfus: 338.000 Kişi	m²	ha	21.03.2003 TASDİKLİ 1/5000 ÖLÇEKLİ REVİZYON NAZIM İMAR PLANLARI Hedeflenen Nüfus: 302.900 Kişi	m²	ha	FARKLAR (m2)	FARKLAR (ha)
YÖNETİM MERKEZLERİ	42762.02	4.28	İDARİ TESİS ALANLARI	42,000.00	4.20	-5,828.92	-0.58
KAMU KURULUŞ ALANLARI	49836.73	4.98					
ASKERİ ALANLAR	111462.01	11.15	ASKERİ ALANLAR	-	-	-	-
TİCARET ALANLARI	465488.23	46.55	TİCARET ALANLARI	-	-	-	-
TİCARET+HİZMET ALANLARI	1104371.14	110.40	TİCARET+HİZMET ALANLARI	-	-	-	-
TOPTAN TİCARET VE DEPOLAMA ALANLARI	386557.47	38.66	TOPTAN TİCARET VE DEPOLAMA ALANLARI	-	-	-	-
TİCARET+DEPOLAMA VE GÜMRÜK ALANLARI	164664.77	16.47	TİCARET+DEPOLAMA VE GÜMRÜK ALANLARI	-	-	-	-
KONUT ALANI (NET ALAN)	2506045.83	250.60	KONUT ALANI (BRÜT ALAN)	3,383,000.00	338.30	-914,639.54	-91.46
PAZARLAMA ALANI	6594.39	0.66	PAZARLAMA ALANI	-	-	-	-
BAKIM VE AKARYAKIT İSTASYONU	20958.26	2.10	BAKIM VE AKARYAKIT İSTASYONU	-	-	-	-
PARK VE DİNLENME ALANLARI	775528.23	77.55	PARK VE DİNLENME ALANLARI	510000	51.00	265528.26	26.55
ÇOCUK BAHÇELERİ	41020.35	4.10	ÇOCUK BAHÇELERİ	-	-	-	-
ŞEHİR PARKI	480000	48.00	ŞEHİR PARKI	480000	48.00	-	-
MEZARLIK	55800.7	5.58	MEZARLIK	54000	5.4	1800.7	0.180
İLKÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI	108971.39	10.90	İLKÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI	112,000.00	11.20	3522.30	0.352
ORTAÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI	40274.13	4.03	ORTAÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI	-	-	-	-

ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİ	82292.12	8.23	ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİ	-	-	-	-
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM ALANLARI	44323.73	4.43	MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM ALANLARI	-	-	-	-
KREŞ	1814.01	0.18	TEMEL EĞİTİM ÖNCESİ ALANLARI	1,700.00	0.17	114.01	0.01
SOSYAL VE KÜLTÜREL TESİS ALANI	66514.14	6.65	SOSYAL VE KÜLTÜREL TESİS ALANI	104,000.00	10.40	38,694.20	3.87
SAĞLIK TESİSLERİ ALANI	42536.77	4.25	SAĞLIK TESİSLERİ ALANI	140,000.00	14.00	-96,855.02	-9.69
DİNİ TESİSLER ALANI	42797.97	4.28	DİNİ TESİSLER ALANI	44,000.00	4.40	-1,891.71	-0.19
AÇIK SPOR TESİSLERİ ALANI	79211.47	7.92	AÇIK SPOR TESİSLERİ ALANI	-	-	-	-
KAPALI SPOR TESİSLERİ ALANI	17658	1.77	KAPALI SPOR TESİSLERİ ALANI	-	-	-	-
DOĞAL SİT ALANI	35573	3.56	DOĞAL SİT ALANI	-	-	-	-
2. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI	20730.94	2.07	2. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI	-	-	-	-
OTOTERMİNAL	177719.03	17.77	OTOTERMİNAL	-	-	-	-
TRAFO	1076.47	0.11	TRAFO	-	-	-	-
REFÜJ	307098.81	30.71	REFÜJ	-	-	-	-
AÇIK OTOPARK	23644.63	2.36	AÇIK OTOPARK	-	-	-	-
KAT OTOPARKI	7534.91	0.75	KAT OTOPARKI	-	-	-	-
YOLLAR	2528241.78	252.82	YOLLAR	-	-	-	-
TOPLAM ALAN	9613124.75	961.312	TOPLAM ALAN	4640700.00	464.07	705534.40	70.553
ZEMİN ALTI OTOPARK ALANLARI	31882.98	3.19	ZEMİN ALTI OTOPARK ALANLARI	-	-	-	-
AKTİF YEŞİL ALANLAR (Park ve Dinlenme Alanları, Çocuk Bahçeleri, Şehir Parkı, Açık ve Kapalı spor alanları)	1167439.37	116.74	AKTİF YEŞİL ALANLAR	760000	76.0	407439.37	40.743
TEKNİK ALTYAPI ALANLARI (İ.S.K.İ., TEAŞ., İGDAŞ vb. + Trafo Alanları)	50913.20	5.0913	TEKNİK ALTYAPI ALANLARI (İ.S.K.İ., TEAŞ., İGDAŞ vb.)	61000	6.10	-10086.80	-1.0086
ORTAÖĞRETİM TESİS. AL. (Ortaöğretim ve Teknik Meslek Liseleri)	84597.86	8.4597	ORTAÖĞRETİM TESİSLERİ ALANI	75000	7.50	9.59786	0.9597

4.2.4. Bayrampaşa İlçesi yeşil alan envanteri

Bu başlık altında Bayrampaşa ilçesi yeşil alanlarının; konum durumları, donatımı, alansal büyüklükleri ve işlevleri ağırlıklı puanlara göre incelenerek niteliksel ve niceliksel bir sonuca yaklaşılmaya çalışılmıştır. Böylece Bayrampaşa İlçesi'nin mevcut yeşil alanları, konumları ve yeterlilik durumları ortaya konarak ilçenin yeşil alan açığı saptanmıştır.

Bayrampaşa İlçesi yeşil alan envanteri bu bağlamda, çocuk oyun alanları, mahalle parkları, şehir parkları, spor alanları, görsel yeşil alanlar ve refüjler, mezarlıklar olmak üzere altı bölümde yapılmıştır (Harita 4.12).

Donatı ve malzemeler bakımından, Bayrampaşa çocuk oyun alanları ve mahalle parkları, zemin öğeleri, gölge öğeleri, çevreleyici öğeler, oturma öğeleri, aydınlatma öğeleri, çöp kutuları, plastik öğeler, su oyun öğeleri ve bitkisel öğeler olmak üzere dokuz bölümde incelenmiştir.

4.2.4.1. Çocuk oyun alanları

Çocuk oyun alanlarını niteliksel yönden incelerken konumları, donatım durumları ve alan büyüklükleri göz önünde tutulmuştur. Belirtilen niteliklerin hepsine ayrı ayrı puan verilmiştir. Bir çocuk oyun alanının kullanım yoğunluğu açısından, donatım durumunun ve alanının kazanacağı önemin konumundan daha etkili olacağı görüşü ile konum puanlamasının kat sayısı "1", donatım ve alan puanlamasında ise kat sayı "2" alınmıştır.

Konum durumu incelenirken, çocuk oyun alanlarının, ana yola cepheli olması çocuklar için tehlike yaratması yönünden olumsuz kabul edilerek bir puan, ara yollarla çevrili bulunması iki puan ve konutlar arasında bulunması durumunda ideal bir konum olduğu için üç puan olarak kabul edilmiştir (Yıldızcı 1978).

Donatım puanlaması ise, çocuk oyun alanlarında çocuk oyun elemanlarının yeterliliği, tehlikeye karşı korunmuş olması, oturma elemanlarının yeterliliği, güneş

alma durumu, bitkisel öğelerin yeterliliği ve çöp elemanlarının yeterliliği gibi kriterlere göre; iki puan=kötü, dört puan=orta, altı puan=iyi ve sekiz puan=çok iyi olarak sınıflandırılmıştır (Yıldızcı 1978).

Alan puanlamasında ise çocuk oyun alanlarına, alan büyüklüğüne göre, 0-500 m² arası 2 puan, 501-1000 m² arası 4 puan, 1001-3000 m² arası 6 puan, 3000 üzeri 8 puan verilmiştir. İmar İskan Bakanlığı'nın donatı alanları için belirlemiş olduğu, kişi başına 1.5 m² oranı kabul edilmiştir.

Çocuk oyun alanlarının; konum, donatım ve alan büyüklüklerine göre kaliteleri belirlenmiştir. Buna göre konum, donatım ve al ansal puanlamalarının toplamı 18-24 arası çok iyi kalitede, 13-17 arası iyi, 9-12 arası orta ve 5-8 arası ise kötü kalite olarak belirlenmiştir (Tablo 4.16) (Sönmez 1995).

Tablo 4.16 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenme kriterleri

KONUM	DONATI	ALAN (m ²)	KALİTESİ
PUANI (Katsayı 1)	PUANI (Katsayı 2)	PUANI (Katsayı 2)	PUANI (Katsayı toplam)
 - 1 ANA CADDE	 - 2 = KÖTÜ	 - 2 = 0-500 m ²	D - 5 - 8 KÖTÜ
 - 2 ARA YOLLAR	 - 4 = ORTA	 - 4 = 501-1000 m ²	C - 9 - 12 ORTA
 - 3 KONUT ARASI	 - 6 = İYİ	 - 6 = 1001-3000 m ²	B - 13 - 17 İYİ
	 - 8 = ÇOK İYİ	 - 8 = 3001-5000 m ²	A - 18 - 24 ÇOK İYİ

Tablo 4.17'dan görüleceği üzere Bayrampaşa İlçesi'nde 5 adet çocuk oyun alanı olup gerek nitelik, gerekse nicelik yönünden yeterli değildir. Tablo 4.18'de görüleceği gibi bu 5 çocuk oyun alanının 3'ü kötü, 2'i orta kalitededir.

Tablo 4.17 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi (EK-1)

ÇOCUK OYUN ALANI	ALAN (m ²)	KONUM	DONATI	ALAN	KALİTE
NAİL REŞİT ÇOCUK OYUN ALANI	150				D
HÜLYA SOKAK ÇOCUK OYUN ALANI	270				C
OYUNCAKİSTAN ÇOCUK OYUN ALANI	1500				C
TERAZİDERE ÇOCUK OYUN ALANI	325				D
KIZILIRMAK ÇOCUK OYUN ALANI	100				D
TOPLAM	2345				

Tablo 4.18 Bayrampaşa İlçesi çocuk oyun alanlarının standartlarla karşılaştırılması

Nüfus ¹	Mevcut Çocuk Oyun Alanları			Standart		Çocuk Oyun Alanı Açığı	
	Sayısı	Kalitesi	Toplam alan (m ²)	m ² /ki	Alan(m ²)	m ² /ki	Alan(m ²)
271.881	3	kötü	2345	1,5	407821,5	1,49	405476,5
	2	orta					

Bayrampaşa İlçesi'nde bulunan çocuk oyun alanının toplam alanının Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın 1,5 m² olan normuna göre yetersiz olduğu görülmüştür. Bu normlara göre 405476,5 m² çocuk oyun alanı açığı bulunmaktadır (Tablo 4.18).

Çocukların oyun alanlarının donatımında kullanılan malzemeler, onların doğa ile tanışıp bütünleşmelerini sağlamalıdır. Çocukların temiz hava gereksinimi, o yun olanakları buna bağlı sosyal ilişki geliştirmeleri, bu mekânlar sayesinde sağlanır (Bakan ve Konuk 1987).

¹ İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce belirlenen 2007 yılı projeksiyon nüfusu

Çocuk oyun alanlarının nitelik olarak değerlendirilmesinde donanım yönünden 3'ü kötü ve de 2'si orta durumdadır. İncelenen oyun alanlarında zemin malzemesi olarak kum kullanılmıştır. Gölgeleme elemanları çocuk oyun alanlarında ebeveynlerin çocuklarını rahatça oturup izleyebilecekleri ve sıcak havalarda çocukların rahatça oyun oynamalarını sağlamalıdır. Bu ortamlar yapısal elemanlar olduğu gibi ağaç, çalı gibi bitkisel elemanlarla da sağlanabilir. İncelenen çocuk oyun alanlarında çocuğun oynaması sırasında ebeveynlerin oturabilecekleri oturma birimleri ve gölgeleme elemanları bulunmamaktadır. İncelenen çocuk oyun alanlarının hiçbirinde çeşme tuvalet ve çöp elemanlarına rastlanmamıştır. Özellikle çevre kirliliği ve temizlik ile ilgi alınması gerekli önlemler ve konunun hassasiyeti daha çocukluk çağından itibaren benimsetilmelidir. Küçük yaşta kazanılan alışkanlıklar daha kalıcı olduğundan her oyun alanında mutlaka bu elemanlara yer verilmelidir. Oyun alanlarında kuşatma elemanı ya hiç kullanılmamış veya demir parmaklık kullanılmıştır. Kuşatma elemanı olarak düşünülebilecek en uygun malzeme olan bitkisel materyale hiç yer verilmemiştir.

Bayrampaşa İlçesi, çocuk oyun alanları, geleneksel oyun alanları diye tabir ettiğimiz, çocuğun fiziksel enerjisini harcadığı, atlama, koşma, kayma gibi hareketlerin karşılandığı donatıları içerir. Sık sık görülen oyun alanı tiplerindendir ve aletler yaygın olarak tek tip kullanıma cevap verecek niteliktedir. Çocuk oyun alanlarında çocukların severek oynadığı su ve kumdan oluşan oyun elemanlarına hiçbir oyun alanında rastlanmamıştır. İncelenen oyun alanlarında karşılaşılan önemli bir sorun da özürli çocuklara yönelik oyun elemanlarının bulunmamasıdır.

Çocuk oyun alanlarında yapılan incelemelerde bazı parklarda bitkilendirmenin hiç olmadığı bazılarında ise tasarım ilkeleri ve planlanma kriterleri göz önünde bulundurulmadan rasgele ve yetersiz bitkilendirme yapıldığı gözlenmiştir.

4.2.4.2. Mahalle parkları

Mahalle parklarının niteliksel değeriendirilmesi ise, mahalle parkının işlevleri, alanı ve donatım kriterlerine göre yapılmıştır.

İşlevler olarak, manzara seyri, sessizlik, çevre canlılığı, sık ağaçlık, su elemanı, spor elemanı ve çocuk oyunu varsayılmıştır. İşlevlerin her birisi için birer puan hesap edildiği halde çocuk bahçesinin olmasına 2 puan verilirken spor alanlarının olmasına 3 puan verilmiştir (Yıldızcı 1978).

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı mahalle parkları için kişi başına 2 m² bir alan önermektedir. Yıldızcı, 1982'ye göre Mahalle parkları ve meydanlardan oluşan mahalle ünitesi düzeyindeki yeşil alanlar, 15000 kişilik nüfus büyüklüğüne hizmet verir ve minimum 45 ha'lık alanı kapsar (İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2006). Fakat bu değer çeşitli ülkelerde 8.000 m² ve 20.000 m² arasında değişmektedir (İ.A.U.R.P., 1968). Bayrampaşa İlçesi mahalle parkları planlı bir dağılım göstermeyip, çeşitli büyüklüklere sahip olmaları nedeni ile alansal puanlama 5 bölümde ele alınmıştır.

Donatım durumu ise ekipmanların yeterliliği ve kalitesinin sübjektif gözlemler sonucu, kötü, orta, iyi ve çok iyi olarak nitelendirilmiştir (Yıldızcı 1978).

Mahalle parklarının işlev, alan ve donatım puanlarının toplamı 19 -25 ise çok iyi, 15-18 puan iyi, 10-14 puan orta 0-9 puan ise kötü kalite olarak belirlenmiştir (Tablo 4.19) (Sönmez 1995).

Tablo 4.19 Bayrampaşa İlçesi mahalle nitelik ve nicelik yönünden in celenme kriterleri

İŞLEVLERİ	DONATI	ALAN (m ²)	KALİTESİ
PUANI	PUANI	PUANI	PUANI (Toplam)
 - 1 MANZARA SEYRİ - 1 SESSİZLİK	 - 1 = KÖTÜ	 - 2 = 0-3000 m ²	D - 0 – 9 KÖTÜ
 - 1 ÇEVERE CANLIĞI - 1 AĞAÇ SIKLIĞI	 - 2 = ORTA	 - 4 = 3001-6000 m ²	C - 10 – 14 ORTA
 - 1 GÜNEŞLENME - 1 SU ELEMANI	 - 3 = İYİ	 - 6 = 6001-10000 m ²	B - 15 – 18 İYİ
 - 2 ÇOCUK OYUN KÖŞESİ - 3 SPOR ALAN	 - 4 = ÇOK İYİ	 - 8 = 10001-20000 m ² - 10 = 20001 >+ m ²	A - 19 – 25 ÇOK İYİ

Tablo 4.20 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi (EK-2)

MAHALLE PARKI	ALAN (m ²)	MANZARA SEYRİ	SESSİZLİK	ÇEVRE CANLILIĞI	AĞAÇ SIKLIĞI	SU ELEMANI	ÇOCUK OYUN KÖŞESİ	SPOR ALANI	DONATI DURUMU	ALAN DURUMU	KALİTESİ
AŞEVİ KARŞISI MAHALLE PARKI	662						✓		■	○	D
ALTIN TEPESİ MAHALLE PARKI	624				✓	✓	✓		■	○	D
YAHYA KEMAL MAHALLE PARKI	8584			✓	✓	✓	✓		■	⊗	B
OKUL SOKAK MAHALLE PARKI	1437				✓		✓	▶	■	○	C
ŞEHİT KEMAL AŞIK MAHALLE PARKI	1247		✓				✓	▶	□	○	D
ŞEHİT SEDAT YENİGÜN MAH. PARKI	1862		✓		✓		✓		□	○	D
CEVATPAŞA MAHALLE PARKI	3780		✓			✓	✓		□	●	D
Ş. CEHAR DUDAYEV MAH. PARKI	4831		✓		✓	✓	✓		⊠	●	C
NASRETTİN HOCA MAHALLE PARKI	2338		✓				✓		■	○	D
KIYI SOKAK MAHALLE PARKI	5867		✓				✓		□	●	D
İSMET PAŞA MAHALLE PARKI	9637			✓	✓	✓	✓	▶	■	⊗	B
SABRİ AKPINAR MAHALLE PARKI	18370		✓		✓	✓	✓	▶	□	●	B
CEZAEVİ YOLU MAHALLE PARKI	1779				✓		✓		□	○	D
KARTALTEPE MAHALLE PARKI	3683				✓	✓	✓		□	●	D
A. İZZET BEGAVİÇ MAHALLE PARKI	3450			✓	✓	✓	✓		■	●	C
R. TAYYİP ERDOĞAN MAH. PARKI	13417			✓		✓	✓		■	⊗	C
97. YIL ÇEVRE MAHALLE PARKI	1347		✓		✓	✓			■	○	D
DR. NİHAT ERGİN MAHALLE PARKI	1105		✓		✓		✓		□	○	D
AVASKÖYÜ YOLU MAHALLE PARKI	552		✓						□	○	D
58. SOKAK MAHALLE PARKI	1105		✓				✓		□	○	D
MERCAN MAHALLE PARKI	2928			✓	✓		✓		□	○	D
KOCATEPE BARIŞ MAHALLE PARKI	4494			✓	✓		✓	▶	□	●	C
ERTUĞRUL GAZİ MAHALLE PARKI	7851		✓		✓	✓	✓		□	⊗	C
MEHMET AKİF ERSOY MAH. PARKI	7706			✓	✓	✓	✓		□	⊗	C

KOCATEPE METRO MAHALLE PARKI	25000						➤		☐	⊕	C
AHMET SARIOĞLU MAHALLE PARKI	3465		➤	➤	➤	➤	➤		☒	◐	C
MUZAFFER ÖZTEKİN MAH. PARKI	5938		➤		➤	➤	➤		☒	◐	C
DR. FAZIL KÜÇÜK MAHALLE PARKI	4517		➤		➤		➤	➤	☒	◐	C
ATATÜRK MAHALLE PARKI	10410			➤	➤	➤	➤		☒	●	B
UĞUR MUMCU MAHALLE PARKI	1544			➤					☐	○	D
İBRAHİM AĞA MAHALLE PARKI	325		➤				➤		☐	○	D
DR. SÜMER ÇAVDAR MAH. PARKI	1126			➤	➤	➤	➤		☒	○	D
FATİH MAHALLE PARKI	16500	➤		➤	➤	➤		➤	■	●	A
CİCİ MAHALLE PARKI	490		➤				➤		☐	○	D
60. YIL MAHALLE PARKI	10620		➤		➤	➤	➤	➤	☒	●	B
ŞEHİT NACİ ÇAKIR MAHALLE PARKI	2848		➤		➤	➤	➤		☐	○	D
ŞEHİT YILDIRIM ÖZBİR MAH. PARKI	3562		➤		➤	➤	➤		☐	◐	C
KAZIM KARABEKİR MAHALLE PARKI	2286		➤		➤		➤		☒	○	D
ŞEHİT METİN YÜKSEL MAH. PARKI	1220		➤		➤		➤		☒	○	D
SADIK HOCA MAHALLE PARKI	4598			➤	➤	➤	➤		☒	◐	C
ÇİZMECİ MAHALLE PARKI	432					➤			☐	○	D
M. EMİN ÖZTÜRK MAHALLE PARKI	2850		➤				➤	➤	☐	○	D
ÖZEL İDARE MAHALLE PARKI	14109				➤	➤		➤	☐	●	C
YILDIRIM BEYAZIT MAHALLE PARKI	6192				➤		➤	➤	☐	⊗	C
SEVGİ MAHALLE PARKI	2755			➤	➤	➤	➤		☒	○	D
75. YIL CUMHURİYET MAH. PARKI	4000		➤		➤	➤	➤		☒	◐	C
DR. SADIK AHMET MAHALLE PARKI	7054		➤		➤		➤		☐	⊗	C
HUDUT MAHALLE PARKI	2623		➤				➤		☐	○	D
SANCAK MAHALLE PARKI	2980				➤				☐	○	D
YILDIRIM HASTANESİ MAH. PARKI	1848		➤				➤		☐	○	D
ÖZKAYMAZ MAHALLE PARKI	840		➤		➤		➤		☐	○	D
NERMİN DİVOVİÇ MAHALLE PARKI	170		➤		➤		➤		☐	○	D
KINALIADA MAHALLE PARKI	375		➤						☐	○	D
CAHİT ZARİFOĞLU MAHALLE PARKI	370		➤				➤		☐	○	D
100. YIL MAHALLE PARKI	515		➤						☐	○	D
TOPLAM	250578										

Mevcut 55 mahalle parkı içerisinde Fatih Mahalle Parkı çok iyi, Yahya Kemal Mahalle Parkı, İsmet Paşa Mahalle Parkı, Sarpi Akpınar Mahalle Parkı, Atatürk Mahalle Parkı, 60.Yıl Mahalle Parkı'nın iyi kalitede iken geriye kalan 17 parkın orta ve 37 parkın ise kötü kalitede olduğu tespit edilmiştir. (Tablo 4.20)

Tablo 4.21 Bayrampaşa İlçesi mahalle parklarının standartlarla karşılaştırılması

Nüfus	Mevcut Mahalle Parkları			Standart		Gerekli Alan	
	Sayısı	Kalitesi	Toplam alan (m ²)	m ² /ki	Alan (m ²)	m ² /ki	Alan (m ²)
271.881	32	kötü	250.578	2.0	543.762	1,08	293.184
	17	orta					
	5	iyi					
	1	çok iyi					

Bayrampaşa İlçesi'nde bulunan mahalle parklarının toplam alanının Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın 2.0 m² olan normuna göre yetersiz olduğu görülmüştür. Bu normlara göre 293.184 m² mahalle parkı açığı bulunmaktadır (Tablo 4.21).

Bir parkın verimliliği, parkta yer alan ünitelerin beklenen amacına uygun kullanılabilirlik durumu veya beklenen faydayı sağlayabilmesi ölçütüyle değerlendirilir. Toplam 55 tane olan mahalle parkı gerekli ölçü standartlarını yakalayamamış olup en az 15 ha büyüklük standardını yalnızca 5 park sağlamaktadır.

Mahalle parkları, mahalle birimine hizmet vermek üzere düzenlenmiş, çocuk oyun alanları, dinlenme ve seyir alanları, yürüyüş alanları gibi temel rekreasyon aktivitelerine ve basketbol, voleybol gibi temel spor aktivitelerine olanak tanıyan donatıları barındıran yeşil alanlardır.

Mahalle halkının, bir araya gelerek sosyal etkileşiminin sağlandığı alanlar olan mahalle parklarının, sosyal ve psikolojik önemi büyüktür. Bu sebeple, mahalle parklarının düzenlenmesinde, yaratılan mekânların kullanıcıları bir araya gelmeye özendirerek nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.

İlçenin mahalle parklarına bakıldığında ise çocuk oyun köşeleri ve insanların dinlenme faaliyetlerinin karşılanabildiği alanlar bulunmaktadır. Ancak insanların sosyal aktivitelerini gerçekleştirebildikleri spor, yürüyüş gibi faaliyetler için alanlara ise hemen hiçbir parkta rastlanmamıştır.

İlçe parklarının çoğu yapısal materyal yönünden kalitesiz ve düzenlemelerin fonksiyonelliği bakımından yetersizdir. Park içerisindeki çocuk oyun köşelerinde kullanılan zemin malzemesi genellikle kum olup bazı parklarda (Yahya Kemal Mahalle Parkı) kullanılan kauçuk malzeme fonksiyonelliği bakımından idealdir. Oyun elemanı olarak ise hem hepsinde plastik malzemen oluşan geleneksel oyun elemanları kullanılmış olup bazılarında kum oyun alanına yer verilmiş olup sudan materyalli oyun elemanlarına hiçbir parkta rastlanmamıştır. Bazı oyun elemanları ise ergonomik açıdan uygun değildir.

Parklar için önemli kent mobilyaları olan çöp kutuları, wc, çeşme ve aydınlatma elemanlarına ya yer verilmemiş ya da yetersiz olduğu görülmüştür. Çöp elemanı için metal ve dökme beton malzeme, aydınlatma elemanı için metal taşıyıcılı malzeme kullanılmıştır. Parklarda anıtsal öğeye pek yer verilmemiş olup yer verilen anıtsal öğeler ise genellikle Atatürk büstüdür. Sınırlayıcı öğe olarak çalılar dışında, metal öğelere ve taş duvar elemanları kullanılmıştır.

Bazı parklarda insanların sosyal aktivitelerini gerçekleştirebilecekleri çay bahçeleri bulunmaktadır. Parklarda yer verilen havuz öğelerinin çevresi korunaksız olup tehlikelere zemin hazırlamaktadır. Araştırma alanında gölgeleme elemanı olarak yalnızca ağaçlardan faydalanılmış olup yapay gölgelendirme elemanına bazı çay bahçeleri dışında hiçbir parkta yer verilmemiştir. Dinlenme amaçlı kullanılan oturma birimleri, çocuk oyun köşeleri etrafında, parkın sakin ortamında ağaçlar altında, yol kenarında, gösteri havuzu çevresinde düzenlenirken, Fatih Parkı'nda seyir terasları oluşturulmuştur.

Oturma elemanları genellikle metal taşıyıcılı ahşap ve beton taşıyıcılı ahşap oturma banklarıdır. Bunun yanında çoğu parkta çocuğun oynaması sırasında

ebeveynlerin oturabilecekleri oturma birimleri bulunmamaktadır. Bazı parklarda kullanılan sulama sistemi oturma elemanları yanında konumlandırıldığı için oturma elemanlarını kullanılamaz duruma getirmektedir. Bazı parklarda yer verilen meydanlar gösteri amaçlı kullanılmaktadır (Fatih Parkı). Yürüyüş ve koşu pistine hemen hiçbir parkta yer verilmemiştir.

Parklarda yapılan incelemelerde bitkilendirmenin, tasarım ilkeleri ve planlama kriterleri göz önünde bulundurulmadan rasgele ve yetersiz yapıldığı gözlenmiştir. Bitkiler genellikle gölgelendirme amacıyla kullanılırken bazı parklarda sadece sınırlayıcı ve yönlendirici olarak kullanılmıştır. Bazı çocuk oyun köşeleri içinde yer verilen, çiçekleri ile arıları çeken, meyveleri ve yaprakları zehirli plan dikenleri ile çocuklar için tehlike arz eden bazı bitkiler kullanılmıştır. (gül, zakkum vb.) Bazı parklarda (Atatürk ve Fatih Parkı) topiary sanatına yer verilmiş olması parka görsel ve estetik zenginlik kazandırmıştır.

4.2.4.3. Şehir parkları

Bayrampaşa İlçesi'nde, donatım yönünden ve etki alanları itibari ile şehir parkı niteliği taşıyan Bayrampaşa Şehir Parkı, ilçenin kuzey-batısında Yıldırım mahallesinde, Otogar-Tem Bağlantı Yolu'nun doğu cephesinde, Hudut Yolu ve Şehit Kamil Balkan Caddesi'nin batı cephesinde yer alırken Ulaştırma KöprülÜ Kavşağı ile Otogar KöprülÜ Kavşağı arasında yer almaktadır. Park etki alanı itibari ile İstanbul kent bütününe hizmet etmektedir.

Kent parkları ve meydanların İstanbul geneline dağılımı incelendiğinde, büyüklük açısından Bayrampaşa İlçesi'nin ön plana çıktığı görülmektedir. Bayrampaşa'da sadece 1 adet kent parkı bulunmasına rağmen Bayrampaşa Şehir Parkı İstanbul genelindeki kent parkı alansal büyüklüklerinin %25'ini oluşturmaktadır. Kent parkı ve meydanların, alansal büyüklük açısından Bayrampaşa'dan sonra yoğunlaştığı diğer ilçeler Beyoğlu, Şişli ve Kadıköy'dür. Eminönü İlçesi'nde ise kent parkı ve meydanların adet olarak yoğunlaşmış olduğu görülmektedir. Eminönü'nde 9 adet kent parkı ve meydan statüsünde yeşil ve açık alan bulunmaktadır ve İstanbul genelindeki kent parkı ve meydanların adet olarak

%27'sini oluşturmaktadır. Buna rağmen, alansal büyüklük açısından İstanbul genelindeki kent parkı ve meydan büyüklüğünün yalnızca %9'u Eminönü'ndedir (İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2006).

Toplam 48 ha alana sahip olan şehir parkının mevcut durumda yaklaşık 16 ha'sı kullanılmakta olup minimum 40 ha olan alan standardına uymaktadır. Bayındırlık ve İskân Bakanlığının yönetmeliklerle belirlemiş olduğu kişi başına 10m² aktif yeşil alanın 3,5 m²'sini şehir parkları oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001a). Ancak şehir parkları kent bütününe hizmet ettiği için mevcut ile standart karşılaştırılması yapılamamaktadır.

Niteliksel ve niceliksel analizleri ise Tablo 4.22' de gösterilmiştir.

Tablo 4.22 Bayrampaşa İlçesi şehir parkının niteliksel ve niceliksel yönden incelenmesi (EK-3)

Adı	Alan (m ²)	Birimler
Bayrampaşa Şehir Parkı	480000	Anfi ve Açık Hava Sineması
		Dini Tesis
		Sağlık Ocağı
		Açık ve Kapalı Spor Alanları
		Kafeterya ve Lokanta
		Eğitim ve Sergi Alanı
		Piknik ve Yürüyüş Alanları
		Çocuk Oyun Köşeleri
		Şelale ve Su Göleti
		Hayvan Barınakları
		Otopark

Tablo 4.22'da da görüldüğü gibi şehir parkında, anfi ve açık hava sineması, dini tesis, sağlık ocağı, açık ve kapalı spor alanları, botanik bahçesi, kafeteryalar, çay bahçeleri ve lokantalar, eğitim ve sergi alanı, piknik ve yürüyüş alanları, çocuk oyun köşeleri, su öğeleri (çeşme, şelale ve su göleti), hayvan barınakları(binicilik alanı), dinlenme alanları ve otopark bulunmaktadır.

Bu parkta diğerk parklarda rastlanmamış olan birçok donatı öğesine bulunmaktadır. Genel olarak parkta donatıların yer seçim kriterleri ve kullanılan malzemeler açısından mekânsal uygunluğu göze çarpmaktadır. Örneğın yer seçim kriterleri açısından; anfinin topografyaya göre yönlendirilmesi, spor alanlarının güney-doğı istikametli yönlendirilmesi gibi.

Park alanındaki önemli donatı eksikliğinden biri, otopark alanının doğudaki 2. derece taşıt yoluna cepheli yapılmış olmasıdır. Parkın yoğun olduğı zamanlarda otopark yetersizliğinden dolayı parka gelen ziyaretçiler araçlarını bu yol aksı boyuna park etmektedirler. Bu da ulaşım açısından ciddi sorunlara sebep olmaktadır.

Zemin ögesi olarak ana ve tali yollarda arnavut kaldırımı, beton plak ve kauçuk kullanılırken, yollar ile yürüyüş-koşu parkurlarını ve oturma birimi zemin altlarını ayırt etmek için farklı zemin malzemesi kullanılmıştır. Yürüyüş ve koşu parkurlarında sıkıcılık-tek düzelik hissini gidermek için farklı renklerde kauçuk malzeme kullanılmıştır. Ayrıca yollarda yağmur suyu giderlerine yer verilmesi parktaki önemli ayrıntılardan biridir.

Aydınlatma elemanı olarak, kullanımı yaygın olan metal taşıyıcılı orta boy ve yüksek aydınlatma elemanları kullanılmıştır. Çöp kutuları ise çevre ile uyumlu olması açısından ahşap malzemeden yapılmıştır. Bu elemanlara yol kenarlarında ve oturma birimleri etrafına yer verilmiştir. Ayrıca yer yer metal formlu tek akışlı çeşme ögesi kullanılmıştır.

Çevreleyici öge olarak doğal taştan yapılı duvarlar ile bazı kısımlarda metal korkuluklu, kesici çitli betan duvar kullanılmıştır.

Parkın orta bölümünde yer verilen gölet, İstanbul en büyük yapay su göleti niteliğine sahiptir. Aktiviteler bu gölet etrafında sıralanmış olup gölet çevresi yapay –dökme taş elemanla çevrilmiş olup köprü, kale, ördek barınağı, adacıklar gibi öğelerle zenginlik kazandırılmıştır. Ana yaya aksı yine gölet boyunca devam etmekte olup donatılara tali-ara yollarla bağlanılmıştır.

Dinlenme alanları, park içinde yer alan dolaşım akslarına asılı cepler içinde ya bitki gruplar ile ya da ahşap gölgeleme elemanı ile gölgelendirilmiş alanlarda, piknik aktivitesine yönelik pergolalarla, yürüyüş yolu kenarında sınırlayıcı olarak ta kullanılan taş duvar düşünülmüştür.

Çocuk oyun köşelerinde, renkli plastik ve ahşap malzemeden yapılmış geleneksel oyun elemanı dışında çocukların farklı aktivitelerine cevap veren formda oyun elemanları ve kum alanlarına yer verilirken sınırlayıcı çevreleme elemanı olarak renkli ahşap uzunlu-kısalı yapay sınırlayıcı ile bitkisel çite yer verilmiştir. Zemin malzemesi olarak kum kullanılmıştır.

Eğimli alanlarda ve kafe-lokanta girişlerinde kullanılan merdivenlerde rampa ve tutacak desteklere yer verilmemiştir. Bunların dışında park alanı içinde, kuş yuvaları, geleneksel-kültürel aktiviteler (macuncu, şekerci, kestaneci vs.), wc, at binicilik alanı, spor aletleri'ne yer verilmiştir.

4.2.4.4. Spor alanları

Bayrampaşa ilçesi spor alanları gerek alansal gerekse dağılımlı olarak bakımından normlara uygun olmamakla beraber donatımsal kalite yönünden de iyi durumda değildir.

Tablo 4.23 Bayrampaşa İlçesi spor alanlarının niteliksel ve niceliksel yönden incelenmesi

Adı	Mahalle	Alan m ²	Birimler
Çetin Emeç Spor Alanı	Terazidere	32297,1	1 Stadyum ve 1 Kapalı Spor Salonu
Bayrampaşa Spor Kompleksi	Muratpaşa	9420,1	1 Kapalı Spor Salonu, 1 Tenis Kortu ve 2 Halı Saha
Kartaltepe Spor Tesisi	Kocatepe	12905	1 Toprak Futbol Sahası ve 1 Basketbol Sahası
Terazidere Spor Tesisi	Terazidere	7022	1 Futbol Saha (suni çim)
Cevatpaşa Spor Tesisi	Cevatpaşa	4671	1 Toprak Saha ve 2 Basketbol Sahası
Cicoz Spor Tesisi	Kocatepe	4400	2 Halı Saha
Neşe Spor Tesisi	Yıldırım	2360	1 Halı Saha
Güvercin Spor Tesisi	Cevatpaşa	1443	1 Halı Saha
TOPLAM		74518,2	

Bayrampaşa ilçesinde bulunan spor alanlarından Çetin Emeç Spor Tesisi ve Bayrampaşa Spor Kompleksi kent düzeyinde spor alanları olarak kabul edilmektedir. Kartaltepe Spor Tesisi ilçe bütününe hizmet etmekte olup diğer tesisler ise özel girişimcilere ait halı sahalarıdır.

Spor alanları niteliksel yönden incelendiklerinde; Çetin Emeç Spor Alanı'nın 1 Stadyum ve 1 Kapalı Spor Salonu, Bayrampaşa Spor Kompleksi'nin 1 Kapalı Spor Salonu, 1 Tenis Kortu ve 2 Halı Saha, Kartaltepe Spor Tesisi'nin 1 Toprak Futbol Sahası ve 1 Basketbol Sahası, Terazidere Spor Tesisi'nin 1 Futbol Sahası, Cevatpaşa Spor Tesisi'nin 1 Toprak Saha ve 2 Basketbol Sahası, Cicoz Spor Tesisi'nin 2 Halı Saha, Neşe Spor Tesisi ve Güvercin Spor Tesisi'nin ise 1'er Halı Sahadan oluştuğu görülmektedir (Tablo 4.23).

İlçede bulunan spor alanları donatı yönünden incelendiğinde ilçe bütüne hizmet eden spor tesisleri dışında kalan spor tesisleri, seyir terasları, gölgeleme elemanları, çöp kutuları, aydınlatma elemanları ve çevreleme elemanları açısından bakımsız ve yetersizdir.

Tablo 4.24 Bayrampaşa İlçesi spor alanlarının standartlarla karşılaştırılması

Nüfus ²	Mevcut Spor Alanları			Standart		Spor Alanı Açığı	
	Sayısı	Toplam alan (m ²)	m ² /ki	m ² /ki	Alan (m ²)	m ² /ki	Alan (m ²)
271.881	6	32801	0.12	3.0	815643	2,88	783017,28

4.17 ha 'lık 2 adet spor alanı kent bütününe hizmet etmesi sebebiyle mevcut durum ile standart karşılaştırmasına alınmamıştır. İlçede bulunan Spor Alanları alansal büyüklüğüne göre incelendiğinde standartların çok altında kaldığı görülmektedir. 6 adet semt düzeyinde spor alanı bulunmakta olup toplam 3.28 ha büyüklüğündedir. İmar ve İskân Bakanlığı normlarındaki 3 m²/kişi değerine göre ilçede 81,6 ha (2,88 m²/kişi) spor alanı açığı bulunmaktadır (Tablo 4.24).

² İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce belirlenen 2007 yılı projeksiyon nüfusu

4.2.4.5. Pasif yeşil alanlar

Refüjler

Refüjler sadece bir yolun görünümü değil aynı zamanda estetik, sağlık ve ulaşım yönünden tüm bir mekânın peyzajını etkilemektedir. Bayrampaşa ilçesi refüjleri 2007 arazi tespitlerine göre toplam 602400 m² olup kişi başına 2,22 m²'dir.

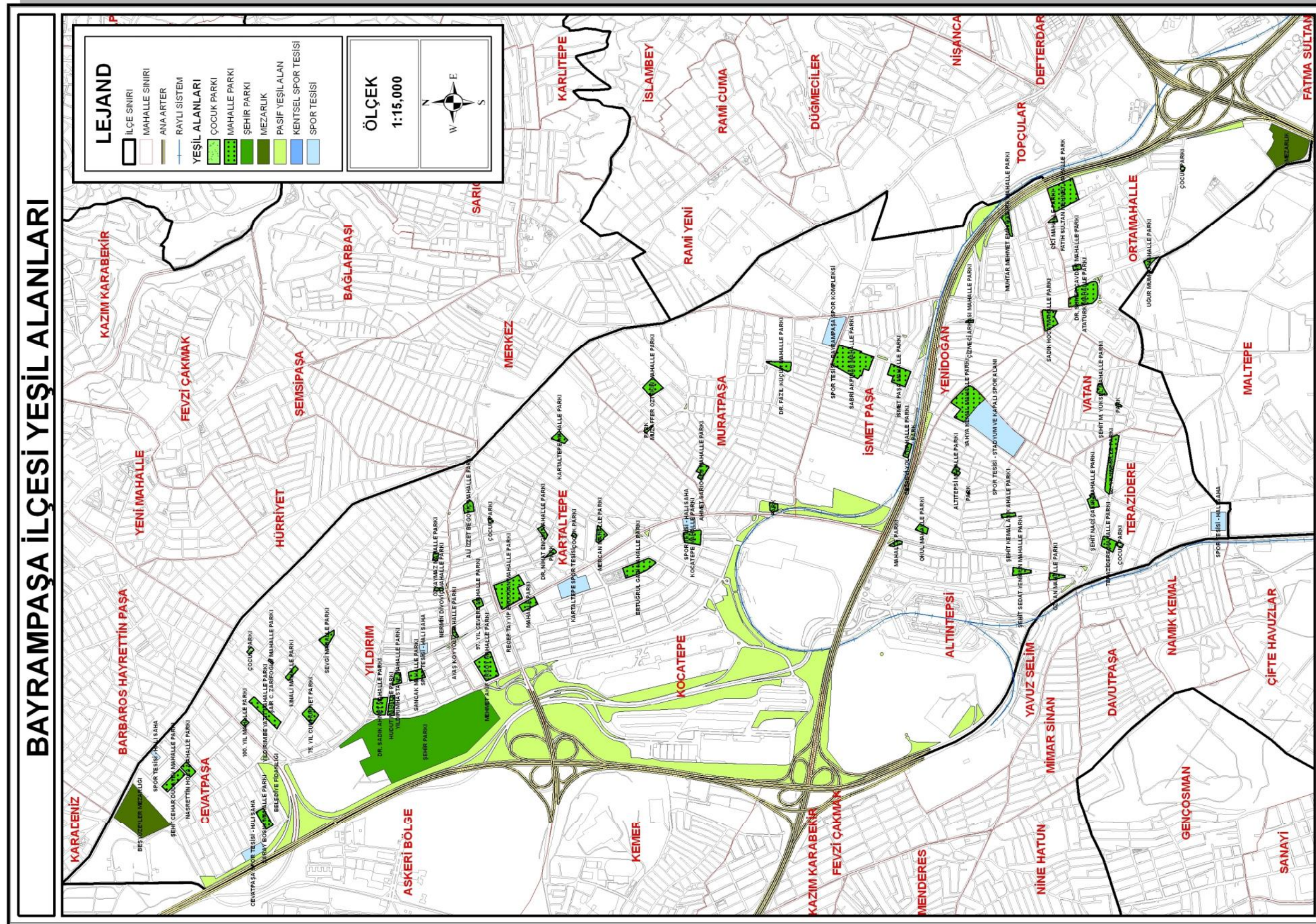
Koru, Orman ve Çayır Alanları

Bayrampaşa ilçesinde koru, orman ve çayır alanları bulunmamaktadır.

Mezarlıklar

Bayrampaşa ilçesinin kuzeyinde Cevatpaşa Mahallesiindeki Beşyüzevler Mezarlığı ve güneyinde Orta Mahalledeki Topkapı Mezarlığı olmak üzere 2 adet mezarlık bulunmaktadır. Beşyüzevler Mezarlığı 34877 m² ve Topkapı Mezarlığı 25098 m² yüz ölçümleri ile toplam mezarlık alanı 59975 m² olup kişi başına 0.22 m²'dir.

Harita 4.12 Bayrampaşa İlçesi yeşil alanları

4.2.5. Bayrampaşa İlçesinin yeşil alan gereksinimi ve açığı

Bayrampaşa ilçesinde standartlar dâhilinde olması gerekli yeşil alan miktarının belirlenmesinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığının normları İstanbul Büyükşehir Belediyesice 2007 yılı yapılan çalışmalar sonucu belirlenen nüfus verilerine göre çıkacak olan gerekli yeşil alan miktarı ve eksikliği de belirtilecektir (Tablo 4.25).

Tablo 4.25 Bayrampaşa İlçesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

BAYRAMPAŞA YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	271881	5	0,01	2345	1,5	407821,5	1,491	405476,5
	Mahalle Parkı		55	0,92	250578	2	543762	1,08	293184
	Spor Alanı		6	0,12	32801	3	815643	2,88	783017,28
	Toplam			1,05	285724		1767226,5	5,45	1481677,78
	Şehir Parkı		1		480000				
	Şehirselspor Alanı		2		41717				
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	271881			602400				
	Mezarlık		2		59975				
	Toplam				662375				

Toplam alanı 9548195,04 m² olan Bayrampaşa İlçesi'nin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın normlarına göre kişi başına 10 m² yeşil alan standardına göre gerekli yeşil alan miktarı 2718810 m²/kişi olmalıdır. Bu alan toplam ilçe alanının % 28,48'ne tekâmül etmektedir.

Altıntepsi Mahallesinde yaşayan 28954 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 188201 m² aktif yeşil alan ihtiyacı vardır. İlçede sadece Mahalle parkının bulunduğu 6960 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 0,24 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 181241 m²' dir (Tablo 4.26).

Tablo 4.26 Altıntepsi Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

ALTINTEPSİ MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI										
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan		
			Sayısı	m²/ki	Toplam Alan(m²)	m²/ki	Toplam Alan(m²)	m²/ki	Toplam Alan(m²)	
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	28954	0			1,5	43431	1,5	43431	
	Mahalle Parkı		6	0,24	6960	2	57908	1,76	50948	
	Spor Alanı		0			3	86862	3	86862	
	Toplam				6960		188201		181241	
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				29503,3					
	Toplam				29503,3					

Cevatpaşa Mahallesinde yaşayan 18684 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 121446 m² aktif yeşil alan ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak mahalle parkı ve spor alanının bulunduğu toplama 14228 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, mahalle parkı kişi başına 0,43 m² ve spor alanı kişi başına 0,33 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 107246,2 m²'dir (Tablo 4.27).

Tablo 4.27 Cevatpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

CEVATPAŞA MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m²/ki	Toplam Alan(m²)	m²/ki	Toplam Alan(m²)	m²/ki	Toplam Alan(m²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	18684	0			1,5	28026	1,5	28026
	Mahalle Parkı		4	0,43	8114	2	37368	1,57	29333,9
	Spor Alanı		2	0,33	6114	3	56052	2,67	49886,3
	Toplam			0,76	14228		121446		107246,2
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				33396,6				
	Mezarlık		1		34877				
	Toplam				68273,6				

Yıldırım Mahallesinde yaşayan 50224 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 326456 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın 32182 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 0,64 m² yeşil alan düşmektedir. Mahalle sınırları içinde bulunan 480000 m² şehir parkı, kent düzeyine hizmet ettiği için gerekisnim açısından değerlendirilmemiştir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 294262,4m²'dir (Tablo 4.28).

Tablo 4.28 Yıldırım Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

YILDIRIM MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	50224	1	0,002	100	1,5	75336	1,498	75235,6
	Mahalle Parkı		12	0,592	29722	2	100448	1,41	70715,4
	Spor Alanı		1	0,047	2360	3	150672	2,95	148311,5
	Toplam			0,64	32182		326456		294262,4
	Şehir Parkı		1		480000				
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	50224			118131,2				
	Toplam				118131,2				

Yenidoğan Mahallesinde yaşayan 16815 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 109297,5 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın sadece mahalle parkının bulunduğu 21989 m² mevcut aktif yeşil bulunmak ta olup, kişi başına 1,31 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 87269,9 m²'dir (Tablo 4.29).

Tablo 4.29 Yenidoğan Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

YENİDOĞAN MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	16815	0			1,5	25222,5	1,5	25222,5
	Mahalle Parkı		12	1,31	21989	2	33630	0,7	11602,4
	Spor Alanı		0			3	50445	3,0	50445,0
	Toplam				21989		109297,5		87269,9
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	16815			24978,7				
	Toplam				24978,7				

Vatan Mahallesinde yaşayan 11218 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 72917 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın sadece mahalle parkının bulunduğu 1220 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 0,11 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 72917 m²'dir (Tablo 4.30).

Tablo 4.30 Vatan Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

VATAN MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	11218				1,5	16827	1,5	16827
	Mahalle Parkı		1	0,11	1220	2	22436	2,0	22436
	Spor Alanı					3	33654	3,0	33654
	Toplam				1220		72917		72917

Terazidere Mahallesinde yaşayan 15215 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 98897,5 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın 26.663 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 1.75 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 72271,3 m²'dir (Tablo 4.31).

Tablo 4.31 Terazidere Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

TERAZİDERE MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	15215	1	0,02	325	1,5	22822,5	1,48	22518,2
	Mahalle Parkı		4	1,27	19316	2	30430	0,73	11107,0
	Spor Alanı		1	0,46	7022	3	45645	2,54	38646,1
	Toplam			1,75	26663		98897,5		72271,3
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	15215			769				
	Toplam				769				

Orta Mahallesinde yaşayan 15873 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 103174,5 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın sadece mahalle parkının bulunduğu 30395 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 1,91m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 72779, 5 m²'dir (Tablo 4.32).

Tablo 4.32 Orta Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

ORTA MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	15873				1,5	23809,5	1,5	23809,5
	Mahalle Parkı		6	1,91	30395	2	31746	0,09	1351,0
	Spor Alanı					3	47619	3,00	47619,0
	Toplam				30395		103174,5		72779,5
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	15873			94476				
	Mezarlık		1		25098				
	Toplam				119574				

Muratpaşa Mahallesinde yaşayan 35545 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 231042,5 m² aktif yeşil alan ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak mahalle parkı ve çocuk oyun alanının bulunduğu toplam 1542,53 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 0,43 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 215616 m²'dir (Tablo 4.33).

Tablo 4.33 Muratpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

MURATPAŞA MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	35545	1	0,04	1500	1,5	53317,5	1,46	51824,61
	Mahalle Parkı		3	0,39	13933,64	2	71090	1,61	57156,4
	Spor Alanı					3	106635	3,00	106635,0
	Toplam				15433,64		231042,5		215616,0
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler	35545			6455,7				
	Toplam				6455,7				

Kocatepe Mahallesinde yaşayan 20086 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 130559 m² aktif yeşil alan ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak mahalle parkı ve spor alanının bulunduğu toplam 49451,7 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, mahalle parkı kişi başına 2,24 m² ve spor alanı kişi başına 0,22 m² ile toplam kişi başına 2,46 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut mahalle parkları oranının standartların üzerinde olduğu görülmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 81108 m²'dir (Tablo 4.34).

Tablo 4.34 Kocatepe Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

KOCATEPE MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	20086				1,5	30129	1,50	30129
	Mahalle Parkı		4	2,24	45052,9	2	40172	-0,24	-4880,9
	Spor Alanı		1	0,22	4398,8	3	60258	2,78	55859,2
	Toplam			2,46	49451,7		130559		81108
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				337996,1				
	Toplam				337996,1				

Kartaltepe Mahallesinde yaşayan 44566 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 289679 m² aktif yeşil alan ihtiyacı olmasına karşın 27853,8 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 0,63 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 261825,3 m²'dir (Tablo 4.35).

Tablo 4.35 Kartaltepe Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

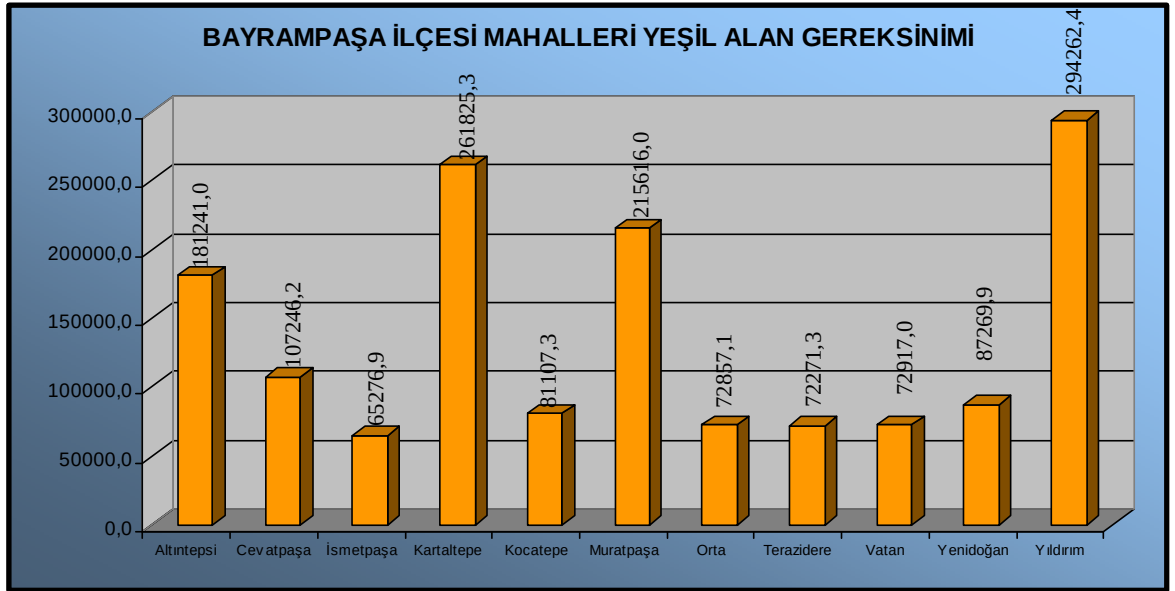
KARTALTEPE MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	44566	1	0,01	270,0	1,5	66849	1,49	66582
	Mahalle Parkı		8	0,62	27586,4	2	89132	1,38	61546
	Spor Alanı					3	133698	3,00	133698
	Toplam				27856,4		289679		261825,3
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				284,6				
	Toplam				284,6				

İsmetpaşa Mahallesinde yaşayan 14702 kişi için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına göre 95563 m² aktif yeşil alan ihtiyacı bulunmaktadır. Ancak mahalle parkı ve çocuk oyun alanının bulunduğu toplama 30269 m² mevcut aktif yeşil bulunmakta olup, kişi başına 2,06 m² yeşil alan düşmektedir. Mevcut mahalle parklarının 2,05 m²/kişi oranı ile standartların üzerinde olduğu görülmektedir. Mevcut aktif yeşil alan açığı ise 65276,9 m²'dir (Tablo 4.36).

Tablo 4.36 İsmetpaşa Mahallesi yeşil alan gereksinimi ve açığı

İSMETPAŞA MAHALLESİ YEŞİL ALAN GEREKSİNİMİ VE AÇIĞI									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)	m ² /ki	Toplam Alan(m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	14702	1	0,01	150	1,5	22053	1,49	21906
	Mahalle Parkı		3	2,05	30146	2	29404	-0,05	-735
	Spor Alanı					3	44106	3,00	44106
	Toplam			2,06	30296		95563		65276,9
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				41432,3				
	Toplam				41432,3				

Bayrampaşa İlçesi mahallerinin mevcut aktif yeşil alan gereksinimi incelendiğinde Kartaltepe Mahallesi'nin 261825,3 m² lik değer ile en fazla yeşil alan gereksinimi olan mahalledir. İsmetpaşa Mahallesi ise 65276,9 m² lik değeri ile yeşil alan gereksinimi en az olan mahalledir (Grafik 4.9).

Grafik 4.14 Bayrampaşa İlçesi mahalleleri yeşil alan gereksinimleri

4.2.6. Bayrampaşa İlçesinin yeşil alanlarının ulaşılabilirlik yönünden irdelenmesi

Bayrampaşa İlçesi mevcut yeşil alanları, mahalle bazında oluşturulan yeşil alan envanterine göre etki alanları belirlenerek hâlihazır harita üzerine işlenmiştir. (Harita 4.13) Etki alanları belirlenirken çocuk oyun alanları için 500 m., mahalle parkları için 800 m ve spor alanları için 1000 m. Etki yarıçapları kullanılmıştır.

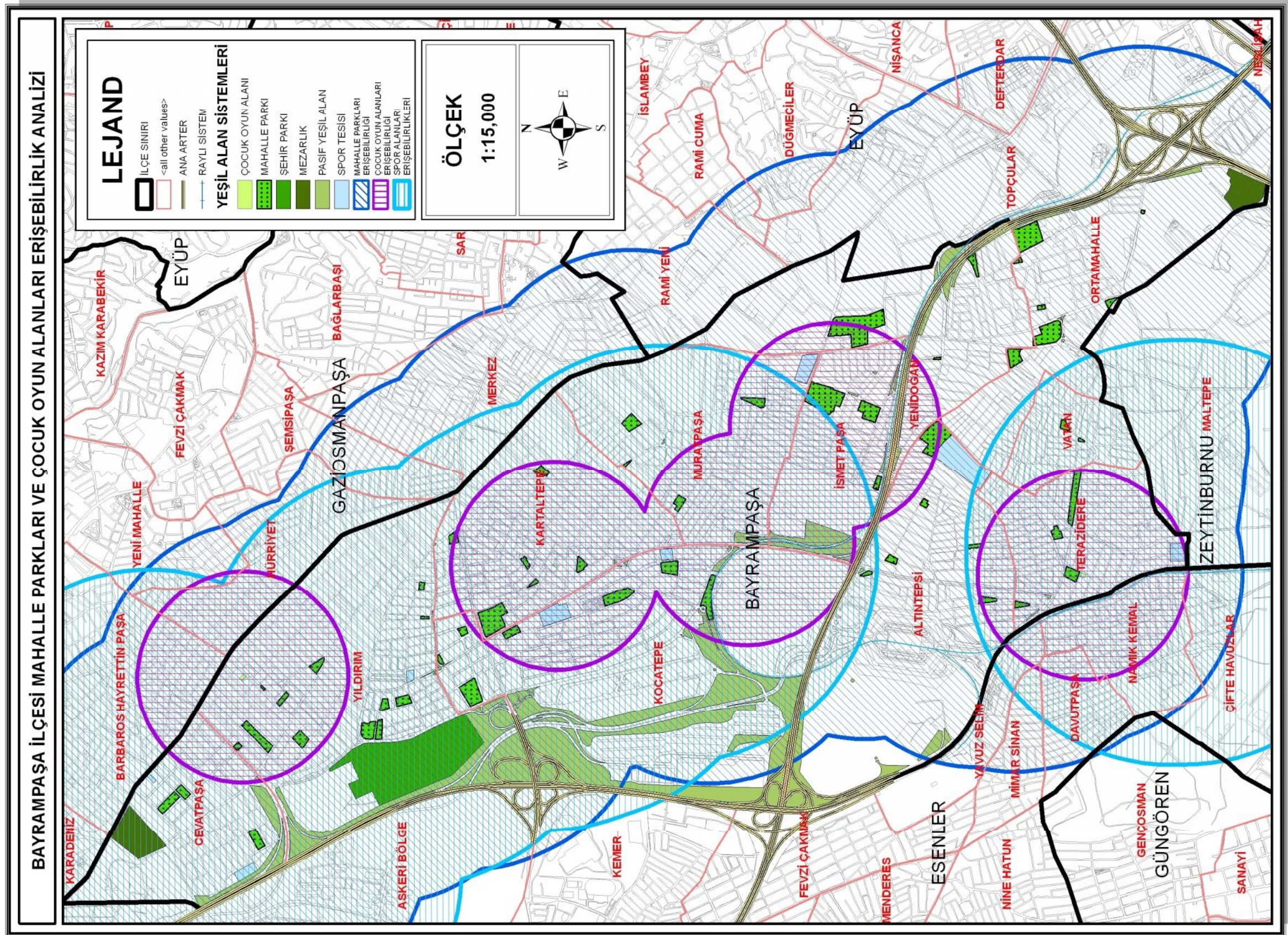
Bayrampaşa ilçesinde, mevcut mahalle parkları tüm mahallelerde etki yarıçapı açısından yeterli olduğu görülmektedir. Ancak mahalle parklarının gerek alansal gerekse donatılar açısından mahalle parkı özelliği gösteremeye dikleri göz ardı edilmemelidir.

Çocuk oyun alanları dağılımında dengesizlikler göze çarpmaktadır. Çocuk oyun alanı açısından İsmetpaşa, ve Terazidere Mahalleleri erişebilirlik açısından yeterli gözükmürken, diğer mahalleler erişebilirlik açısından yetersizdir.

İlçede spor alanlarının etki yarıçapı açısından yalnızca Cevatpaşa Mahallesi yeterli olduğu görülmekte olup diğer mahallelerin ise yetersiz olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, Bayrampaşa İlçesindeki mahalle parkları, çocuk oyun alanları ve spor alanları donatısal kalite ve alansal olarak yetersiz olduğu gibi erişebilirlik yönünden de dağılımında dengesizlik göstermektedir. Mahalle parkları erişebilirlik açısından haritada yeterli görülmesine rağmen tamamının alansal olarak mahalle parkı özelliği göstermemelerinden dolayı erişebilirlik açısından yetersiz kabul edilmiştir.

Harita 4.13 Bayrampaşa İlçesi yeşil alanlarının ulaşılabilirliği

4.2.7. Bayrampaşa İlçesi yeşil dokusu ve mekânsal sürekliliğinin irdelenmesi

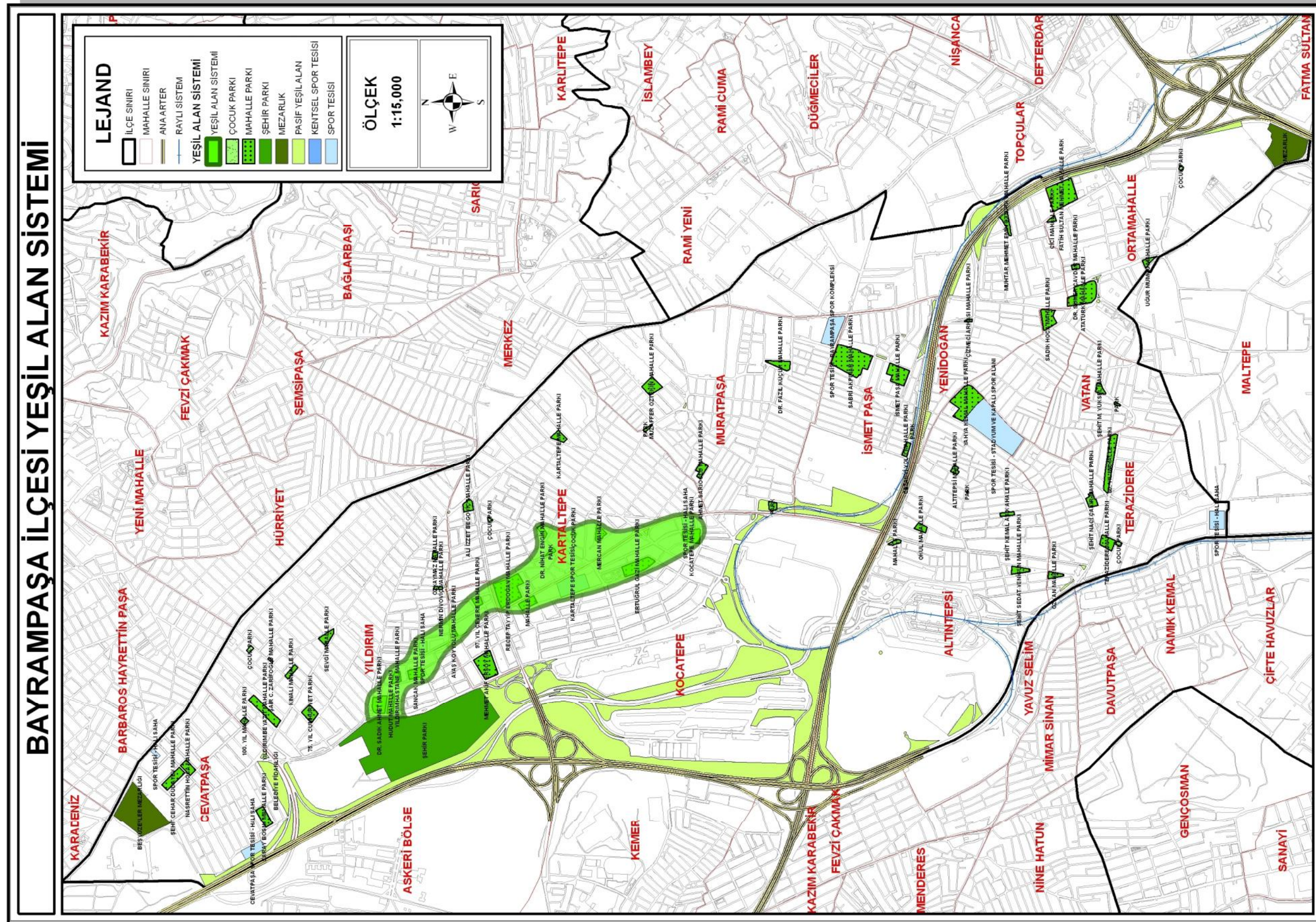
Bayrampaşa ilçesi, yoğun yerleşik bir dokuya sahip olduğu için, yeşil alan elde edilmesi zor hatta imkânsızdır. Bugüne kadar, kentlinin sağlığı ve yeşil alan gereksinimi düşünülmeden, yapılaşmaya izin verilmiş olan Bayrampaşa’da yeşil tesis edebilmek için gerekli olan istimplakl ara belediyenin olanakları yetersiz kalmaktadır.

İlçenin mevcut yeşil alanları tespit edilerek, yeşil alan dokusunun sürekliliğini irdelemek için Harita 4.14 oluşturulmuştur. Harita incelendiğinde 50. yıl caddesi çevresi ile şehir parkının bütünleştiği bölgede algılanabilir bir yeşil alan sisteminden söz edilebilir. Bu bölge dışında ilçe genelinde bir yeşil alan sisteminden söz etmek söz konusu değildir.

Mevcut aktif ve pasif yeşil alanlar kent dokusu içinde parçalar halinde ve yağ lekeleri şeklinde yayılmışlardır. Bu alanlar arasındaki ilişkinin cadde ve sokaklardaki yol ağaştırılması ile sağlanabileceği varsayımı dikkate alındığında bitkilendirmenin yeşil doku algılamasını verecek kalitede olmadığı görülmektedir.

Genel olarak Bayrampaşa ilçesi yeşil doku sürekliliği olarak incelendiğinde, yeşil alanların birbirinden kopuk oldukları görülmektedir. Önemli ulaşım akslarının aynı zamanda yeşil akslar olarak değerlendirilmesi, yeşil alanların birbirlerine bağlanarak, algılanabilir bir yeşil sistem oluşturma sını sağlayacaktır. İlçenin ana ulaşım aksları bu açıdan değerlendirildiğinde refüj, yol ağaştırılmalarının ve yeşil bantların kalitesiz olduğu ve sürekliliğinin olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, cadde ve sokakların dar ve araç-insan yoğunluğunun fazla olması, yapılacak ağaştırma çalışmaları için olumsuzdur.

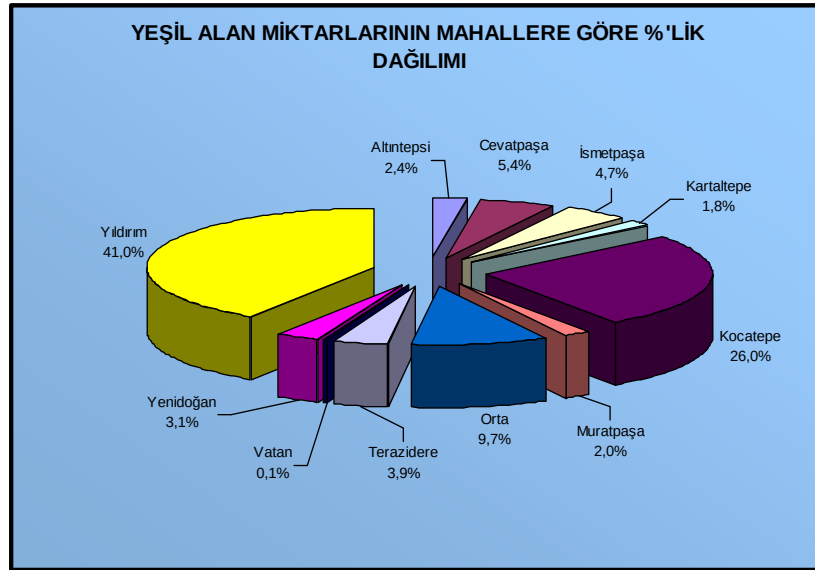
Harita 4.14 Bayrampaşa İlçesi yeşil doku ve mekânsal sürekliliği

4.2.8. Karşılaştırmalı analiz

Mahalleler ölçeğinde incelenmiş olan aktif yeşil alanların ilçe bütünündeki durumlarına bakıldığında, en yoğun aktif yeşil alanın 512182 m², %34,49 lük bir oranla Yıldırım Mahallesi'nde olduğu görülmektedir. Bu mahalle içinde bulunan şehir parkı bu oran içinde %32,32 lik bir paya sahiptir. Pasif yeşil alanlar bakımından Kocatepe Mahallesi 337996,071m², %19,06 lık oranla en yoğun pasif yeşil alanın bulunduğu mahalle olarak görülmektedir. Otogar ile çevre yolunu birbirine bağlayan önemli kavşakların bu mahalle sınırları içinde bulunması pasif yeşil alanları bu mahallede yoğunlaştırmıştır. Mahalleler içinde en düşük yeşil alan miktarına sahip olan mahalle Vatan Mahallesi'dir. Mahallede sadece 1220 m² mahalle parkı bulunmakta olup pasif yeşil alan bulunmamaktadır (Tablo 4.39).

Mahalle ölçeğindeki aktif ve pasif yeşil alan toplamının ilçe bütünündeki durumuna bakıldığında Yıldırım Mahallesi'nin 630313,2 m², % 41 oran ile en fazla paya sahipken, Vatan Mahallesi 1220 m², % 0,1 oran ile en düşük paya sahiptir. Mahalle yüzölçümleri bakımından en büyük alana 1772922,19 m² ile Kocatepe Mahallesi sahiptir. Bu alanın % 3,52 si aktif, % 19,06 sı pasif olmak üzere toplam % 26 i yeşil alandır (Grafik 4.10).

Grafik 4.15 Yeşil alan miktarlarının mahallelere göre %'lik dağılımı

Bayrampaşa ilçesi aktif yeşil alanlardan çocuk oyun alanları 2345 m², parklar 234434,89 m², şehir parkı 480000 m² ve spor alanları 74518,2 m² toplam alanlara sahiptirler. Aktif yeşil alanlar içerisinde Yıldırım mahallesinde bulunan şehir parkı 480000 m² ilçenin en büyük aktif yeşil alanını oluşturmaktadır. Mahalle genelinde spor alanı olarak kent düzeyinde 2 tane spor tesisi ve bunu dışında ilçe bütününe hitap eden bir de kapalı spor tesisi bulunmaktadır. Bunun dışındaki spor tesisleri özel girişimlerin işlettiği halı sahalardır. Çocuk oyun alanları, mahalle parkları, şehir parkları ve spor alanlarından oluşan aktif yeşil alanlar toplam 791298,09 m² olup toplam yeşil alanın % 51,43 lük kısmını oluşturmaktadır (Tablo 4.37).

Pasif yeşil alanlar bakımından Bayrampaşa İlçesinde refüjler en büyük orana sahiptir. Kocatepe mahalle sınırları dâhilindeki refüjler en büyük pasif yeşil alanlar olarak görülmekte olup, Yıldırım Mahallesindeki refüjlerde pasif yeşil alanlar içinde büyük paya sahiptir. İlçe genelinde en çok karşılaşılan pasif yeşil alanlardan refüjler 687423,47 m² alan sahipken, ilçe de bulunan iki adet mezarlığın toplam alanları 59975,00 m²'dir. İlçedeki toplam pasif yeşil alanlar 747398,47 m² olup toplam yeşil alanlar içerisinde % 48,57 lik orana sahiptir (Tablo 4.37).

Bayrampaşa ilçesinin 9548195,04 m² lik alanı içerisinde aktif ve pasif olarak sınıflandırılması yapılan yeşil alanların toplamı 1538696,56 m²'dir.

Tablo 4.37 Mevcut aktif ve pasif yeşil alanların mahalle ve ilçe bütünü içindeki yüzde dağılımı

	FONKSİYONLAR	MİKTARI	BİRİMLERİN KENDİ İÇLERİNDEKİ ORANI	TOPLAM YEŞİL AL. İÇİNDEKİ ORANI
AKTİF YEŞİL ALANLAR	ÇOYUN OYUN ALANLARI	2345,00	0,30	0,15
	MAHALLE PARKLARI	234434,89	29,63	15,24
	ŞEHİR PARKLARI	480000,00	60,66	31,20
	SPOR ALANLARI	74518,20	9,42	4,84
	TOPLAM	791298,09	100,00	51,43
PASİF YEŞİL ALANLAR	REFÜJ	687423,47	91,98	44,68
	MEZARLIK	59975,00	8,02	3,90
	TOPLAM	747398,47	100,00	48,57
GENEL TOPLAM		1538696,56		100,00

Tablo 4.38 Mevcut aktif ve pasif yeşil alanların mahalle yüzölçümü içindeki alansal ve yüzde dağılımı

BAYRAMPAŞA İLÇESİ YEŞİL ALANLARI KARŞILAŞTIRILMA SI																			
	Mahalle Yüzölçümü	Aktif Yeşil Alanlar										Pasif Yeşil Alan						Aktif ve Pasif Yeşil Alan Toplamı	
		Çocuk Oyun Al.		Mahalle Parkı		Spor Alanları		Şehir Parkı		Toplam		Refüjler		Mezarlık		Toplam			
		Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı	Alan	Oranı
Altıntepsi	1268907,20			6960	0,55					6960	0,55	29503,3	2,33			29503,3	2,33	36463,3	2,4
Cevatpaşa	590664,30			8114	1,37	6114	1,04			14228	2,41	33396,6	5,65	34877	5,90	68273,6	11,56	82501,6	5,4
İsmetpaşa	509223,05	150	0,03	30146	5,92					30296	5,95	41432,3	8,14			41432,3	8,14	71728,3	4,7
Kartaltepe	800454,81	270	0,03	27586,35	3,45					27856	3,48	284,6	0,04			284,6	0,04	28141,0	1,8
Kocatepe	1772922,19			45052,90	2,54	17305,00	0,98			62357,90	3,52	337996,1	19,06			337996,1	19,06	400354,0	26,0
Muratpaşa	808621,64	1500	0,19	13933,64	1,72	9420,1	1,16			24853,74	3,07	6455,7	0,80			6455,7	0,80	31309,44	2,0
Orta	774763,56			30395	3,92					30395	3,92	94476	12,19	25098	3,24	119574	15,43	149969	9,7
Terazidere	492424,33	325	0,07	19316	3,92	39319,1	7,98			58960,1	11,97	769	0,16			769	0,16	59729,1	3,9
Vatan	226883,80			1220	0,54					1220	0,54							1220	0,1
Yenidoğan	818232,83			21989	2,69					21989	2,69	24978,7	3,05			24978,7	3,05	46967,7	3,1
Yıldırım	1485097,32	100	0,01	29722	2,00	2360	0,16	480000	32,32	512182	34,49	118131,2	7,95			118131,2	7,95	630313,2	41,0
İlçe Toplamı	9548195,04	2345,00	0,02	234434,89	2,46	74518,20	0,78	480000	5,03	791298,09	8,29	687423,47	7,20	59975	0,63	747398,47	7,83	1538696,56	16,12

Bayrampaşa ilçesinin yeşil alanlarına ilişkin yapılmış olan tespitler neticesinde; planlarda ayrılmış olan alanların mevcutta uygulanamamış olduğu görülmektedir. Aktif yeşil miktarı 1/ 5000 Planda 990000 m², 1/1000 Planda ise 1393418,05 m² yer ayrılmıştır. Ancak mevcutta 791298,09 m² aktif yeşil alan bulunmaktadır (Tablo 4.39).

Tablo 4.39 İlçe bazında mevcut olan ve planların ayrılan yeşil alan büyüklükleri

	FONKSİYONLAR	MEVCUT	1/5000 PLAN	1/1000 PLAN
AKTİF YEŞİL ALANLAR	ÇOYUN OYUN ALANLARI	2345,00		41020,35
	MAHALLE PARKLARI	234434,89	510000	775528,23
	ŞEHİR PARKLARI	480000,00	480000	480000,00
	SPOR ALANLARI	74518,20		96869,47
	TOPLAM	791298,09	990000	1393418,05
PASİF YEŞİL ALANLAR	REFÜJ	687423,47	54000	55800,70
	MEZARLIK	59975,00		307098,81
	TOPLAM	747398,47	54000	362899,51
GENEL TOPLAM		1538696,56	1044000	1756317,56

İmar mevzuatınca belirlenen yeşil alan standardı ile ilgili olarak mahalleler bazında yapılan değerlendirme ve tespitler neticesinde 2007 yılı projeksiyon nüfusu baz alınırrsa Bayındırlık ve İskan Bakanlığı normlarına göre 1767226,5 m²'lik aktif yeşil alan gerekmektedir (Tablo 4.40). Şehir parkları tüm şehre hitap etmesi gerektiği için hesap dışı tutulmuştur. İlçede mevcut yeşil alanların toplamı (şehir parkı hariç) 311298,09 m²'dir. Standartlar ve mevcut durum değerlendirildiğinde ilçenin aktif yeşil alan eksikliği 1455928,41 m² çıkmıştır.

Bayrampaşa İlçesi'nin yeşil alanlarına ilişkin yapılmış olan tespitler neticesinde; ilçenin 2007 yılı projeksiyon nüfusu olan 271881 kişinin ihtiyacı olan aktif yeşil alan büyüklüğünün 1767226,5 m² olduğu fakat bugün itibari ile yürürlükte bulunan imar planlarında yeşil alan olarak planlanmış alanlar toplamı 913418,05 m² olduğu görülmektedir.

Planlanan bu yeşil alanlar bugünkü değerlerle standartların altında kalmakta iken gelecekte nüfusun artacağı da düşünülürse mevcut planlardaki aktif yeşil

alanların yetersizliği daha net görülebilir. Kaldı ki bugün yaşayan nüfusun ihtiyacı olan 1767226,5 m²'lik alanın 311298,09 m²'lik kısmı mevcutta bulunmaktadır. standartlar dahilinde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 10 m² iken mevcut yeşil alanlar bakımından ilçe geneli için kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının 1,14 m² olduğu görülmektedir (Tablo4.40).

Tablo 4.40 Mahalleler bazında standartlara göre gerekli yeşil alan miktarları³

	Mahalle Nüfusu	Mevcut Aktif Yeşil Alanlar	Standartlara Göre Olması Gerekli Yeşil Alan Miktarı
Altıntepe	28954	6960	188201
Cevatpaşa	18684	14228	121446
İsmetpaşa	14702	30296	95563
Kartaltepe	44566	27856	289679
Kocatepe	20086	62357,9	130559
Muratpaşa	35545	24853,74	231042,5
Orta	15873	30395	103174,5
Terazidere	15215	58960,1	98897,5
Vatan	11218	1220	72917
Yenidoğan	16815	21989	109297,5
Yıldırım	50224	32182	326456
İlçe Toplamı	271881	311298,09	1767226,5

Sonuç olarak; Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın yönetmelikler kapsamında belirlemiş olduğu yeşil alan standartlarının imar planlarında sağlanamadığı, standartlar sağlamamasına rağmen planlara yeşil alanların çok azının uygulamaya geçirilmiş olduğu, planlanan ve mevcut yeşil alanlarda kentsel yeşil alan sisteminin olmadığı görülmektedir.

³ Şehir Parkı kent bütününe hizmet ettiği için Aktif Yeşil Alan hesabına katılmamıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yeşil alanların kentsel yeşil alan içinde başlıca ekolojik ekonomik ve ruh sağlığına katkıda bulunma gibi fonksiyonları vardır. Ayrıca şehircilik açısından sirkilasyon, bioklimatik, kenti biçimlendirme, estetik kazandırma, toplanma alanları ve rekreasyonel hareketlere olanak sağlama gibi önemli işlevle sahiptirler.

İmar mevzuatında belirtilmiş olan yeşil alan standartlarının yerleşik alanlarda ve özellikle plansız olarak gelişmiş olan kentsel alanlarda ne ölçüde sağlandığı ve yerleşmelerin nefes almasını sağlayan son derece önemli olan bu koşulların yeniden elde edilmesi konusunda araştırmaları, tespitleri ve değerlendirmeleri hedefleyen bu çalışmanın yol gösterici olacak bir rehber niteliği taşıyacağına inanılmaktadır. Çalışmada yeşil alanların mevcut kent dokusu içinde yok olmak yerine çoğalması ve mekansal sürekliliğinin sağlanması gerekliliği vurgulanarak Bayrampaşa ilçesinin mevcut yeşil alanları tespit edilmiş yeşil dokusu ortaya konmuştur. Örneklem olarak seçilen Bayrampaşa ilçesinde, imar planlarında öneriler ek oluşturulmuş olan kentsel yeşil alan sisteminin varlığı ve uygulamaya ne ölçüde yansıdığı incelenerek, çözüm önerileri oluşturulmuştur.

Bayrampaşa ilçesinin tez araştırmasında örneklem olarak seçilmesinde, İstanbul metropolü içinde merkezlere yakın olması, ulaşım sistemi içerisinde gerek şehirlerarası otogar gerekse raylı sistem varlığı ile önemli bir noktada yer alması, yoğun yerleşim dokusu içerisindeki konumu ile dinamik bir bölge niteliği taşıması, İstanbul metropolü içindeki konumu ve fiziksel özellikleri itibari ile günümüzde ve özellikle gelecekte hem kendi hem de şehir bütününe hizmet edecek önemli bir yeşil alan işlevine sahip olması, etken olmuştur.

Bayrampaşa belediyesince yapılan yeşil alan envanter çalışmalarında yeşil alanların çoğunluğu mahalle parkı olarak kabul edilmiştir. Bu ayrımı, parklarda yeşil alanın olup olmamasına göre yapmışlardır. Sadece çocuk oyun elemanlarının olduğu yeşil alanları çocuk oyun alanları, yeşil alana sahip parkları mahalle parkları olarak

sınıflandırmışlardır. Ancak yeşil alan ayrımı yapılırken yeşil alanların niceliksel ve niteliksel açıdan standartlara uygunlukları göz önüne alınmıştır.

Yapılan araştırmalar Bayrampaşa ilçesi yeşil alanlarının niceliksel olarak standartların altında, niteliksel olarak konum, işlev, donatı elemanları yetersiz ve mevcut yeşil alanların kentteki dağılımlarında ise dengesizliklerin olduğu gözlemlenmiştir.

Toplam alanı 9548195,04 m² olan Bayrampaşa İlçesi'nin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın normlarına göre kişi başına 10 m² yeşil alan standardına göre gerekli yeşil alan miktarı 2718810 m²/kişi olmalıdır (Tablo 5.1). Bayrampaşa İlçesi açık-yeşil alanları incelendiğinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın normlara göre 405476,5 m² çocuk oyun alanı ve 293184 m² mahalle parkı açığı bulunmaktadır. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından belirlenen normlara göre, kişi başına 10 m² olan yeşil alanlardan şehir parklarının oranı çıkarıldığında kişi başına 6,5 m² alan gerekmektedir. Bayrampaşa ilçesi için şehir parkı dışında kalan aktif yeşil alanların kişi başına 1,05 m² olduğunu ve kişi başına 5.45 m²'lik bir norm açığı bulunduğu saptanmıştır. Bu açığın yapılan projeksiyonlar sonucu kabul edilen 2007 Bayrampaşa ilçe nüfusuna (271881 kişi) oranlandığında, alansal olarak 1481677,78 m²'lik yeşil alan açığı olduğu belirlenmiştir. Pasif yeşil alanlar da dâhil edildiğinde kişi başına 5,66 m² toplam yeşil alan düşmekte olup bu alanın % 48,57'lik kısmını pasif yeşil alanlar kullanılmaktadır.

İlçe genelinde yeşil alanlara bakıldığında genellikle mülkiyeti hazine ve kamu kuruluşlarına ait olan araziler ile imar uygulamaları sonucu elde edilen alanlardaki yeşil alan uygulamalarına öncelik verilmiştir.

İlçenin imar planlarında ayrılan yeşil alanların Bayındırlık ve İskân Bakanlığı standartlarına ulaşamadığı görülmüştür. Ayrıca yeşil alan olarak ayrılan alanların birçoğunda uygulamaya geçilemediği görülmektedir. 1/1000 Revizyon Uygulama İmar Planı'nda, Bayrampaşa ilçesi'nin yoğun bir konut dokusuna sahip olduğu için mevcut yeşil alanlar yok denecek kadar az ve genellikle çok küçük parsellerin hâkim

olduğundan dokuda yeşil alan bütünlüğü sağlanamadığı savunulmaktadır. Planda, Bayrampaşa İlçesi batı kısmındaki Şehir Parkı yerleşim ve Bayrampaşa İlçesi çevresindeki yerleşimlerine hitap eden önemli yeşil alan olarak görülmektedir.

Tablo 5.1 Bayrampaşa İlçesi yeşil alan eksikliği

BAYRAMPAŞA İLÇESİ YEŞİL ALAN EKSİKLİĞİ									
Yeşil Alanlar		Nüfus	Mevcut			Standart		Gerekli Alan	
			Sayısı	m ² /ki	Toplam Alan (m ²)	m ² /ki	Toplam Alan (m ²)	m ² /ki	Toplam Alan (m ²)
Aktif Yeşil Alanlar	Çocuk Oyun Alanı	271881	5	0,01	2345	1,5	407821,5	1,491	405476,5
	Mahalle Parkı		55	0,92	250578	2	543762	1,08	293184
	Spor Alanı		6	0,12	32801	3	815643	2,88	783017,28
	Toplam			1,05	285724		1767226,5	5,45	1481677,78
	Şehir Parkı		1		480000				
	Şehirselspor Alanı		2		41717				
Pasif Yeşil Alanlar	Refüjler				602400				
	Mezarlık		2		59975				
	Toplam				662375				

Bayrampaşa ilçesindeki mevcut aktif yeşil alan düzenlemeleri işlevsel bakımdan; çocuk oyun alanları, mahalle parkları, spor alanları ve şehir parkı başlıkları altında incelenmiştir. Ancak şehir parkı il geneline hitap ettiği için değerlendirme yapılırken ilçe kapsamında ele alınmamıştır. Bu nedenle şehir parkı dışında kalan aktif yeşil alanların niteliksel ve niceliksel yönden kaliteleri puanlandırma sistemi ile belirlenmeye çalışılmıştır. Buna göre Çocuk oyun alanlarının nitelik olarak değerlendirilmesinde donanım yönünden 3'ü kötü ve de 2'si orta durumdadır. Mevcut 55 mahalle parkı içerisinde ise Fatih Mahalle Parkı çok iyi, Yahya Kemal Mahalle Parkı, İsmet Paşa Mahalle Parkı, Sarpi Akpınar Mahalle Parkı, Atatürk Mahalle Parkı, 60.Yıl Mahalle Parkı'nın iyi kalitede iken geriye kalan 17 parkın orta ve 37 parkın ise kötü kalitede olduğu tespit edilmiştir. Spor alanları ise standartlar açısından yetersiz olmakla birlikte genellikle halı sahalardan oluşmaktadırlar. Bayrampaşa Şehir Parkı İstanbul genelindeki kent parkı alansal büyüklüklerinin %25'ini oluşturmaktadır. Toplam 48 ha alana sahip olan şehir parkının mevcut durumda yaklaşık 16 ha'sı kullanılmakta olup minimum 40 ha olan alan standardına uymaktadır. Nitelik olarak farklı fonksiyonları da içinde barındırması açısından iyi bir örnektir.

İncelenen yeşil alanların tümünde karşılaşılan önemli bir sorun da engellilere yönelik düzenlemelerin olmamasıdır. Toplumun bir parçası olan engelli bireylerin rahatlıkla hareket edecekleri, elemanlardan yararlanabilecekleri, sosyal ilişkilerini kuvvetlendirici olanakların olduğu ortamlar planlanmalı ve uygun ölçülerde kentsel mobilyalar tasarlanmalıdır.

İlçede bulunan yeşil alanlar donatı yönünden incelendiğinde kent bütüne hizmet eden semt parkı dışındaki çocuk oyun alanları, mahalle parkları ve spor alanları seyir terasları, gölgeleme elemanları, oyun elemanlar, çöp kutuları, aydınlatma elemanları, wc, döşeme ve çevreleme elemanları açısından bakımsız ve yetersizdir.

İncelenen çocuk oyun alanları, geleneksel oyun alanları diye tabir ettiğimiz, çocuğun fiziksel enerjisini harcadığı, atlama, koşma, kayma gibi hareketlerin karşılandığı donatıları içerir. Sık sık görülen oyun alanı tiplerindendir ve aletler yaygın olarak tek tip kullanıma cevap verecek niteliktedir. Çocuk oyun alanlarında çocukların severek oynadığı su ve kumdan oluşan oyun elemanlarına hiçbir oyun alanında rastlanmamıştır. Bazı oyun elemanları ise ergonomik açıdan uygun değildir.

Yeşil alanlar içerisindeki çocuk oyun köşelerinde kullanılan zemin malzemesi genellikle kum olup bazı parklarda (Yahya Kemal Mahalle Parkı) kullanılan kauçuk malzeme fonksiyonelliği bakımından idealdir.

İncelenen yeşil alanlarda oturma birimleri yetersizdir. Gölgeleme elemanı olarak yalnızca ağaçlardan faydalanılmış olup yapay gölgelendirme elemanına bazı çay bahçeleri dışında hiçbir parkta yer verilmemiştir. Yer verilecek gölgelendirme elemanları ile insanların dinlenmelerine yönelik fiziksel ihtiyaçları karşılanırken kullanılacak malzemede çevresel uyum göz ardı edilmemelidir.

Parklar için önemli kent mobilyaları olan çöp kutuları, wc, çeşme ve aydınlatma elemanlarına ya yer verilmemiş ya da yetersiz olduğu görülmüştür.

Özellikle çevre kirliliği ve temizlik ile ilgi alınması gerekli önlemler ve konun hassasiyeti daha çocukluk çağından itibaren benimsetilmelidir. Küçük yaşında kazanılan alışkanlıklar daha kalıcı olduğundan her yeşil alanda mutlaka bu elemanlara yer verilmelidir.

Özellikle oyun alanlarında kuşatma elemanı ya hiç kullanılmamış veya demir parmaklık kullanılmıştır. Kuşatma elemanı olarak düşünülebilecek en uygun malzeme olan bitkisel materyale hiç yer verilmemiştir. Parklarda yer verilen havuz öğelerinin çevresi korunaksız olup tehlikelere zemin hazırlayan bu husus göz ardı edilmemeli sınırlayıcı öğelere yer verilmelidir.

Eğimli alanlarda ve kafe-lokanta girişlerinde kullanılan merdivenlerde rampa ve tutacak desteklere yer verilmelidir.

Aydınlatma elemanı, çöp kutuları, oturma birimleri, gölgeleme elemanları gibi kent mobilyalarının çevre ile uyumlu olmasına yönelik tasarımlara gidilmelidir. Ayrıca açık-yeşil alanlarda yürüyüş ve koşu pistleri ihmal edilmemelidir.

Bitkilendirme sadece gölgelendirme ve çok azında yönlendirme amacı olarak kullanılmış, estetik ve fonksiyonellik düşünülmemiştir. Bitkisel tasarımda bölgenin iklim koşullarına ve çevre etmenlerine göre düzenlenmeli ve kullanıcıların sağlıklarına olumsuz etkide bulunabilecek bitkiler tercih edilmemelidir.

Erişebilirlik kriterleri bakımından kabul edilen çocuk oyun bahçeleri için 500 m, mahalle parkları için 800 m ve spor alanları için 1000 m baz alınarak erişebilirlik analizi yapılmıştır. Bu analize göre çocuk oyun alanlarının ve spor alanlarının bu standardı yakalayamadığı görülmektedir. Mahalle parklarının bu standartlara uyduğu görülmüştür, ancak tüm mahalle parklarının alansal olarak standartlara uygun olmaması nedeni ile erişebilirlik açısından da yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Çocuk oyun alanlarının erişebilirliğinin standartlara uyması için Cevatpaşa, Yıldırım, Muratpaşa, Altıntepe, Yenidoğan ve Ortamahalle mahallelerine çocuk oyun alanları ve Spor alanları için de Ortamahalle mahallesine spor alanı yapılmalıdır (Harita 5.1).

Mevcut yeşil alanların etki alanları incelendiğinde birçok yerleşim birimine hizmet edecek aktif yeşil alanların bulunmadığı tespit edilmiştir. Arsa fiyatlarının çok yüksek değerler ulaştığı kent merkezlerinde istimlâk yapmak çok zordur. Ancak uygun olan yolların yaya yolları olarak düzenlenmesi, yeni yeşil mekanlar oluşturacağı gibi çocuklar içinde araç tehlikesinden uzak oyun mekanları yaratacaktır.

İlçenin mevcut yeşil alanları tespit edilerek, yeşil alan dokusunun sürekliliğini irdelendiğinde 50. yıl caddesi çevresi ile şehir parkının bütünleştiği bölgede algılanabilir bir yeşil alan sisteminden söz edilebilir. Bu bölge dışında ilçe genelinde bir yeşil alan sisteminden söz etmek söz konusu değildir. Mevcut aktif ve pasif yeşil alanlar kent dokusu içinde parçalar halinde ve yağ l ekesi şeklinde yayılmışlardır. Bu alanlar arasındaki ilişkinin cadde ve sokaklardaki yol ağaçlandırmaları ile sağlanabileceği varsayımı dikkate alındığında bitkilendirmenin yeşil doku algılamasını verecek kalitede olmadığı görülmektedir. Önemli ulaşım akslarının aynı zamanda yeşil akslar olarak değerlendirilmesi, yeşil alanların birbirlerine bağlanarak, algılanabilir bir yeşil sistemi oluşturmasını sağlayacaktır.

Yeşil alanların düzenli bir sistem içerisinde düzenlenmesinin sağlanmasında uygulama aracı olarak şuanda taslağı hazırlanan ve çalışmalarına devam edilen Kentsel Dönüşüm yasa tasarısı büyük önem taşımaktadır. Çünkü mevcutta yeşil alan olarak ayrılmış olan birçok alan kaynak yetersizliği ve siyasi nedenlerden ötürü uygulanamamaktadır. Eğer bu alanlar kentsel dönüşüm planı bütününde ele alınırsa yeniden oluşturulacak kent dokularında yeşil alan standartları sağlanabilir ve sistem halinde getirilebilir. Böylelikle yeşil alanların oluşturulmasında en büyük engel olan finansman sorunu çözülmüş olacaktır.

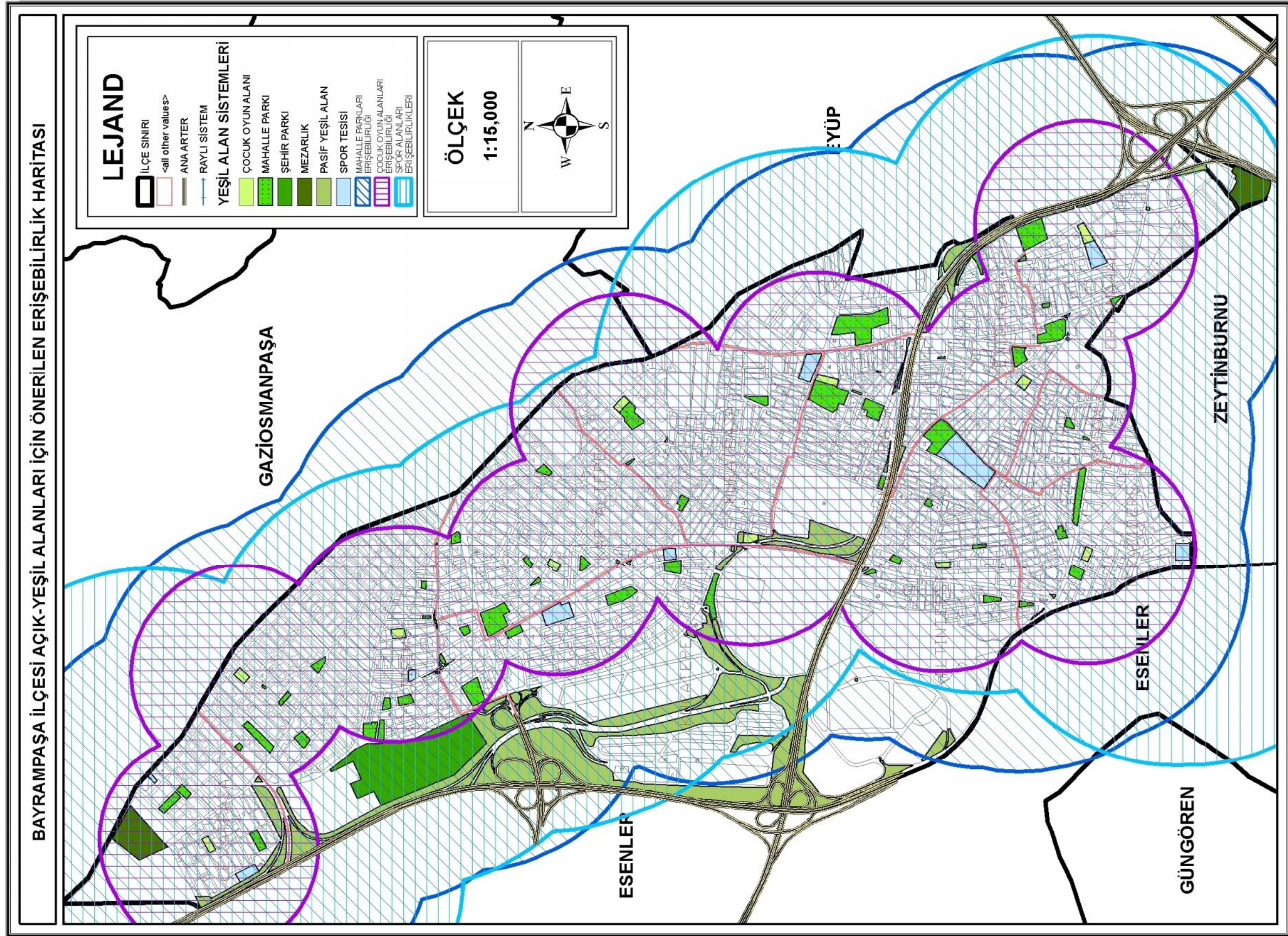
İmar planları yapım aşamasında planları hazırlayan ekipde mimar, şehir plancısı, sosyolog ve peyzaj mimarları gibi meslek grupları da bulundurulmalıdır. Yeşil alanların uygulama süreçleri uzman kişilerin kontrolü altında yapılmalıdır.

Yeşil alanların tasarımı, uygulaması ve bakım işlemleri Park ve Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Bu sebeple söz konusu birim, yeşil alan envanteri ve ağaç envanteri çıkarmalı, uygulama programı hazırlamalı, yeşil alanların sürdürülebilirliği için bakım ve onarım çalışmalarını göz ardı edilmemelidir. Bunun için günlük, aylık ve yıllık bakım programları yapılmalıdır. Çalışan elamanlar yeterli olmalı, bilgili ve tecrübeleri elemanlar seçilmelidir.

Halkın yeşil alanlara sevgisini ve ilgisini arttırabilmek için yerel yönetim sergi, kitap, broşür v.b. çalışmalar yapıp halkı bilinçlendirmelidir.

Belediyelerce yapılan yeşil alan düzenlemelerinde, yörenin sosyal yapısı da dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmalı ayrıca pasif yeşil alanların aktif kullanıma açılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılarak yeni aktif yeşil alanlar elde edilmeli ve mevcut yeşil alanların kullanım yoğunluğunu arttırmak için revizyon çalışmaları yapılmalıdır.

Harita 5.1 Bayrampaşa İlçesi açık-yeşil alanları için önerilen erişebilirlik haritası

KAYNAKLAR

- Abama, M.** 1987. İmar Kanunu Mevzuatı ve Uygulaması, Seçkin Kitapevi, İstanbul
- Akdoğan, G.** 1984. Doğa Düzenleme Ders Notları, Y.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul
- Akdoğan, G.** 1985. Doğa Düzenleme Ders Notları, Y.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul
- Aksoy, Y.** 2001. İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi, Doktora Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Altaban, Ö.** 1994. Büyükşehirlerde İlköğretimin Mekansal Sunum Biçimleri Konusunda Bir Araştırma-Örnekleme: Ankara, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Anonim** 2007a. Bayrampaşa Belediyesi Planlama ve İmar Müdürlüğü, İstanbul
- Anonim** 2007b. Bayrampaşa Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü Müdürlüğü, İstanbul
- Ayaşlıgil, T.** 1993. Kent Gelişimi Sürecinde Açık ve Yeşil Alan Gereksiniminin Çanakkale Örneğinde İrdelenmesi, Doktora Tezi, İ.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Aydemir, E. S.** 2004. Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı, Akademi Kitabevi, İlker Matbaacılık, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon
- Bakan, K. ve Konuk, G.** 1987. Türkiye’de Kentsel Dış Mekanların Düzenlenmesi, Y.A.E., Ankara
- Bayrampaşa Belediyesi,** 2003. Planlama Müdürlüğü. Bayrampaşa İlçesi 1/5000 Revizyon Nazım İmar Plan Raporu , İstanbul.
- Çetiner, A.** 1972, Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri , İstanbul
- Çetiner, A.** 1991. Şehircilik Çalışmalarında Donatım İlkeleri, İ.T.Ü. Baskı Atölyesi, İstanbul
- Ersoy, M.** 1994. Kentsel Alan Kullanım Normları, ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Ankara

- Fanusçu, E.M.** 1998. Çocuk Oyun Alanları, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Sayı: 5, Peyzaj Mimarları Odası Yayını, İstanbul
- İBB.** 1995. Planlama ve İmar Daire Başkanlığı Şehir Planlama Müdürlüğü. 1/50000 Ölçekli İstanbul Metropoliten Alan Alt Bölge Nazım İmar Planı Raporu, İstanbul
- İBB.** 2006. Şehir Planlama Müdürlüğü. 2006. İstanbul Metropoliten Alan Bütünü Nüfus Donatı Dağılımının İncelenmesi ve Öneri Donatılara İlişkin Analitik Etüd İş: Yeşil Alanlar, İstanbul
- İBB.** 2007. Planlama Müdürlüğü. 2007. Bayrampaşa İlçesi Arazi Kullanım Etüd Çalışması Raporu, İstanbul
- Karalı, S.** 2001. Kentsel Mekan İçerisinde Yer Alan Yeşil Alanların Değerlendirilmesi, İstanbul-Ümraniye Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Karaman, A.** 1989. Mekansal Çevre Düzenleme Ders Notları, M.S.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- Karataş, M.** 1995. İstanbul Metropolünde Yeşil Alan Sisteminin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma, Doktora Tezi, İstanbul
- Keleş, R.** 1984. Kentleşme ve Kent Politikası, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları No: 540, Ankara
- Kentsel Tasarım Kılavuzu Çalışma Grubu,** 1992, Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık - Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul
- Memluk,** 1974. Çocuk Oyun Alanlarının Düzenlenmesini Etkileyen Faktörler, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Sayı: 1, Peyzaj Mimarları Odası Yayını, İstanbul
- ODTÜ,** 1988. Türkiye’de Kentsel Standartlar Araştırması, Özet Rapor, Ankara.
- Önder, S.** 1997, Konya Kenti Açık-Yeşil Alan Sisteminin Saptanması Üzerine Bir Araştırma, Doktor Tezi, A. Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Önder, S. ve Memlük, Y.** 1997, Konya Kenti Selçuklu İlçesinde Çocuk Oyun Alanlarının Fiziksel Yönden İncelenmesi Ve Yeterlilikleri Üzerine Bir Araştırma, S. Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi, Konya
- Önder, S.** 2001, Konya 2020 Nazım İmar Planı Açık Yeşil Alan Sistemine İlişkin Öneriler, S. Ü. Ziraat Fakültesi Dergisi, Konya

- Özgüç, İ.M.** 1998. Çocuk Oyun Bahçelerinde Tasarım İlkeleri, Peyzaj Mimarlığı Dergisi, Sayı:5, İstanbul
- Pamay, B.** 1978, “Kentsel Peyzaj Planlaması”, İ.Ü. Orman Fak. Ya y. No: 265, Çağlayan Basımevi, İstanbul
- Sönmez, M.** 1995. İskenderun Kenti Yeşil Alanlarının İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Tufanoğlu, E.** 1998. Şişli İlçesi Mevcut Yeşil Dokusunun İrdelenmesi Ve Yeşil Alan Planlamasına Yönelik Öneriler, Yüksek Lisans Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- TÜİK.,** 1990. Genel İşyeri Sayımı Verileri, Ankara
- TÜİK.,** 2000. İllere Göre Demografik Göstergeler, Ankara
- Ülger, F.** 2005. Kayseri Kenti Açık ve Yeşil Alanlarının Nitelik Ve Nicelik Açısından İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, S.Ü., Konya
- Ünver, E.** 2005. Bayrampaşa İlçesi 1/1000 Ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planları İzah Raporu, Ünver Planlama Mimarlık -Şehircilik ve Danışmanlık Bürosu, İstanbul
- Yıldızcı, A.C.** 1978. İstanbul’da Kentsel Doku İle Yeşil Doku Arasındaki İlişkiler ve İstanbul Yeşil Alan Sistemi İçin Öneri, İTÜ. Mimarlık Fakültesi, Doktora Tezi, İstanbul.
- Yıldızcı, A.C.** 1982. Kentsel Yeşil Alan Planlaması ve İstanbul Örneği, Yayımlanmamış Doçentlik Tezi, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- Yıldızcı, A.C.** 1994. Doğa Düzenleme Ders Notları, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul
- Yıldızcı, A.C.** 1995. Peyzaj Planlaması Ders Notları, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- Yıldızcı, A.C.** 2001a. Kentsel Yeşil Alan Planlaması Ders Notları , İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- Yıldızcı, A.C.** 2001b. Peyzaj Planlama Ders Notları, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul
- Yürekli, F.** 1997. Çevre Görsel Değerlendirmesine İlişkin Bir Yöntem Araştırması, Doktora Tezi, İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

İnternet Adresleri

American Zoo and Aquarium Association, Erişim:2006, www.aza.org

Bayrampaşa Belediyesi, Erişim:2007, www.bayrampasa.gov.tr

Çevre ve Orman Bakanlığı, Erişim:2003, www.orman.gov.tr

Milli Parklar, Erişim:2007, <http://www.milliparklar.gov.tr/mp/2873.htm>

Yeşilatlas, Erişim:2004, http://www.yesilatlas.com/yesil_atlasta_buay/00052/

EKLER

EK-1

**BAYRAMPAŞA İLÇESİ ÇOCUK OYUN ALANLARI
ENVANTERİ**

1- Nail Reşit Çocuk Oyun Alanı

(Anonim 2007)

Nail Reşit Çocuk Oyun Alanı Yapısal Özellikleri	
Adres	İsmetpaşa Mah.
Yeşil Alan (m ²)	120
Sert Zemin (m ²)	30
Toplam Alan (m ²)	150
Ağaç Sayısı	8
Çalı Sayısı	-
Oturma Elemanı Sayısı	-
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	-
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

2- Hülya Çocuk Oyun Alanı

(Anonim 2007)

Hülya Çocuk Oyun Alanı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kataltepe Mah. Hülya Sok.
Yeşil Alan (m ²)	109
Sert Zemin (m ²)	161
Toplam Alan (m ²)	270
Ağaç Sayısı	9
Çalı Sayısı	7
Oturma Elemanı Sayısı	-
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

3- Oyuncakistan Çocuk Oyun Alanı

(Anonim 2007)

Oyuncakistan Çocuk Oyun Alanı Yapısal Özellikleri	
Adres	Murat Mah. Ayancık Sok.
Yeşil Alan (m ²)	870
Sert Zemin (m ²)	630
Toplam Alan (m ²)	1500
Ağaç Sayısı	37
Çalı Sayısı	925
Oturma Elemanı Sayısı	5
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	2 Direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	-

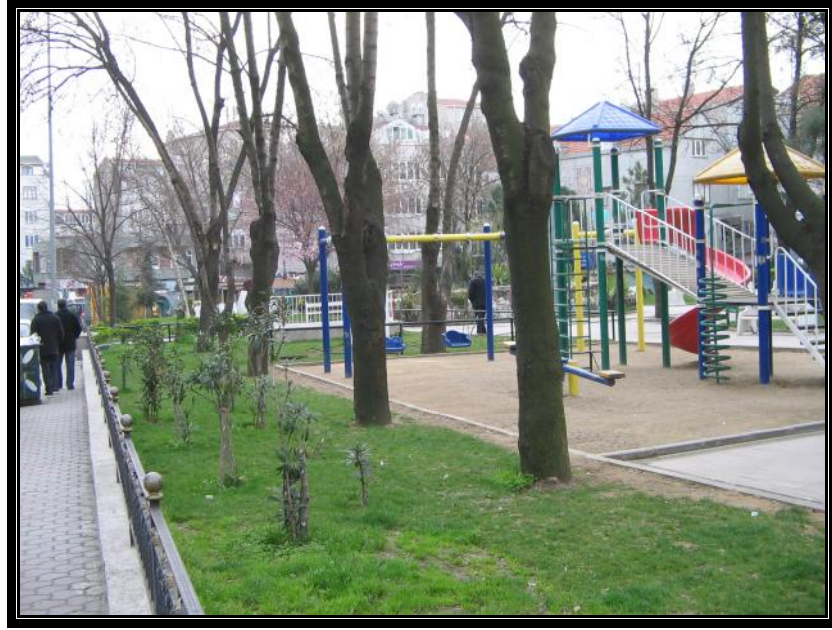
4- Terazidere Çocuk Oyun Alanı

(Anonim 2007)

Terazidere Çocuk Oyun Alanı Yapısal Özellikleri	
Adres	Terazidere Mah. Aydın Sok.
Yeşil Alan (m ²)	300
Sert Zemin (m ²)	25
Toplam Alan (m ²)	325
Ağaç Sayısı	17
Çalı Sayısı	79
Oturma Elemanı Sayısı	2
Çöp Kutusu Sayısı	1
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	2 Direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1996
Yapılar	Spor Kulübü

5- Kızılırmak Çocuk Oyun Alanı

(Anonim 2007)

Kızılırmak Çocuk Oyun Alanı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Kızılırmak Sok.
Yeşil Alan (m ²)	60
Sert Zemin (m ²)	40
Toplam Alan (m ²)	100
Ağaç Sayısı	8
Çalı Sayısı	13
Oturma Elemanı Sayısı	4
Çöp Kutusu Sayısı	2
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	-
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

EK-2

BAYRAMPAŞA İLÇESİ MAHALLE PARKLARI ENVANTERİ

1- Aşevi Karşısı Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Aşevi Karşısı Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Ades	Altuntepsi Mah. Akpınar Cad.
Yeşil Alan (m ²)	397
Sert Zemin (m ²)	265
Toplam Alan (m ²)	662
Ağaç Sayısı	32
Çalı Sayısı	79
Oturma Elemanı Sayısı	9
Çöp Kutusu Sayısı	6
Spor Aleti Sayısı	-
Atdınılatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Öğesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2002
Yapılar	-

2- Altıntepsi Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Altıntepsi Mahalle Parkı Yapısal Özellik leri	
Adres	Altıntepsi Mah. Ordu Cad.
Yeşil Alan (m ²)	165
Sert Zemin (m ²)	459
Toplam Alan (m ²)	624
Ağaç Sayısı	30
Çalı Sayısı	625
Oturma Elemanı Sayısı	8
Çöp Kutusu Sayısı	4
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Atatürk)
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2004
Yapılar	Muhtarlık+Trafo+Spor Kulübü

3- Yahya Kemal Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Yahya Kemal Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Altıntepsi Mah. Yahya Kemal Sk.
Yeşil Alan (m²)	4114
Sert Zemin (m²)	4470
Toplam Alan (m²)	8584
Ağaç Sayısı	365
Çalı Sayısı	412
Oturma Elemanı Sayısı	77
Çöp Kutusu Sayısı	15
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	30 Lamba, 12 m lik 2 ve 10 m lik 2 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2007
Yapılar	-

4- Okul Sokak Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Okul Sokak Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Altın Tepsi Mah. Poyraz Sk.
Yeşil Alan (m ²)	667
Sert Zemin (m ²)	770
Toplam Alan (m ²)	1437
Ağaç Sayısı	82
Çalı Sayısı	341
Oturma Elemanı Sayısı	12
Çöp Kutusu Sayısı	19
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2004
Yapılar	Trafo

5- Şehit Sedat Yenigün Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Şehit Sedat Yenigün Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Altıntepsi Mah. Özkan Sk.
Yeşil Alan (m²)	1189
Sert Zemin (m²)	673
Toplam Alan (m²)	1862
Ağaç Sayısı	85
Çalı Sayısı	180
Oturma Elemanı Sayısı	15
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	-

6- Cevatpaşa Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Cevatpaşa Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Cevatpaşa Mah. M. Sinan Sk.
Yeşil Alan (m ²)	2391
Sert Zemin (m ²)	1389
Toplam Alan (m ²)	3780
Ağaç Sayısı	209
Çalı Sayısı	224
Oturma Elemanı Sayısı	16
Çöp Kutusu Sayısı	8
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Spor Kulübü Binası

7- Şehit Cehar Dudayev Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Şehit Cehar Dudayev Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Cevatpaşa Mah. Turna Sk.
Yeşil Alan (m ²)	2745
Sert Zemin (m ²)	2086
Toplam Alan (m ²)	4831
Ağaç Sayısı	183
Çalı Sayısı	613
Oturma Elemanı Sayısı	18
Çöp Kutusu Sayısı	18
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Kafe

8- Nasrettin Hoca Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Nasrettin Hoca Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Cevatpaşa Mah. Turna Sk.
Yeşil Alan (m ²)	1715
Sert Zemin (m ²)	623
Toplam Alan (m ²)	2338
Ağaç Sayısı	149
Çalı Sayısı	179
Oturma Elemanı Sayısı	22
Çöp Kutusu Sayısı	3
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Muhtarlık

9- Kıyı Sokak Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Kıyı Sokak Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Cevatpaşa Mah. Kıyı Sk.
Yeşil Alan (m ²)	1263
Sert Zemin (m ²)	4604
Toplam Alan (m ²)	5867
Ağaç Sayısı	123
Çalı Sayısı	412
Oturma Elemanı Sayısı	32
Çöp Kutusu Sayısı	7
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Öğesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

10- İsmetpaşa Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

İsmetpaşa Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	İsmetpaşa Mah. İsmetpaşa Cad.
Yeşil Alan (m ²)	6470
Sert Zemin (m ²)	3167
Toplam Alan (m ²)	9637
Ağaç Sayısı	194
Çalı Sayısı	459
Oturma Elemanı Sayısı	49
Çöp Kutusu Sayısı	15
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	19 Lamba ve 12 m lik 2 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Atatürk)
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2001
Yapılar	Muhtarlık +2 Trafo

11-Sabri Akpınar Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Sabri Akpınar Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	İsmetpaşa Mah. Tuna Cad.
Yeşil Alan (m ²)	12998
Sert Zemin (m ²)	5732
Toplam Alan (m ²)	18730
Ağaç Sayısı	400
Çalı Sayısı	2370
Oturma Elemanı Sayısı	33
Çöp Kutusu Sayısı	30
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	43 Lamba, 10 m lik 3 ve 8 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	✓
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Öğesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Atatürk)
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	S.Ocağı+Kafe+İdari Bina

12-Cezaevi Yolu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Cezaevi Yolu Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	İsmetpaşa Mah. Zürih Sok.
Yeşil Alan (m ²)	1550
Sert Zemin (m ²)	229
Toplam Alan (m ²)	1779
Ağaç Sayısı	76
Çalı Sayısı	165
Oturma Elemanı Sayısı	10
Çöp Kutusu Sayısı	4
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba ve 8 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1996
Yapılar	-

13-Kartaltepe Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Kartaltepe Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. Kültür Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2236
Sert Zemin (m ²)	1447
Toplam Alan (m ²)	3683
Ağaç Sayısı	80
Çalı Sayısı	473
Oturma Elemanı Sayısı	37
Çöp Kutusu Sayısı	6
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba ve 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2004
Yapılar	Spor Kulübü

14-Alia İzzet Begoviç Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Alia İzzet Begoviç Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. Uluçay Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2400
Sert Zemin (m ²)	1050
Toplam Alan (m ²)	3450
Ağaç Sayısı	50
Çalı Sayısı	1260
Oturma Elemanı Sayısı	13
Çöp Kutusu Sayısı	10
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba ve 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2004
Yapılar	-

15- R. Tayyip Erdoğan Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

R. Tayyip Erdoğan Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. 50. Yıl Cad.
Yeşil Alan (m ²)	8917
Sert Zemin (m ²)	4500
Toplam Alan (m ²)	13417
Ağaç Sayısı	371
Çalı Sayısı	513
Oturma Elemanı Sayısı	25
Çöp Kutusu Sayısı	4
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	6 Lamba ve 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1999
Yapılar	Lokanta

16- 97. Yıl Çevre Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Çevre Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. İnönü Cad.
Yeşil Alan (m ²)	922
Sert Zemin (m ²)	425
Toplam Alan (m ²)	1347
Ağaç Sayısı	175
Çalı Sayısı	70
Oturma Elemanı Sayısı	18
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	2 Lamba ve 6 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1997
Yapılar	-

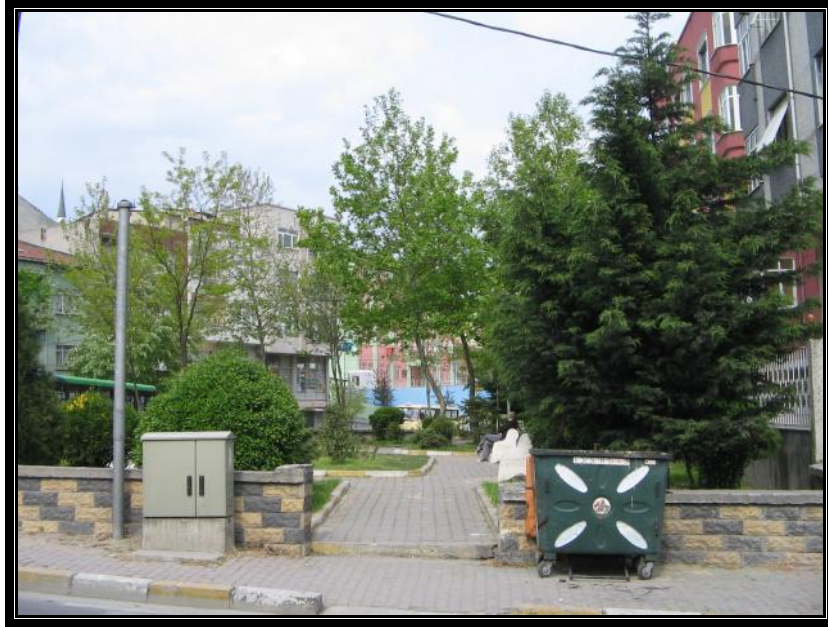
17-Dr. Nihat Engin Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Dr. Nihat Engin Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. Fatih Cad.
Yeşil Alan (m ²)	588
Sert Zemin (m ²)	517
Toplam Alan (m ²)	1105
Ağaç Sayısı	29
Çalı Sayısı	98
Oturma Elemanı Sayısı	21
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba ve 8.5 m lik 2 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2000
Yapılar	-

18- Avasköyü Yolu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Avasköy Yolu Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. Avasköy Cad.
Yeşil Alan (m ²)	368
Sert Zemin (m ²)	184
Toplam Alan (m ²)	552
Ağaç Sayısı	40
Çalı Sayısı	87
Oturma Elemanı Sayısı	5
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	4 Lamba ve 8 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1997
Yapılar	-

19-58. Sokak Mahalle Parkı Avasköyü Yolu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

58. Sokak Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. 58. Sok.
Yeşil Alan (m ²)	588
Sert Zemin (m ²)	517
Toplam Alan (m ²)	1105
Ağaç Sayısı	34
Çalı Sayısı	89
Oturma Elemanı Sayısı	9
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

20-Mercan Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Mercan Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kartaltepe Mah. 49. Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2074
Sert Zemin (m ²)	854
Toplam Alan (m ²)	2928
Ağaç Sayısı	75
Çalı Sayısı	450
Oturma Elemanı Sayısı	28
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

21- Barış Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Barış Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kocatepe Mah. 36. Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2809
Sert Zemin (m ²)	1685
Toplam Alan (m ²)	4494
Ağaç Sayısı	214
Çalı Sayısı	237
Oturma Elemanı Sayısı	14
Çöp Kutusu Sayısı	15
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Trafo

22- Ertuğrul Gazi Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Ertuğrul Gazi Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kocatepe Mah. 28. Sok.
Yeşil Alan (m ²)	4404
Sert Zemin (m ²)	3447
Toplam Alan (m ²)	7851
Ağaç Sayısı	245
Çalı Sayısı	914
Oturma Elemanı Sayısı	25
Çöp Kutusu Sayısı	15
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Atatürk)
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Muhtarlık

23- Mehmet Akif Ersoy Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Mehmet Akif Ersoy Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kocatepe Mah. Pınar Sok.
Yeşil Alan (m ²)	3489
Sert Zemin (m ²)	4217
Toplam Alan (m ²)	7706
Ağaç Sayısı	193
Çalı Sayısı	752
Oturma Elemanı Sayısı	22
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

24- Kocatepe Metro Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Kocatepe Metro Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Kocatepe Mah. 34. Sk.
Yeşil Alan (m ²)	18552
Sert Zemin (m ²)	6448
Toplam Alan (m ²)	25000
Ağaç Sayısı	205
Çalı Sayısı	355
Oturma Elemanı Sayısı	4
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1995
Yapılar	-

25- Ahmet Sarıoğlu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Ahmet Sarıoğlu Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Murat Mah. Cicoz Sk.
Yeşil Alan (m²)	2202
Sert Zemin (m²)	1263
Toplam Alan (m²)	3465
Ağaç Sayısı	104
Çalı Sayısı	2097
Oturma Elemanı Sayısı	39
Çöp Kutusu Sayısı	7
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	12 Lamba, 10 m lik 1 ve 12 m lik 2 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	2006
Yapılar	Trafo

26- Muzaffer Öztekin Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Muzaffer Öztekin Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Murat Mah. Demirhisar Sk.
Yeşil Alan (m ²)	4224
Sert Zemin (m ²)	1714
Toplam Alan (m ²)	5938
Ağaç Sayısı	115
Çalı Sayısı	120
Oturma Elemanı Sayısı	12
Çöp Kutusu Sayısı	10
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	12 Lamba, 8 m lik 2 ve 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Öğesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	1997
Yapılar	Spor Kulübü+Trafo

27- Dr. Fazıl Küçük Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Dr. Fazıl Küçük Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Murat Mah. İlhan Sk.
Yeşil Alan (m ²)	2936
Sert Zemin (m ²)	1581
Toplam Alan (m ²)	4517
Ağaç Sayısı	135
Çalı Sayısı	222
Oturma Elemanı Sayısı	7
Çöp Kutusu Sayısı	9
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	6 Lamba ve 12 m lik 1 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Öğesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	1995
Yapılar	-

28- Atatürk Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Atatürk Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. A. İpekçi Sk.
Yeşil Alan (m ²)	5492
Sert Zemin (m ²)	4918
Toplam Alan (m ²)	10410
Ağaç Sayısı	344
Çalı Sayısı	1372
Oturma Elemanı Sayısı	46
Çöp Kutusu Sayısı	22
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	42 Lamba, 12 m lik 2 ve 5 m lik 17 direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Atatürk)
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	2000
Yapılar	Muhtarlık

29- Uğur Mumcu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Uğur Mumcu Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. Kışla Cad.
Yeşil Alan (m ²)	1164
Sert Zemin (m ²)	380
Toplam Alan (m ²)	1544
Ağaç Sayısı	46
Çalı Sayısı	390
Oturma Elemanı Sayısı	11
Çöp Kutusu Sayısı	1
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	26 Projektör
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	-

30- İbrahimağa Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

İbrahimağa Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. İbrahimağa Sok.
Yeşil Alan (m ²)	82
Sert Zemin (m ²)	243
Toplam Alan (m ²)	325
Ağaç Sayısı	5
Çalı Sayısı	7
Oturma Elemanı Sayısı	6
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	2 Projektör ve 1 Direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2000
Yapılar	-

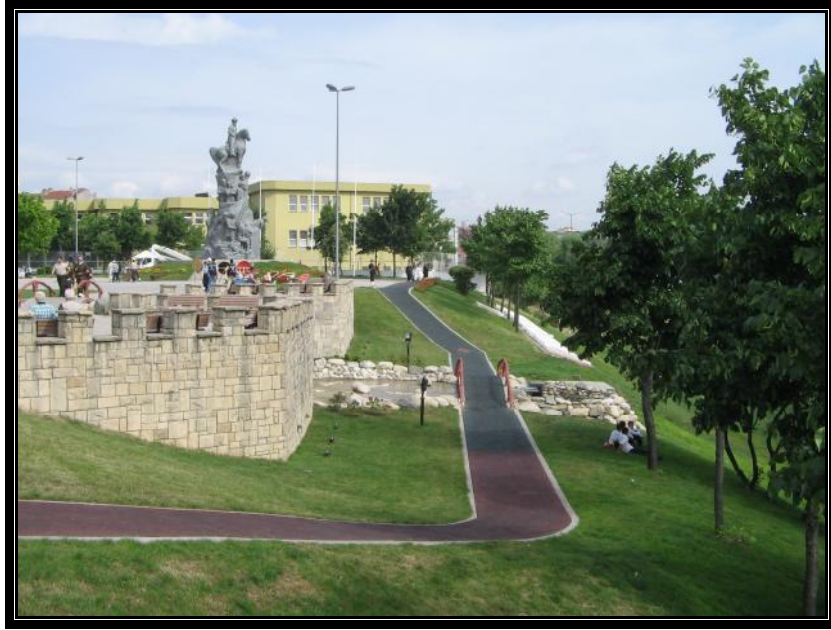
31- Dr. Sümer Çavdar Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Dr. Sümer Çavdar Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. Rıhtım Sok.
Yeşil Alan (m ²)	455
Sert Zemin (m ²)	681
Toplam Alan (m ²)	1126
Ağaç Sayısı	20
Çalı Sayısı	9
Oturma Elemanı Sayısı	8
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	6 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1996
Yapılar	-

32- Fatih Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Fatih Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. Çevre Yolu
Yeşil Alan (m ²)	10398
Sert Zemin (m ²)	6102
Toplam Alan (m ²)	16500
Ağaç Sayısı	128
Çalı Sayısı	332
Oturma Elemanı Sayısı	58
Çöp Kutusu Sayısı	1
Spor Aleti Sayısı	15
Aydınlatma Elemanları Sayısı	41 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	✓
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	✓ (Fatih+Sur)
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	2006
Yapılar	-

33- Cici Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Cici Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Orta Mah. Çevre Yolu
Yeşil Alan (m ²)	207
Sert Zemin (m ²)	283
Toplam Alan (m ²)	490
Ağaç Sayısı	22
Çalı Sayısı	-
Oturma Elemanı Sayısı	11
Çöp Kutusu Sayısı	2
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	5 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	-
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1994
Yapılar	-

34- 60. Yıl Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

60. Yıl Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Terazidere Mah. 60. Yıl Cad.
Yeşil Alan (m ²)	7314
Sert Zemin (m ²)	3306
Toplam Alan (m ²)	10620
Ağaç Sayısı	348
Çalı Sayısı	905
Oturma Elemanı Sayısı	52
Çöp Kutusu Sayısı	25
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	19 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2002
Yapılar	Trafo + Muhtarlık+Büfe

35- Şehit Naci Çakır Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Şehit Naci Çakır Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Terazidere Mah. Esenler Sok.
Yeşil Alan (m ²)	1656
Sert Zemin (m ²)	1192
Toplam Alan (m ²)	2848
Ağaç Sayısı	75
Çalı Sayısı	234
Oturma Elemanı Sayısı	24
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	7 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2000
Yapılar	-

36- Şehit Yıldırım Özbir Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Şehit Yıldırım Özbir Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Terazidere Mah. Tuna Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2127
Sert Zemin (m ²)	1435
Toplam Alan (m ²)	3562
Ağaç Sayısı	252
Çalı Sayısı	197
Oturma Elemanı Sayısı	13
Çöp Kutusu Sayısı	4
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1996
Yapılar	Büfe

37- Kazım Karabekir Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

K. Karabekir Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Terazidere Mah. K. Karabekir Sok.
Yeşil Alan (m ²)	1163
Sert Zemin (m ²)	1123
Toplam Alan (m ²)	2286
Ağaç Sayısı	42
Çalı Sayısı	250
Oturma Elemanı Sayısı	15
Çöp Kutusu Sayısı	3
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	5 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2001
Yapılar	-

38- Şehit Metin Yüksel Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Şehit Metin Yüksel Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Vatan Mah. Esenler Sok.
Yeşil Alan (m ²)	706
Sert Zemin (m ²)	514
Toplam Alan (m ²)	1220
Ağaç Sayısı	102
Çalı Sayısı	379
Oturma Elemanı Sayısı	13
Çöp Kutusu Sayısı	3
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	5 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Öğesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2001
Yapılar	Muhtarlık

39- Sadık Hoca Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Sadık Hoca Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yenidoğan Mah. A. İpekçi Cad.
Yeşil Alan (m ²)	2374
Sert Zemin (m ²)	2224
Toplam Alan (m ²)	4598
Ağaç Sayısı	198
Çalı Sayısı	2350
Oturma Elemanı Sayısı	88
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	25 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	2004
Yapılar	Camii

40- Çizmeci Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Çizmeci Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yenidoğan Mah. Üsküp Sok.
Yeşil Alan (m ²)	432
Sert Zemin (m ²)	-
Toplam Alan (m ²)	432
Ağaç Sayısı	30
Çalı Sayısı	1050
Oturma Elemanı Sayısı	-
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	1 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2006
Yapılar	Trafo

41- M. Emin Öztürk Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

M. Emin Öztürk Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yenidoğan Mah. Ulubatlı Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2037
Sert Zemin (m ²)	813
Toplam Alan (m ²)	2850
Ağaç Sayısı	142
Çalı Sayısı	760
Oturma Elemanı Sayısı	17
Çöp Kutusu Sayısı	2
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	7 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Öğesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2001
Yapılar	Trafo

42- Özel İdare Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Özel İdare Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yenidoğan Mah. A. İpekçi Cad.
Yeşil Alan (m ²)	7423
Sert Zemin (m ²)	6686
Toplam Alan (m ²)	14109
Ağaç Sayısı	122
Çalı Sayısı	614
Oturma Elemanı Sayısı	-
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	7 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1994
Yapılar	Kaymakamlık Binası

43- Yıldırım Bayezit Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Yıldırım Bayezit Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Millet Cad.
Yeşil Alan (m ²)	3931
Sert Zemin (m ²)	2261
Toplam Alan (m ²)	6192
Ağaç Sayısı	94
Çalı Sayısı	605
Oturma Elemanı Sayısı	22
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	✓
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1994
Yapılar	Trafo

44- Sevgi Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Sevgi Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Millet Cad.
Yeşil Alan (m ²)	1301
Sert Zemin (m ²)	1454
Toplam Alan (m ²)	2755
Ağaç Sayısı	75
Çalı Sayısı	175
Oturma Elemanı Sayısı	27
Çöp Kutusu Sayısı	10
Spor Aleti Sayısı	
Aydınlatma Elemanları Sayısı	5 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	2005
Yapılar	-

45- Cumhuriyet Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Cumhuriyet Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Sümübül Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2500
Sert Zemin (m ²)	1500
Toplam Alan (m ²)	4000
Ağaç Sayısı	125
Çalı Sayısı	1200
Oturma Elemanı Sayısı	15
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	7 Lamba
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	✓
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	Aşevi

46- Dr. Sadık Ahmet Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Dr. Sadık Ahmet Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Çakmak Sok.
Yeşil Alan (m ²)	5013
Sert Zemin (m ²)	2041
Toplam Alan (m ²)	7054
Ağaç Sayısı	221
Çalı Sayısı	326
Oturma Elemanı Sayısı	27
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

47- Sancak Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Sancak Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Tan Sok.
Yeşil Alan (m ²)	2247
Sert Zemin (m ²)	733
Toplam Alan (m ²)	2980
Ağaç Sayısı	163
Çalı Sayısı	193
Oturma Elemanı Sayısı	24
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Trafo

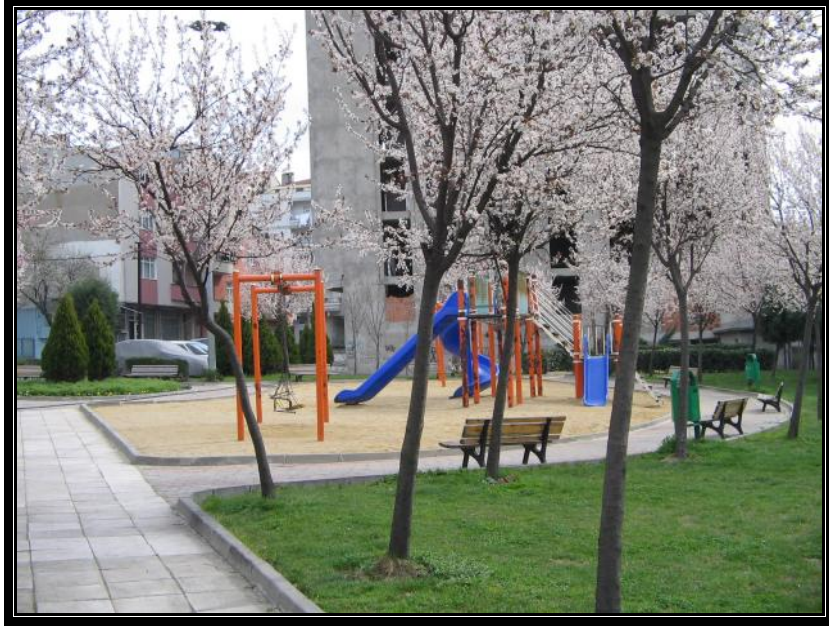
48- Yıldırım Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Yıldırım Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Çakmak Sok.
Yeşil Alan (m ²)	1950
Sert Zemin (m ²)	673
Toplam Alan (m ²)	2623
Ağaç Sayısı	163
Çalı Sayısı	95
Oturma Elemanı Sayısı	6
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	2 Direk
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	✓
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

49- Yıldırım Hastane Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Yıldırım Hastane Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Çakmak Sok.
Yeşil Alan (m ²)	1313
Sert Zemin (m ²)	535
Toplam Alan (m ²)	1848
Ağaç Sayısı	87
Çalı Sayısı	170
Oturma Elemanı Sayısı	11
Çöp Kutusu Sayısı	4
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

50- Özkaymaz Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Özkaymaz Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Acıçeşme Sok.
Yeşil Alan (m ²)	434
Sert Zemin (m ²)	406
Toplam Alan (m ²)	840
Ağaç Sayısı	34
Çalı Sayısı	70
Oturma Elemanı Sayısı	9
Çöp Kutusu Sayısı	5
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

51- Nermin Divoviç Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Nermin Divoviç Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Arda Sok.
Yeşil Alan (m ²)	50
Sert Zemin (m ²)	120
Toplam Alan (m ²)	170
ğaç Sayısı	16
Çalı Sayısı	62
Oturma Elemanı Sayısı	10
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

52- Kınalıada Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Kınalıada Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Kınalıada Sok.
Yeşil Alan (m ²)	375
Sert Zemin (m ²)	0
Toplam Alan (m ²)	375
Ağaç Sayısı	25
Çalı Sayısı	35
Oturma Elemanı Sayısı	-
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	-
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

53- Cahit Zarifoğlu Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

Cahit Zarifoğlu Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Kınalıada Sok.
Yeşil Alan (m ²)	200
Sert Zemin (m ²)	170
Toplam Alan (m ²)	370
Ağaç Sayısı	43
Çalı Sayısı	390
Oturma Elemanı Sayısı	13
Çöp Kutusu Sayısı	2
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Trafo

54- 100. Yıl Mahalle Parkı

(Anonim 2007)

100. Yıl Mahalle Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. 100. Yıl Sok.
Yeşil Alan (m ²)	400
Sert Zemin (m ²)	115
Toplam Alan (m ²)	515
Ağaç Sayısı	42
Çalı Sayısı	75
Oturma Elemanı Sayısı	8
Çöp Kutusu Sayısı	-
Spor Aleti Sayısı	-
Aydınlatma Elemanları Sayısı	-
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	-
Basket-Tenis Sahası Varlığı	-
Tartan Pist Varlığı	-
W.C. Varlığı	-
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Vanalı)
Su Ögesi Varlığı	-
Anıt Varlığı	-
Çay Bahçesi Varlığı	-
Çeşme Varlığı	-
Açılış Tarihi	-
Yapılar	-

EK-3

BAYRAMPAŞA İLÇESİ ŞEHİR PARKI ENVANTERİ

Bayrampaşa Şehir Parkı

(İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2007)

Bayrampaşa Şehir Parkı Yapısal Özellikleri	
Adres	Yıldırım Mah. Hudut Yolu Sk.
Yeşil Alan (m ²)	110000
Sert Zemin (m ²)	210000
Toplam Alan (m ²)	480000
Bank	✓
Çöp Kutusu	✓
Spor Aleti Sayısı	✓
Aydınlatma Elemanları	✓
Çocuk Oyun Alanı Varlığı	✓
Açık ve Kapalı Spor Alanları	✓
Tartan Pist, Koşu ve Yürüme Yolu Varlığı	✓
W.C. Varlığı	✓
Sulama Sistemi Varlığı	✓ (Otomatik)
Su Ögesi Varlığı (Gölet)	✓ (160000)
Anıt Varlığı	✓
Çay Bahçesi Varlığı	✓
Çeşme Varlığı	✓
Piknik Alanı	✓
Hayvan Barınakları	✓
Anfi ve Açık Hava Sineması	✓
Eğitim ve Sergi Alanı	✓
Otopark	✓
Açılış Tarihi	2003
Yapılar	Kafeterya ve Lokanta, Sağlık Ocağı, Dini Tesis

EK-4

BAYRAMPAŞA İLÇESİ SPOR ALANLARI FOTOĞRAFLARI

1- Çetin Emeç Spor Alanı

Çetin Emeç Spor Alanı	
Adres	Terazidere Mah.
Toplam Alan (m ²)	32297,1
Tribünü	✓ (5000 kişi)
Otopark	✓ (250 araç)
Açılış Tarihi	-
Yapılar	Stadyum ve Kapalı Spor Salonu

2- Bayrampaşa Spor Kompleksi

Bayrampaşa Spor Kompleksi	
Adres	Muratpaşa Mah.
Toplam Alan (m²)	9420,1
Tribünü	-
Otopark	✓ (100 araç)
Açılış Tarihi	1998
Yapılar	Futbol Saha (suni çim), Soyunma Odası ve Spor Salonu

3- Terazidere Spor Tesisi

Bayrampaşa Belediyesi Terazidere Suni Çim Saha	
Adres	Terazidere Mah.
Toplam Alan (m ²)	7022
Tribünü	✓ (1500 kişi)
Otopark	✓ (500 araç)
Açılış Tarihi	2003
Yapılar	Futbol Saha (sunî çim), Soyunma Odası ve Spor Salonu

4- Kartaltepe Spor Tesisi

Kartaltepe Spor Tesisi	
Adres	Kocatepe Mah.
Toplam Alan (m ²)	12905
Tribünü	✓ (5000 kişi)
Otopark	-
Açılış Tarihi	1997
Yapılar	Toprak Futbol Sahası ve Basketbol Sahası

5- Cevatpaşa Spor Tesisi

Cevatpaşa Spor Tesisi	
Adres	Terazidere Mah.
Toplam Alan (m ²)	4671
Tribünü	-
Otopark	-
Açılış Tarihi	2003
Yapılar	Futbol sahası, Basketbol Sahası ve Tenis Kortu